

**ΦΩΣ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΚΑΙ ΖΩΗ...**

Τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὴν πώληση τοῦ βιβλίου
θά διατεθοῦν ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στὴν Πρέβεζα

Συγγραφέας:
ΑΡΧΙΜ. ΙΩΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ISBN:.....
Copyright © 2016 ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ

Ἔκδοση:
Α', ΠΡΕΒΕΖΑ 2016

Ἐκτύπωση:
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ»
Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης
τηλ.: +30 23970 23313

Κεντρικὴ διάθεση:
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ
Ἱεροῦ Λόχου & Παπάγου, Ὑδατόπυργος
481 00 ΠΡΕΒΕΖΑ

ΤΗΛ. ΚΙΝ.: + 6986079799 / 6993746387

Αρχιμ. Γιώλ Νικολάου

**ΦΩΣ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΚΑΙ ΖΩΗ...**

(Άρθρα και Όμιλίες)

**ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ
ΠΡΕΒΕΖΑ 2016**

Εἶπεν ὁ Χριστός:

-Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὅποιος μὲ ἀκολουθήσει δέν θά περπατήσει στό σκοτάδι ἀλλά θά ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς (Ἰωάν. 8,12).

-Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ (Ἰωάν. 14,6).

* * *

Ἀντί νά καταριέσαι τὸ σκοτάδι καλύτερα νά ανάψεις ἓνα κερί.

Ὁ μόνος τρόπος γιά νά δεῖς τὸ Φῶς τοῦ κόσμου εἶναι νά παραμερίσεις τὸ δικό σου κερί.

(Λόγια σοφῶν)

* * *

Ἐνας περιηγητὴς περνοῦσε μιά Κυριακὴ ἀπὸ μιά περιοχὴ ἀνθρακωρυχείων καὶ εἶδε τοὺς γύρω κάμπους γεμάτους μουλάρια. Ρώτησε τότε ἓνα μικρὸ παιδί, πῶς βρέθηκαν ἐκεῖ ὅλα αὐτὰ τὰ ζῶα. Καὶ τὸ παιδί τοῦ ἀπάντησε:

-Τὰ ζῶα αὐτὰ δουλεύουν κάτω στίς στοές ὅλη τὴν ἑβδομάδα καὶ τ' ἀνεβάζουν κάθε Κυριακὴ ἔξω, στό φῶς τοῦ ἡλίου, γιά νά μὴν τυφλωθοῦν...

Καὶ ὁ ἄνθρωπος δέν πρέπει ν' ἀφήνει τὰ πνευματικά του μάτια νά τυφλωθοῦν. Ὑστερα ἀπὸ τὴ βιοπάλη ὅλης τῆς ἑβδομάδας:

✚ πρέπει νά ἀφιερώνει τὴν Κυριακὴ στόν Θεὸ καὶ τὴ λατρεία τοῦ ὀνόματός Του.

✚ Πρέπει νά ἀφήνει τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου νά τὸν φωτίζει...

Πρόλογος

Περισσότερο φῶς!

Τό βάπτισμα ὀνομάζεται «φῶτισμα» καί ὁ βαπτιζόμενος «φωτιζόμενος». Γιά τήν Ἐκκλησία φωτισμένος ἄνθρωπος δέν εἶναι ὁ ἔξυπνος, ὁ διαβασμένος ἢ ὁ σπουδαγμένος, ἀλλά αὐτός πού βλέπει τό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Αὐτός πού θεωρεῖ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ σάν τό μόνο ἀληθινό φῶς πού μ' αὐτό φωτίζει ὀλόκληρη τή ζωή του.

Ὁ μέγας Γερμανός φιλόσοφος Γκαίτε λέει ὅτι τό πιό δύσκολο πράγμα εἶναι αὐτό πού φαίνεται πιό εὔκολο: τό νά ἀνοίξεις τά μάτια σου στό φῶς πού εἶναι μπροστά σου.

Μερικές φορές κλείνουμε τά μάτια μας στό φῶς τοῦ Χριστοῦ, δέν τό ἀγαπάμε, δέν τό ἀναζητοῦμε, γιατί μᾶς φαίνεται πιό βολικό τό σκοτάδι καί τό φῶς ἐνοχλητικό. Σκοτάδι εἶναι τά πάθη μας, οἱ ἀδυναμίες μας, οἱ κακίες μας. Αὐτά δέν τά ἀπαρνούμαστε τόσο εὔκολα!

Πῶς φωτίζεται, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος; Στήν πράξη, πῶς θά γίνε;

Φωτίζεται ἀνοίγοντας τά μάτια του στό φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Ἄν στή διάρκεια τῆς ἡμέρας, δέν βρεῖς χρόνο νά σταθεῖς μπροστά στήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ γιά νά προσευχηθεῖς ἢ γιά νά ἀνοίξεις βιβλίο πού ἔχει λόγο Χριστοῦ, τότε πῶς θά μπεῖ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά σου;

Ἄν τό μοναδικό πνευματικό φῶς πού ἀντικρούζουμε προέρχεται ἀπό τόν ὀχέτό τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης (χωρίς τά ἀναγκαῖα πνευματικά φίλτρα), πῶς νά προκόψουμε ὡς ἄνθρωποι καί ὡς χριστιανοί;

Ἐνας νεαρός ὀδηγώντας τό αὐτοκίνητό του, σταμάτησε καί πῆρε ἀπό τή στάση ἑνός λεωφορείου ἕναν ἱερέα πού περίμενε. Ὅταν τόν ἄφησε λίγο πιό κάτω, πού ἦταν ὁ προορισμός του, ἀνοίξε ὁ ἱερέας τήν τσάντα του καί εὐχαριστώντας τον τοῦ πρόσφερε δύο βιβλιαράκια. Ὅμως ἐκεῖνος ἀρνήθηκε νά τά πάρει λέγοντας ὅτι δέ διαβάζει τέτοια βιβλία. Ἐξωτερικά ἦταν ἄνθρωπος καλλιεργημένος, κοινωνικός, εὐγενικός. Ὅμως ἡ πόρτα τῆς καρδιάς του ἦταν κλειστή γιά τό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Εἴσοδος τοῦ φωτός αὐτοῦ

σημαίνει πρόσκληση για αλλαγή ζωής. Όχι και τόσο ευχάριστο πράγμα, σέ πολλές περιπτώσεις!

Ο Χριστός έγινε άνθρωπος για να μάς δείξει ποιά είναι ή αληθινή ανθρωπιά. Ανθρωπιά πού δέν έχει σχέση μέ τό Χριστό δέν είναι ανθρωπιά. Μπορεϊ να είναι μιά βιτρίνα ανθρωπιᾶς ἀλλ' ὄχι ή ἀλήθεια. Κριτήριο ανθρωπιᾶς είναι βέβαια, οί ἐντολές τοῦ εὐαγγελίου, πού ἀπαιτοῦν δουλειά, κόπο, «λάντζα»!

Όταν ἕνα παράθυρο είναι κλειστό, δέν βλέπουμε οὔτε τή σκόνη, οὔτε τήν ἀκαταστασία πού ὑπάρχει σ' ἕνα δωμάτιο. Καί ὅταν ὁ ἄνθρωπος βαριέται να ἀνοίξει τό παράθυρο, για να μήν πάρει σκούπα στό χέρι, ὁ ἄνθρωπος αὐτός είναι μάλλον ἄμυαλος!

Κάπως ἔτσι είναι καί ή καρδιά μας!

Φωτισμένος είναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος πού κάνει τήν παλληκαριά, ν' ἀνοίξει διάπλατα τά ψυχικά του μάτια στό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Καί μέ αὐτό ὁδηγό να διορθώσει τήν πορεία τῆς ζωῆς του.

Ένας ληστής, άγιος

Στά χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Μιχαήλ τοῦ Τραυλοῦ (820-829) ἔζησε ἕνας ἄνθρωπος, πού τόν ὀνόμασαν Βάρβαρο. Ἀποτελοῦσε μέλος πειρατικῆς συμμορίας Ἀράβων, οἱ ὅποιοι ἔκαναν ἐπιδρομές ἐναντίον τῆς Κρήτης, τῆς Σικελίας καί μετά τῆς Νικοπόλεως Ἠπείρου (Πρέβεζας), ἀπ' ὅπου πέρασαν στήν Αἰτωλοκαρνανία καταληστεύοντας καί ἐρημώνοντας τόν τόπο.

Μετά ἀπό κρίσιμη μάχη στό Δραγαμέστο οἱ βάρβαροι ἠττήθηκαν ὀλοσχερῶς. Ἄλλους ἀπ' αὐτούς οἱ νικητές τούς ἔσφαξαν καί ἄλλοι πνίγηκαν ἀπό τά ἄγρια κύματα τῆς θάλασσας. Ἀπό τούς βαρβάρους αὐτούς διασώθηκε στήν Ἀκαρνανική γῆ ὁ μόνος ὁ Βάρβαρος, πού κρύφθηκε μέσα σ' ἕνα ἀμπέλι. Ἐπιδόθηκε σέ ληστείες, φόνους καί ἐκβιασμούς τῶν Χριστιανῶν κατοίκων τῶν χωριῶν ἀπό τά ὅποια περνοῦσε. Εἶχε γίνει φόβος καί τρόμος, γιά ὅλους. Ἀφοῦ πέρασε ἀπό πολλά βουνά ὁ φοβερός αὐτός ληστής καί φονιάς, κατέληξε στό βουνό Νύσσα, ὅπου βρέθηκε σέ ἐκκλησία τοῦ μεγαλομάρτυρα Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου· τήν ὥρα ἐκείνη τελοῦσε τήν Θεία Λειτουργία ὁ ἱερέας Ἰωάννης Νικοπολίτης.

Τί οἰκονόμησε ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ γιά νά τόν ὀδηγήσει στό φῶς τῆς θεογνωσίας; Εἶδε τόν ἱερέα νά λειτουργεῖ λουσμένος μέσα σέ θεϊκό φῶς, μπροστά στήν Ἁγία Τράπεζα καί νά μὴν πατᾶ στό ἔδαφος! Κατά τή Μεγάλη Εἴσοδο εἶδε δύο νεαρούς ἄνδρες (ἀγγέλους) νά κρατᾶνε τόν ἱερέα ἀπό τή μιά καί τήν ἄλλη πλευρά καί ἐκεῖνος νά προχωρᾶ μετέωρος μέχρι δύο πήχεις πάνω ἀπό τή γῆ. Αἰσθάνθηκε ξαφνικά νά ξεχύνεται μιά ἄρρητη καί ὑπερκόσμια εὐδία. Ἔβλεπε ἀγγέλους, πού εἶχαν κυκλώσει τήν Ἁγία Τράπεζα καί ἔψελναν ὕμνους στό Χριστό. Βλέποντας τέτοια θαυμαστά γεγονότα στή Θεία Λειτουργία ἐλκύεται στήν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Καί βαπτίζεται.

Δικαίως, ὁ («χλιαρός» πολλές φορές) Χριστιανός τῆς ἐποχῆς μας θά ἐρωτήσῃ: Γιατί ὄχι καί σέ μένα κάτι παρόμοιο, γιά νά πιστέψω καί ἐγώ χωρίς ἀμφιβολία; Διότι ὑπάρχουν ὠρισμένες βασικές διαφορές:

α) Ὁ Βάρβαρος δέν εἶχε ἰδέα περὶ Χριστοῦ καὶ πίστεως σ' Αὐτόν, ἐνῶ ἐμεῖς γνωρίζουμε τὰ πάντα.

β) Κατὰ βάθος εἶχε καλὴ προαίρεση, τὴν ὁποία ἐγνώριζε ὁ Θεός καὶ τὸν κάλεσε ὅπως τὸν Παῦλο, μέ θαυμαστό ὄραμα. Ὡστε νά μὴν χαθεῖ ἓνας τέτοιος (μελλοντικά) ἅγιος!

Στὴ συνέχεια ὁ Βάρβαρος κάνει ἓνα ἀκόμη μεγαλύτερο βῆμα: γίνεται μοναχός καὶ ἀσκεῖται στὴν ἔρημο γιὰ τρία χρόνια μέ μεγάλες καὶ διαρκεῖς νηστεῖες καὶ προσευχές.

Ἀλλὰ μιά μέρα, κάποιοι κυνηγοὶ ἀπὸ τὴν Πρέβεζα πού περιπλανιόνταν στό βουνό καὶ ἐνῶ εἶχε ἀρχίσει νά νυκτώνει, συνάντησαν τὸν Βάρβαρο. Τὸν νόμισαν γιὰ ἄγριο θηρίο, καὶ τὸν σκότωσαν μέ τὰ βέλη τους. Ἐνῶ ἔπνεε τὰ λοίσθια, θυμήθηκε καὶ ἀναζήτησε τὸν εὐεργέτη του ἱερέα π. Ἰωάννη, ὁ ὁποῖος τὸν κατήχησε καὶ τὸν βάπτισε. Ἀφῆκε μεγάλη φωνή, ὅπως ὁ εὐγνώμων ληστής στό Σταυρό, λέγοντας τό «μνήσθητι μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου». Οἱ κυνηγοὶ λυπήθηκαν γι' αὐτό πού ἔγινε καὶ εἰδοποίησαν τὸν παπα-Γιάννη νά τρέξει πρὸς τὸν ἐτοιμοθάνατο. Ἀλλὰ δέν τὸν πρόλαβε ζῶντα.

Τό λείψανό του ἐνταφιάσθηκε ἐκεῖ, στόν τόπο τῆς μετάνοιάς του, ὅπου καὶ κτίσθηκε ναός πρὸς τιμὴν του: στόν Τρύφο Ξηρομερίου.

Ἐπαληθεύεται ἔτσι, γιὰ μιά ἀκόμη φορά ὅτι ἡ εἰλικρινὴς μετάνοια, μέσω τῆς προσευχῆς καὶ τῆς νηστείας μπορεῖ νά μεταβάλλει ἀκόμη καὶ ἓναν ἐγκληματία σέ ἅγιο!

Ἐμεῖς τί ψάρια θά πιάσουμε;

Κάποια φορά, ὁ Χριστός ἀνταμείβοντας τὸ Σίμωνα, τὸν μετέπειτα ἀπόστολο Πέτρο, πού παραχώρησε τὸ πλοιάριό του γιὰ νὰ μιλήσει στοῦ συγκεντρωμένο πλήθος τὸ ὁποῖο βρισκόταν στὴν παραλία τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, τὸν ἔστειλε μέρα μεσημέρι νὰ προχωρήσει στοῦ βάθος τῆς λίμνης καὶ νὰ ρίξει τὰ δίκτυα του. Παρὰ τὸν ἐνδοιασμό καὶ τὴν ἐπιφύλαξή του ὅτι «ὅλη τὴ νύκτα πού εἶναι κατάλληλος καιρὸς γιὰ ψάρεμα δὲν πιάσαμε τίποτα, τώρα πού εἶναι μέρα θά μπορέσουμε νὰ πιάσουμε ψάρια;», ὁ Πέτρος ὑπάκουσε καὶ ἐκτέλεσε τὴν ἐντολή. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν θαυμαστό. Γέμισαν τὰ δίκτυα μέ τόσα ψάρια, ὥστε δὲν μπορούσαν νὰ τὰ σηκώσουν ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸ βάρος καὶ χρειάστηκαν καὶ ἄλλους ἀνθρώπους γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν. Τότε κατάλαβαν τί ἀξία ἔχει ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ ὑπακοή στὰ λόγια τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει κάτι ἀδύνατο στοῦ Θεοῦ.

Ἀλήθεια! Πόσο μπορούμε νὰ ἀνταποκριθοῦμε στὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ στή ζωὴ μας; Εἶναι ἄραγε ἀκατόρθωτο, ἀνεφάρμοστο, ἀδύνατο, ἀνεδαφικὸ, οὐτοπικὸ; Ἀκοῦμε ἀνθρώπους νὰ λένε «δὲν μπορούμε νὰ πιάσουμε ψάρια, ὅπως θέλει ὁ Θεός».

Διδάσκει ὁ Χριστὸς νὰ συγχωροῦμε τοὺς ἐχθρούς μας. Μὲ τὸν δικό μας ἀρρωστημένο ἐγωϊσμό πραγματικά φαίνεται ἀδύνατο. Ἐάν ὅμως σταθῶ μπροστὰ στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ τοῦ πῶ: «Κύριε, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τὸ κάνω αὐτό. Βλέπω τὸν ἄλλον πού μὲ ἔβλαψε καὶ θέλω νὰ τὸν ἐκδικηθῶ. Θέλω ὅμως νὰ εἶμαι δικός Σου. Βοήθησέ με, Ἐσύ, πού συγχώρησες αὐτούς πού σέ σταύρωναν, νὰ συγχωρήσω αὐτούς πού δὲν μὲ σταυρώνουν, ἀλλὰ μοῦ κάνουν κάτι ἀσύγκριτα λιγότερο ἀπ' ὅ,τι κάναμε σέ Σένα». Τὸ πρῶτο σκαλοπάτι γιὰ τὴ συγχώρηση εἶναι νὰ προσευχόμαστε γιὰ τὸν ἐχθρό μας πρὶν πᾶμε νὰ τοῦ ποῦμε «καλημέρα»: «Νὰ τὸν ἔχεις καλά, Θεέ μου» νὰ λέμε καὶ ὄχι «νὰ τὸ βρεῖ ἀπὸ τὸν Θεό», πού εἶναι εὐγενικὴ κατάρα. «Νὰ τὸν ἔχεις καλά, Θεέ μου» καὶ «φῶτιζέ μας νὰ εἰρηνεύουμε». Ἄν τὸ ἐφαρμόσουμε, πρῶτα ἐμεῖς κερδίζουμε.

Ἄλλη ἐντολή τοῦ Χριστοῦ εἶναι νά ἔχουμε προσοχή στό λογισμό καί στά μάτια καί χαλιναγώγηση τῶν ἐπιθυμιῶν γιά τόν κίνδυνο τοῦ «ὁ ἐμβλέψας εἰς τό ἐπιθυμῆσαι» κάνει τήν ἁμαρτία μέσα στήν καρδιά του. Ἰδιαίτερα σήμερα πού κυριαρχεῖ γιά τούς ἄνδρες τό σύνθημα «μέ μιά γυναίκα θά τή βγάλουμε;», καί γιά τίς γυναῖκες «ἕνας ἄνδρας δέν μᾶς φτάνει!».

Ὁ ἄνθρωπος πού ὑπακούει σ' αὐτή τήν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ ζεῖ γεμάτος γαλήνη: ἀγαπᾷ τή γυναίκα του, κοιτάζει τό σπίτι του. Ὁ ἄλλος πού τό παίζει ἀνοιχτομάτης πιάνει ἀντί γιά ψάρια, «καβούρια»: Διαλύει τό σπίτι του, πληγώνει τά παιδιά του, κομματιάζεται ὁ ἴδιος καί βουλιάζει συνεχῶς στήν ἀκαταστασία. Ἄν δέν ζητήσῃ βοήθεια ἀπό τό Χριστό καί δέν περπατήσῃ τήν ὁδό τοῦ Σταυροῦ, δέν γίνεται τίποτα.

Ἐπίσης ὁ Χριστός ζητάει ἀπό μᾶς εἰλικρίνεια καί γνησιότητα. Ἡ εὐτυχία δέν ἀποκτιέται μέ ἀνήθικες πράξεις: κομπίνες, φακελάκια, λαδώματα, πονηριές, κλέψε ἀπό ἐδῶ καί κλέψε ἀπό ἐκεῖ. Νομίζουμε ὅτι ἔτσι κερδίζουμε, ἀλλά χάνουμε. Γεμίζει ἡ τσέπη, ἀλλά ἀδειάζει ἡ καρδιά.

Ἄς ἀγωνιζόμαστε πνευματικά νά ἐφαρμόζουμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ στή ζωή μας. Εἶναι τό μόνο ἀγαθό, τέλειο καί σωτήριο.

Ένα μόνο αξίζει

Ήταν κάποιος, πού ἔγινε βασιλιάς σέ ἡλικία εἴκοσι χρονῶν, νεαρός. Ήταν πολύ φιλομαθής, διψοῦσε γιά γνώση. Κάλεσε, λοιπόν, μιά ἡμέρα ὅλους τούς σοφοῦς τοῦ βασιλείου του καί τούς λέει:

-Θέλω νά μοῦ γράψετε ὅλη τν σοφία τῶν ἀνθρώπων γιά νά τή γνωρίσω καλά, νά γίνω σοφός καί νά ξέρω τί κάνω.

Φεύγουν οἱ σοφοί καί πᾶνε καί ρίχνονται στή δουλειά. Δουλεύουν σαράντα χρόνια! Φτιάξανε μερικές χιλιάδες τόμους βιβλίων καί τά φέρνουν στόν βασιλιά.

Τούς λέει τότε ἐκεῖνος:

-Τώρα πού μοῦ φέρατε τόσα βιβλία, ἐγώ δέν ἀντέχω πιά, ἀλλά καί δέν προφθαίνω νά διαβάσω τόσους τόμους. Καλά κάνατε τή δουλειά σας, ἀλλά λιγάκι ἀργά. Τί νά τά κάνω ἐγώ τώρα τόσα βιβλία; Εἶμαι ἐξήντα χρονῶν καί δέ βλέπω νά διαβάσω καλά, ἀλλά οὔτε καί πολύ. Μπορεῖτε νά τούς κάνετε μιά περίληψη;

-Νά τούς κάνουμε, ἀπάντησαν.

Φεύγουν οἱ σοφοί λοιπόν καί πᾶνε νά κάνουν τήν περίληψη. Δουλεύουν δέκα χρόνια καί τούς δύο-τρεῖς χιλιάδες τόμους βιβλίων τούς μειώνουν σέ ἑκατό καί τούς πηγαίνουν στόν βασιλιά.

Ἐκεῖνος τούς λέει: Ἐγώ τώρα εἶμαι ἐβδομήντα χρονῶν πιά καί δέν μπορῶ νά διαβάσω οὔτε αὐτούς τούς ἑκατό τόμους. Δέν πᾶτε νά μοῦ κάνετε μιά περίληψη ἀπό αὐτά;

Τί νά κάνουν καί αὐτοί; Βασιλιάς ἦταν! Πῆγαν νά φτιάξουν τήν περίληψη τῶν τόμων αὐτῶν. Ἐπῆγαν, ἔκαναν τήν περίληψη καί τούς περιορίσανε σέ δύο τόμους, ἀλλά ὅταν ξαναγύρισαν γιά νά τούς παρουσιάσουν, ὁ βασιλιάς πλησίαζε τά ὀγδόντα καί ἦταν ἔτοιμος νά πεθάνει. Ήταν στά τελευταῖα του. Τοῦ λένε λοιπόν: Τή φέραμε, βασιλιά τήν περίληψη.

-Τώρα πού τή φέρατε δέν ἀντέχω ἐγώ οὔτε νά τήν ἀκούσω. Ἄν μπορεῖτε, νά μοῦ πεῖτε μέ λίγα λόγια ποιὰ εἶναι αὐτή ἡ περίληψη.

Παίρνει τό θάρρος ἕνας, ὁ ἀρχηγός τῶν σοφῶν καί τοῦ λέει:

-Ἄκουσε νά σοῦ πῶ, βασιλιά μου. Ὅλα αὐτά τά βιβλία πού εἶχαμε γράψει ἀπό τήν ἀρχή, ὅπως μᾶς εἶχες πεῖ, κατά τήν ἐντολή σου, ἦταν γιά τή σοφία τῶν ἀνθρώπων: Πῶς ἔζησαν, πῶς ἀγωνίστηκαν, τί κατάλαβαν ἀπό τή ζωή καί πῶς πέθαναν. Περίληψη θέλεις; Ἡ περίληψη εἶναι ἡ ἑξῆς: **Ἐνα ἀξίζει. Ἐνα μόνο ἀξίζει. Καί ἕνα μόνο μένει: ἡ ἀγάπη.** Ὅλα τά ἄλλα περνᾶνε καί πᾶνε χαμένα.

Ἡ ἀγάπη εἶναι σάν τό νόμισμα μέ δύο ὄψεις: Πρός τό Θεό καί πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

Πρὸς τό Θεό μέ ὅλη σου τήν **καρδιά**, (τόν πόθο νά τηρήσεις τό θέλημά του, νά μήν τόν στενοχωρήσεις) μέ τή **σκέψη** (νά θέλεις νά μάθεις γιά τό Θεό, τί ἔκανε γιά σένα καί τί πρέπει νά κάνεις ἐσύ) καί μέ ὅλη σου τή **δύναμη-θέληση** (νά θέλεις νά κάμεις τό καλό).

Καί πρὸς τοὺς συνανθρώπους σου μέ τό νά τοὺς **ἀγαπᾶς ὅπως τόν ἑαυτό σου** καί νά ἐνδιαφέρεσαι γι' αὐτούς. Καί νά τοὺς βοηθᾶς ὄχι μόνον ὑλικά ἀλλά καί πνευματικά: Σταλάζοντας στήν ψυχή τους τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ὁ μοναδικός λόγος πού τήν ἀναγεννᾶ καί τήν μεταμορφώνει.

Φῶς Χριστοῦ

Κάποτε ἕνας βασιλιᾶς τῆς Ἀνατολῆς εἶχε προαισθανθεῖ ὅτι πλησίαζε τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς του. Κάλεσε τότε κοντά του τά τρία του παιδιά γιά νά τούς ἀναγγεῖλει ποιόν θά ἄφηνε διάδοχο τοῦ θρόνου του. Θέλοντας δέ νά ἐμπιστευθεῖ τό βασιλείο του στόν πιό ἄξιο, (ἔξυπνο καί ἀνιδιοτελεῖ), τούς ὑπέβαλε σέ μιά ἐξέταση. Τούς εἶπε:

-Παιδιά μου, στό τάδε μέρος ἔχουμε μία μεγάλη ἀποθήκη, ἄδεια. Δίνω καί στούς τρεῖς τό ἴδιο ποσό χρημάτων, μέ τό ὅποιο μπορείτε νά ἀγοράσετε ὅ,τι ὑλικό νομίζετε γιά νά γεμίσει ἡ ἄδεια ἀποθήκη. Ὅποιος καταφέρει καί γεμίσει τήν ἀποθήκη μέ τά χρήματα αὐτά, θά ἀποδειχθεῖ ἄξιος κληρονόμος καί διάδοχος τοῦ θρόνου.

Πῆραν λοιπόν καί οἱ τρεῖς τά χρήματα καί προσπάθησαν νά σκεφτοῦν τί ὑλικό θά ἔπρεπε νά ἀγοράσουν, ὥστε νά γεμίσει ἡ ἀποθήκη.

Ὁ πρῶτος ἀγόρασε ἄχυρο, μά κατόρθωσε νά γεμίσει μόνο τά 3/4 τοῦ χώρου. Ὁ δεύτερος ἀγόρασε βαμβάκι, μά μόλις κατόρθωσε νά γεμίσει τό μισό χῶρο. Ὁ τρίτος ζήτησε νά γίνει ἡ δοκιμή βράδυ! Καί πῆγε καί ἀγόρασε ἕνα λυχνάρι-φανάρι, πού ὅταν τό ἔβαλε στό κέντρο τῆς ἀποθήκης, πλημμύρισε ὅλος ὁ χῶρος ἀπό φῶς! Καί διωχτευόταν πρὸς τά ἔξω, ἀπό τίς σχισμές καί τίς τρύπες.

Ὁ πατέρας του τόν ρώτησε:

-Τί ἦταν αὐτό πού σέ ἔκανε, παιδί μου, καί σκέφθηκες νά ἀγοράσεις αὐτό τό φανάρι;

-Νά, πατέρα, συλλογίστηκα ὅτι τό πιό σκοτεινό μέρος ἐπάνω στή γῆ δέν εἶναι οὔτε ὁ βυθός τοῦ ὠκεανοῦ, οὔτε κάποια σπηλιά, ἀλλά ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Καί αὐτόν τόν χῶρο μόνο ἕνα πρᾶγμα μπορεῖ νά τόν γεμίσει, τό φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Σκοπός τῆς ἐπίγειας ζωῆς εἶναι νά φροντίζουμε νά παίρνουμε φῶς ἀπό τόν οὐρανό. Νά ζοῦμε μέσα στό φῶς καί νά σκορπίζουμε αὐτό τό φῶς γύρω μας. Καί ὁ τρόπος πού μπορούμε νά τό ἀποκτήσουμε καί νά τό μεταδώσουμε συνίσταται στή τήρηση τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ.

Υπάρχει ένα φῶς φυσικό, αυτό που δίνει ο ήλιος, ή σελήνη και τὰ ἀστέρια. Υπάρχει ένα φῶς ἠλεκτρικό, που εἶναι ἐπίτευγμα τῆς διάνοιας τοῦ ἀνθρώπου. Υπάρχει ὅμως καί ένα φῶς πνευματικό, αυτό που φωτίζει κάθε ἄνθρωπο που ἔρχεται στόν κόσμο, καί εἶναι τό πολυτιμότερο καί ὠφελιμότερο. Εἶναι μεγάλη δωρεά νά ἔχουμε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας ἀνοικτά, νά βλέπουμε τό ἀληθινό φῶς καί νά ποθοῦμε νά ἀποκτήσουμε τή χάρη, τή γνώση καί τή σοφία τοῦ Θεοῦ.

Όταν ἀνάψει αυτό τό φῶς, βλέπουμε τί πραγματικά ἔχει ἀξία στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου. Ὁχι, τί μᾶς λέει ὁ λογισμός μας: Χρήματα, δόξες, τιμές, ὑλικά ἀγαθά, ἀνέσεις, ἀπολαύσεις ἡδονές, ἢ πιό ἀπλᾶ φαῖ, πιοτό, γλέντι, διασκέδαση. Ἀλλά νηστεία, προσευχή, ἐγκράτεια, ἐλεημοσύνη. Ἀντί νά κοιτάζεις νά εἶσαι ἐγωκεντρικός, νά ἐνδιαφέρεσαι μόνο γιά τόν ἑαυτό σου, νά ἀγωνίζεσαι νά γίνεις ἄνθρωπος ἀγάπης, καλωσύνης, θυσίας. Αὐτά εἶναι ἐκεῖνα που χαρίζουν ἀληθινή εἰρήνη καί χαρά στή ψυχή μας.

Δημιουργήθηκε ποτέ πρόβλημα στόν κόσμο ἀπό ἐκείνους που νηστεύουν, ἐγκρατεύονται, προσεύχονται, καλλιεργοῦν τήν ἀγάπη καί ἀναγεννῶνται πνευματικά; Πότε ὁ ἄνθρωπος γίνεται παλιάνθρωπος καί ἀπάνθρωπος; Όταν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ τό καταπατήσει, τό κλωσήσει, τό παραμερίσει, τό «γράψει στά παλιά του τὰ παπούτσια».

Μόνο κοντά στό Χριστό ἡ ζωή μπορεῖ νά γίνει ὁμορφη ἐπάνω σ' αυτό τόν κόσμο. Ἀσχημη καί ἀπαίσια τήν ζωή μας τήν κάνει μονάχα ἡ ἁμαρτία. Ἡ ζωή μας παίρνει νόημα μόνο κοντά στό Χριστό.

Βαπτιστής και Πρόδρομος

Είναι σπάνια προφητική μορφή, άπαράμιλλη ή άρετή του, μοναδικό τό ψυχικό μεγαλείο του. Ήζησε ζωή άγγελική και σαν άγγελος προφητεύεται στην Παλαιά Διαθήκη: «Ίδού έγώ αποστέλλω τόν άγγελόν μου πρό προσώπου μου». Και πραγματικά ήταν άγγελος μέ διπλή έννοια: Μέ τή μία έζησε άγγελική ζωή πού τόν κατέστησε επίγειο, ένσαρκο άγγελο και ή άγγελική αυτή ζωή τόν έκανε νά λάμπει σαν άστέρι πρώτου μεγέθους μέσα στό πνευματικό σκοτάδι του αρχαίου κόσμου. Μέ τήν άλλη έγινε άγγελος, προάγγελος, πού προανήγγειλε τόν έρχομό του Μεσσία. Τόν Ίωάννη διάλεξε ο Θεός για νά κάνει τή μεγάλη σύσταση, νά συστήσει στους ανθρώπους τόν Σαρκωμένο Υίο και Λόγο του Θεού: «Ίδε ο Άμνός του Θεού ο αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου».

Ήρθε λοιπόν ο Ίωάννης ο Πρόδρομος για νά ανοίξει πνευματικό δρόμο και νά προετοιμάσει πνευματικά τους ανθρώπους, για νά υποδεχθούν στην καρδιά τους τό Σωτήρα Χριστό μέ τά λόγια: «Μετανοείτε, ήγγικε γάρ ή Βασιλεία των Ουρανών». Στο πρόσωπό του πραγματοποιήθηκε ή προφητεία της Παλαιάς Διαθήκης «έτοιμάσατε τήν όδόν Κυρίου». Ο Πρόδρομος όμως δέν ήρθε στόν κόσμο μονάχα για τους ανθρώπους της έποχής εκείνης. Ήρθε και για μās σήμερα, διότι και σέ μās ανοίγει τόν πνευματικό δρόμο πού οδηγεί τόν καθένα μας στην πνευματική βασιλεία του Θεού.

Η έποχή μας για νά διευκολύνει τή ζωή μας, για νά εκμηδενίσει τίς αποστάσεις κάνει τό πᾶν. Χαράζει δρόμους, ανοίγει δρόμους, κατασκευάζει λεωφόρους, κτίζει γέφυρες. Και όχι μόνο στή γή αλλά και στό διάστημα άνοιξε ο σύγχρονος άνθρωπος δρόμους για σκοπούς έπιστημονικούς και έξερευνητικούς. Χρήσιμοι ασφαλώς είναι οί δρόμοι γιατί ταξιδεύουμε μέ άνεση. Μεταφέρουμε κοντά μας τά υλικά και τεχνικά άγαθά του πολιτισμού μας.

Ένας δρόμος όμως δέν ανοίγει μέ εύκολία, χρειάζεται αγώνας. Άπαιτούνται μηχανήματα, πού θά ξεριζώσουν δένδρα, θά σπάσουν βράχους, θά όμαλοποιήσουν χαράδρες, θά

ισοπεδώσουν ύψώματα. Για τήν ἐπιτυχία τοῦ ἀγώνα αὐτοῦ χρειάζεται σύστημα, κόπος καί προσπάθεια.

Ἄλλά ύψώματα, βράχια, χαράδρες καί δένδρα δέν ἔχει μόνο ἡ γῆ, ύψώματα καί βράχια πνευματικά βέβαια ἔχει καί ἡ ψυχή μας, πού θέλουν τακτοποίηση γιά νά διανοιχτεῖ δρόμος πού θά εὐκολύνει τή ζωή μας. Καί τί δέν ἔχει; Ἀποστασία, διαφθορά, μίση, ἐχθρότητες, κακίες, κάθε εἶδους πάθη... Τί εἶναι αὐτά; Βουνά, χαράδρες ἀδιαπέραστες, πού κάνουν τήν πνευματική ζωή μας δύσκολη καί ἐπικίνδυνη, γιατί μᾶς διακόπτουν τό δρόμο πού μᾶς ὀδηγεῖ πρὸς τό Σωτήρα Χριστό, πρὸς τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τήν ἀνέσπερη καί αἰώνια.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος εἶναι ὁ «μειζων τῶν προφητῶν», γιατί ἔζησε ἐγγύτερα χρονικά, συγγενικά καί πνευματικά μέ τόν προφητευόμενο Μεσσία. Θεωρεῖται «ὁ Ἐωσφόρος Ἀστήρ, ὁ φέρων τήν πρωΐαν», τό ξημέρωμα τό πνευματικό, πού φωτίζει καί σώζει τόν ἄνθρωπο. Εἶναι τό ἀστέρι τῆς αὐγῆς, ὁ αὐγερινός. Ἄν ὁ παλαιός ἔωσφόρος, ὁ σατανάς ὁ ὑπερήφανος ἀπομάκρυνε τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν Θεό, ὁ νέος ἔωσφόρος, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ὀδήγησε τόν ἄνθρωπο στό Χριστό.

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ὑπῆρξε ἐρημίτης. «Καί ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τόν Ἰσραήλ». Ἡ ἔρημος ἦταν ὁ ἀγαπημένος του τόπος. Δέν ἔμεινε ὅμως γιά πάντα στήν ἔρημο. Ὅταν ἡ κοινωνία εἶχε ἐρημωθεῖ ἀπό ἀγάπη καί δικαιοσύνη, τότε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ παρουσιάστηκε στήν ἀνθρώπινη κοινωνία γιά νά φέρει τήν ἀγάπη, γιά νά κηρύξει τή μετάνοια, νά ἀναγγεῖλει τόν ἐρχομό τοῦ Μεσσία. Καί σήμερα ἡ ἐγκληματική ἀδιαφορία, ἡ ἀμέλεια, ἡ καταφρόνηση, ἡ ἀγάπη στήν ὕλη, ἡ λατρεία τῆς σάρκας, ὁ εὐδαιμονισμός, ἡ καλοπέραση ἔχουν μεταβάλει τήν ψυχή μας σέ ἔρημο. Τά λόγια τοῦ Ἰωάννου ἔχουν καί γιά μᾶς σήμερα σημασία πνευματική καί σωτηριώδη: «ἐτοιμάσατε τήν ὁδὸ τοῦ Κυρίου».

Καί εἶναι ἀπαραίτητος αὐτός ὁ πνευματικός δρόμος, γιατί ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἔχει χαθεῖ μέσα στά μονοπάτια τῆς ἀπιστίας καί τῶν αἰρέσεων καί ἀγωνιᾷ μέσα στόν πνευματικό λαβύρινθο. Ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος, μέ τά χέρια του καί μέ τή

σκέψη του άνοιξε δρόμους (ναρκωτικά, έγκληματικότητα, έιτς, απελπισία, μηδενισμός, αναρχία) αλλά αυτοί οί δρόμοι είναι δρόμοι απώλειας και καταστροφής. Είναι «ή όδός ή άπάγουσα εις τήν απώλειαν». Ο άνθρωπος όμως δέν είναι πλασμένος για τήν απώλεια. Πρέπει νά σκεφθει και νά καταλάβει πώς είναι έπιτακτική, έπιβεβλημένη και επείγουσα ή ανάγκη νά αλλάξει δρόμο. Νά εγκαταλείψει τήν όδό τής απώλειας και νά ακολουθήσει τήν «όδό τήν άπάγουσαν εις τήν ζωήν». Και αυτή ή όδός είναι ό δρόμος τής πίστης, τής αγάπης, τής ειλικρίνειας, τής δικαιοσύνης, τής τιμιότητας, τής ταπείνωσης, τής αγιότητας. Μόνο όταν ό άνθρωπος ακολουθήσει αυτό τόν πνευματικό δρόμο, τότε θά βγει από τήν ζούγκλα τής απανθρωπιᾶς και τής απάτης.

Οί άνθρωποι σήμερα ύποφέρουν. Υποφέρουν μέσα στις ανέσεις, τήν χλιδή και τόν πλούτο. Έχομε τά πάντα και δέν έχομε τίποτα. Γιατί μάς λείπει ό Ένας: ό Χριστός, Αυτός πού είναι «ή όδός και ή αλήθεια και ή ζωή». Παρουσιαζόμαστε ως δῆθεν χαρούμενοι και ευτυχισμένοι. Και όμως είμαστε γεμάτοι κόπο, φόβο και αγωνία. Προσποιούμαστε τόν χαρούμενο και ευτυχισμένο. Είμαστε όμως δυστυχισμένοι και φοβισμένοι για τό σήμερα και για τό μέλλον. Μοιάζουμε μέ τά μικρά παιδιά πού, όταν περνοῦν από κάποιο άγνωστο τόπο, σφυρίζουν και τραγουδοῦν για νά διασκεδάσουν τό φόβο τους. Άν κάτι σήμερα απειλει τήν ισορροπία τῶν ανθρώπων, είναι ακριβῶς αυτά τά εὔθυμα σφυρίγματα μέ τά όποια αγωνίζονται νά διασκεδάσουν τούς φόβους τους.

Ο άνθρωπος τής έποχῆς μας ζητάει φωτοδότες σαν τόν Ίωάννη τόν Πρόδρομο. Αίώνας φωτός ονομάστηκε ή έποχή μας. Και όμως ό άνθρωπος αντιμετωπίζει τά πυκνότερα σκοτάδια τής ιστορίας του. Ποιά ή ωφέλεια νά ύπάρχει εργοστάσιο ήλεκτρισμοῦ, όταν λείπουν τά καλώδια πού θά μεταφέρουν τό φῶς νά φωτίσουν μία πόλη; Έχομε τό άγιο Ευαγγέλιο, έχομε τήν παράδοση τής Έκκλησίας, έχομε τούς αγίους μας, έχομε τά μυστήρια τής Έκκλησίας. Όλα αυτά είναι φῶς Θεοῦ. Όποιος τά ακολουθει, έτοιμάζει δρόμο, πού

ὁδηγεῖ στήν αἰώνια ζωὴ γιὰ τὴν ὁποία ἀγωνίστηκε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος.

Κουράστηκε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, γιατί περιπλανᾶται στὰ μονοπάτια τῆς ἁμαρτίας. Γιὰ νὰ ξεκουραστεῖ ἓνα τοῦ ἀπομένει, νὰ βρεῖ τὸν ὀρθὸ δρόμο. Ἄλλὰ γιὰ νὰ τὸν βρεῖ χρειάζεται δουλειά. Ἀπαιτεῖται μέγας πνευματικός ἀγώνας μετάνοια, ἐξομολόγηση, Θεία Κοινωνία, ἐγκράτεια, νηστεία, δικαιοσύνη, φιλανθρωπία, ἀγάπη. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ ἀρετές πού ἀποτινάζουν τοὺς ὀγκόλιθους τῆς κακίας καὶ ἀνοίγουν δρόμο ὁμαλό πρὸς τὴ σωτηρία.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς συμβουλεύει: «Ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε». Ἄς μὴν ἀνεχόμεστε νὰ εἶναι ἡ ψυχὴ μας χωρὶς τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, πού φωτίζει καὶ ἀγιάζει «πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον». Τέτοιο φῶς εἶχε στήν ψυχὴ του ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Τό φωτεινό καὶ ἅγιο παράδειγμά του ἄς γίνεῖ καὶ γιὰ μᾶς ὁδηγὸς πνευματικός, πού θά μᾶς ἀνοίγει δρόμο καὶ θά μᾶς ὁδηγεῖ στό φῶς, στήν ἀλήθεια καὶ στή λύτρωση.

Κυριακή τῶν Μυροφόρων

Μιλώντας κάποτε ὁ ποιητής Κώστας Βάρναλης στόν λογοτέχνη Κωστή Μπαστιᾶ, τοῦ ἐξομολογήθηκε τά ἑξῆς:

-Ἐγώ τά ἀφηρημένα καί τά μεταφυσικά δέ θέλω νά τά ἀνακατεύω καθόλου. Γιά μένα, οἱ λέξεις πού χρησιμοποιοῦμε πρέπει νά ἔχουν ἓνα νόημα **χειροπιαστό**: νά ἀντιστοιχοῦν σέ μιᾶ πραγματικότητα **αἰσθητή**.

Καί συνέχισε ὁ «ἀπόλυτα προσγειωμένος» ποιητής μας:

-Νοιάζομαι μόνο γιά τήν τωρινή ζωή καί δέ μέ ἐνδιαφέρει καθόλου τί θά γίνει μετά θάνατο. Δέν πιστεύω πώς μέ περιμένει τίποτε καλύτερο ἢ χειρότερο. Ἀπλῶς λυποῦμαι ὅταν σκέφτομαι ὅτι, πεθαίνοντας, **θά χαθῶ ὀριστικά**. Οἱ παρηγοριές τῆς θρησκείας δέν εἶναι ἀρκετές -ἀκόμη καί γιά τούς πιό θρήσκους- γιά νά τούς ξεριζώσουν τήν ἰδέα τοῦ **ὀριστικοῦ χαμοῦ**... Ἐέρουν ὅτι ὁ δικός τους, πού πεθαίνει, δέν κάνει ταξίδι, ἀλλά **χάνεται**...

Σεβόμαστε τίς ἀπόψεις τῶν ἄλλων ἀλλά ἐδῶ, θά διαφωνήσουμε μέ τόν ποιητή. Διότι πρὶν δυό ἐβδομάδες πῆγαμε μέ τίς λαμπάδες στήν ἐκκλησία ὄχι γιά νά παίξουμε θέατρο, ἀλλά γιά νά διαδηλώσουμε τήν πίστη μας σ' ἓνα γεγονός. Στό μεγαλύτερο γεγονός τῆς παγκόσμιας ἱστορίας: Τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Χωρίς τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν ἀξίζει νά ζοῦμε. Τό «Χριστός Ἀνέστη» τό εἶπαμε καί τό λέμε ὄχι γιά τό καλό τοῦ χρόνου ἀλλά ἐπειδή πραγματικά ὁ Χριστός ἀναστήθηκε. Δηλαδή ἓνας νεκρός ἔβγαλε τόν ἑαυτό του ἀπό τόν τάφο ζωντανό μετά ἀπό τρεῖς μέρες ταφῆς. Καί αὐτό τό ἔκανε μέ δική του δύναμη («αὐτεξουσίως ἀνέστη ὡς Θεός»). Ἄν αὐτό δέν τό πιστεύομε, λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, εἶμαστε οἱ πιό ἀξιολύπητοι ἄνθρωποι. Καί γιά νά τό ποῦμε πιό ἀπλά, τή νύκτα τῆς Ἀνάστασης εἶμαστε οἱ πιό ἀστεῖοι καραγκιόζηδες. Ὅμως, ὁ Χριστός ἀνέστη, καί γι' αὐτό ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία καί γι' αὐτό ὑπάρχουν οἱ ἅγιοι.

Τιμᾶμε μερικούς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καί ἔζησαν καί τήν προσωπική τους ἀνάσταση. Ἀνέβηκαν ἀπό τόν πυθμένα τῆς ἀπελπισίας καί τῆς

ἀπόγνωσης στήν κορυφή τῆς ἐλπίδας καί τῆς ἀληθινῆς ζωῆς. Ὁ χειρότερος τάφος γιά τόν ἄνθρωπο δέν εἶναι ὁ τάφος πού θά μπεῖ τό σῶμα ὅλων μας κάποια στιγμή ἀλλ' εἶναι ὁ τάφος τῆς ἀπελπισίας καί τῆς ἀπόγνωσης. Δέν ὑπάρχει χειρότερο σκοτάδι καί χειρότερη μαυρίλα ἀπό τά νά χάσει κανείς τήν ἐλπίδα του στή ζωή.

Οἱ Μυροφόρες γυναῖκες καί ὁ Ἰωσήφ καί ὁ Νικόδημος ἦταν ἄνθρωποι σάν καί ἐμαῶς. Εἶχαν πιστέψει ὅτι ὁ Χριστός θά ἦταν ὁ μελλοντικός βασιλιάς τοῦ Ἰσραήλ. Καί ξαφνικά Τόν βλέπουν νά ὀδηγεῖται σάν κακοῦργος στά δικαστήρια καί νά καταδικάζεται σέ θάνατο· νά σταυρώνεται ἀνάμεσα σέ δύο ληστές καί νά πεθαίνει. Ὅλα τά ὄνειρά τους γκρεμίστηκαν καί ἡ καρδιά τους γέμισε ἀπό πίκρα καί σκοτάδι. Ἐνοιωσαν ἐξαπατημένοι, προδωμένοι. Ἀλλά παρ' ὅλα αὐτά φρόντισαν μέ τόν καλύτερο δυνατό τρόπο γιά τήν ταφή τοῦ Μεγάλου Νεκροῦ. Ἰδιαίτερα ὁ Ἰωσήφ ἔκανε δύο τολμηρά βήματα: α) «Τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτο καί ἠτήσατο (ἐζήτησε) τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ» καί β) παραχώρησε τό δικό του οικογενειακό τάφο γιά νά ταφεῖ ὁ Χριστός. Καί κλείνοντας τήν πόρτα τοῦ τάφου ἔκλεισαν μαζί της καί ὅλες οἱ πόρτες γιά ἐλευθερία, ζωή καί ἐλπίδα.

Ἡ ἀγάπη τους ὅμως πρὸς τό διδάσκαλό τους τούς κάνει νά ἔρχονται καί τή δεύτερη καί τήν τρίτη ἡμέρα γιά νά ἀλείψουν μέ μύρα τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ πρὶν ἡ ἀποσύνθεση του τούς κάνει πιά νά μὴν μποροῦν νά πλησιάσουν. Καί ὁ Χριστός ἀμοίβοντας αὐτή τήν ἀγάπη τους χωρίς νά τό ἐλπίζουν, χωρίς νά τό περιμένουν, χωρίς νά ἔχουν προετοιμασθεῖ ψυχολογικά γιά κάτι τέτοιο, τούς ἀξιώνει νά γίνουν ἀπό τούς πρώτους μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως Του. Τούς ἀξιώνει νά Τόν δοῦν ζωντανό μπροστά τους καί ἀναστημένο καί τούς ἀπευθύνει τά πιό παρήγορα λόγια πού ἀκούστηκαν ἀπό κάποιον πού γύρισε ἀπό τόν ἄλλο κόσμο: «Χαίρετε» καί «εἰρήνη ὑμῖν». Καί ἔτσι καταλαβαίνουν αἰσθητά ὅτι δέν τούς ἐξαπάτησε καί ὅτι τήρησε τίς ὑποσχέσεις Του.

Ἄς γεμίσει καί ἡ δική μας ἡ ζωή μέ αὐτή τήν εἰρήνη καί τή χαρά. Αὐτή ἡ χαρά, αὐτή ἡ εἰρήνη πηγάζει μόνο ἀπό τή Θεία

Λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας. Ὅποιος δέν λαχταρᾷ νά βρῖσκεται ὅσο πῖό συχνά σ' αὐτό τό πανηγύρι, δέν μπορεῖ ποτέ νά γευθεῖ αὐτά τά δῶρα τῆς ζωῆς.

Χριστούγεννα

Στήν Περσία κάποτε ήταν ένας σοφός και καλός βασιλιάς. Ἀγαποῦσε τόν λαό του. Ἐπιθυμοῦσε νά μάθει πῶς πραγματικά ζοῦσαν οἱ ὑπήκοοί του. Ἦθελε νά γίνει αὐτόπτης μάρτυρας τῶν βασάνων τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου στό βασιλείο του. Συχνά ντυνόταν φτωχικά και ἐπισκεπτόταν τά σπίτια τῶν φτωχῶν. Καλή ἀρχή γιά ἐκείνους πού εἶναι χορτάτοι και νομίζουν ὅτι πεινασμένοι δέν ὑπάρχουν στή χώρα τους. Κατόρθωσε νά κρύβει τήν ιδιότητά του κατά τίς ἐπισκέψεις αὐτές.

Μιά ἡμέρα ἐπισκέφθηκε ἕνα πολύ φτωχό πού ζοῦσε μέσα σ' ἕνα ὑπόγειο. Μαζί του ἔφαγε στό φτωχικό του τραπεζάκι. Τόν ἐνθάρρυνε και στό τέλος ἔφυγε. Ἀργότερα τόν ξαναεπισκέφθηκε, αὐτή τή φορά ὅμως ἀποκαλύπτοντας τήν ιδιότητά του. Τοῦ εἶπε: «Εἶμαι ὁ βασιλιάς σου». Φαντασθῆτε τήν ἐκπληξη τοῦ φτωχοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου. Ὁ βασιλιάς νόμισε πῶς ὁ φτωχός μαθαίνοντας ὅτι στό σπιτάκι του δέχθηκε τόν βασιλιά, θά ἔπαιρνε τήν εὐκαιρία νά τοῦ ζητήσει κάποια χάρη. Ἀντί ὅμως αὐτοῦ τοῦ εἶπε: «Ἀφήσατε τό παλάτι σας και τήν δόξα σας γιά νά μ' ἐπισκεφθεῖτε σ' αὐτό τό σκοτεινό ὑπόγειο. Φάγατε ἀπό τό φτωχικό φαγητό μου. Ἀλλά μοῦ φέρατε μεγάλη χαρά μέ τή συγκατάνευσή σας αὐτή. Σ' ἄλλους ἴσως δώσατε πλούσια δῶρα, ἀλλά σέ μένα δώσατε τόν ἑαυτό σας».

Αὐτό ἀκριβῶς ἔκανε ὁ Χριστός τά Χριστούγεννα. Ἦαφησε τόν οὐρανό και κατέβηκε στή γῆ. Φόρεσε τή σάρκα μας. Ἐφαγε τό φαγητό μας. Ἀποκάλυψε τήν ιδιότητά Του. Θά μπορούσε νά μᾶς δώσει δῶρα ὅπως δίνει στήν ὑπόλοιπη δημιουργία Του. Ἀλλά σέ μᾶς τούς ἀνθρώπους ἔδωσε τόν ἑαυτό Του. Γι' αὐτό ὁ Χριστός στήν ἐνανθρώπισή Του λέγεται Ἐμμανουήλ πού σημαίνει «ὁ Θεός εἶναι μαζί μας». Αὐτό σημαίνουν τά Χριστούγεννα. Ὁ Χριστός κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό γιά νά μπεῖ στό φτωχικό μας κόσμο, στή γῆ μας, πού εἶναι ἕνας ἀπό τούς ἀναρίθμητους πλανῆτες πού δημιούργησε. Γιατί αὐτό τό προνόμιο γιά τή γῆ; Γιατί πάνω σ' αὐτή βρίσκεται ὁ ἄνθρωπος

πού στά μάτια τοῦ Θεοῦ εἶναι τό πολυτιμότερο δημιούργημά Του.

Μόνο τόν ἄνθρωπο ὁ Θεός δημιούργησε κατ' εἰκόνα Του μέ τήν ἱκανότητα ἐπικοινωνίας μαζί Του.

Προετοιμαζόμαστε γιά νά γιορτάσουμε αὐτό τό μεγάλο γεγονός τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ πού ἀποτελέσε σταθμό ἱστορικό στήν πορεία καί στή ζωή τῆς ἀνθρωπότητας. Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ σάν γεγονός χώρισε τήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας στήν πρό Χριστοῦ καί στήν μετά Χριστόν ἐποχή. Σάν γιορτή κατέστη ἡ Μητρόπολη τῶν ἑορτῶν καί ἡ βάση ὅλων τῶν ἄλλων ἑορτῶν καί πανηγύρεων. Γιατί ἡ θεία ἐνανθρώπιση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποτελέσε τήν ἀπαρχή τῆς λυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Καί ὅποιος θέλει νά τιμήσει τήν ἑορτή τῶν Χριστουγέννων δέν ἔχει τίποτα ἄλλο νά κάνει παρά νά στραφεῖ γύρω ἀπό τό γεγονός τῆς σωτηρίας του. Κάθε σκέψη, λόγος, ἐνέργεια, πράξη νά στοχεύουν στή σωτηρία καί τή λύτρωση τῆς ψυχῆς του.

Ἄν ἡ σωτηρία καί ἡ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου δέν ἀποτελοῦν τόν κύριο ἄξονα τῆς ζωῆς τοῦ κάθε πιστοῦ, ὅλα τά ἄλλα εἶναι μάταια καί ἀνώφελα. Διότι «Χριστούγεννα» σημαίνει σωτηρία καί λύτρωση τῆς ψυχῆς μας.

Τήν νύκτα τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ συγκλονίστηκε ὀλόκληρη ἡ δημιουργία, ἐπειδή ἀκριβῶς τό ταπεινό Παιδί τῆς Βηθλεέμ ἦταν συγχρόνως ὁ Θεός καί Δημιουργός τοῦ κόσμου. Καί ὅλα τά δημιουργήματα τοῦ πρόσφεραν ὅτι καλύτερο μπορούσαν: «Οἱ ἄγγελοι τόν ὕμνον· οἱ οὐρανοί τό ἀστέρ· οἱ Μάγοι τά δῶρα· οἱ ποιμένες τόν θαυμασμό τους· ἡ γῆ τό σπήλαιον· ἡ ἔρημος τήν φάτνη· καί ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι τήν παρθένο Μητέρα Του... ». Μετά ἀπό τέτοια ὑπέροχα καί ἀνεκτίμητα δῶρα, ἐμεῖς τί θά προσφέρουμε στόν Νεογέννητο Χριστό;

Ἄς τοῦ δώσουμε τήν καρδιά μας ὀλόκληρη. Γιά νά τήν καθαρίσει ἀπό τήν ἁμαρτία. Νά τήν ἀγιάσει μέ τή χάρη τῶν ἁγίων μυστηρίων τῆς ἐξομολογήσεως καί τῆς θείας Κοινωνίας.

Ἔτσι ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ θά σημαίνει καί τή δική μας **ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ**. Τότε θά νοιώσουμε ἀληθινά Χριστούγεννα. Χριστούγεννα μαζί μέ τόν Χριστό!

Τά κρίματα τοῦ Θεοῦ

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ἀτενίζοντας στό βάθος τῶν κρίσεων τοῦ Θεοῦ, ρώτησε: «Κύριε, πῶς συμβαίνει μερικοί νά ζοῦν λίγο στή γῆ καί ἄλλοι νά φθάνουν σέ βαθειά γηρατειά; Καί γιατί ἄλλοι νά βρίσκονται μέσα σέ φτώχεια καί ἄλλοι νά εἶναι πλούσιοι; Καί πῶς οἱ ἄδικοι μέν πλουταίνουν ἐνῶ οἱ δίκαιοι παραμένουν ἢ γίνονται φτωχοί;» Καί ἄκουσε φωνή νά τοῦ λέγει: «Ἀντώνιε, κοίτα τόν ἑαυτό σου. Αὐτά τά κανονίζει ὁ Θεός κατά τήν κρίση του, καί δέν συμφέρει νά τά μάθεις». Σέ κάθε μας ἀπορία ἄς θυμόμαστε τά λόγια τοῦ Προφητάνακτα Δαυΐδ: «Τά κρίματά σου ἄβυσσος πολλή» (Ψαλμ. 35,7). Ποιός μπορεῖ νά ἐξερευνήσει καί νά ἐξιχνιάσει τίς βουλές Του.

Ἐμεῖς κρίνουμε πρόσκαιρα καί κοντόφθαλμα, Ἐκεῖνος βλέπει πολύ πιό μακριά καί κρίνει αἰώνια.

Ἐμεῖς εἴμαστε ἀδύνατοι, Ἐκεῖνος εἶναι Μεγαλοδύναμος καί Παντοδύναμος.

Ἐμεῖς ξέρουμε πέντε-δέκα πράγματα καί αὐτά ὄχι τόσο καλά, Ἐκεῖνος εἶναι Πάνσοφος.

Ἐμεῖς δέν ἐκτελοῦμε ποτέ τό χρέος μας στό ἀκέραιο, ἐπειδή εἴμαστε ἀτελεῖς, Ἐκεῖνος ἐκτελεῖ τά πάντα «καλά λίαν», ἐπειδή εἶναι τέλειος.

Ἐμεῖς εἴμαστε κάποιες φορές σκέτη ἀθλιότητα καί συμπεριφερόμαστε ἀπάνθρωπα, Ἐκεῖνος εἶναι μόνο Πατέρας στοργικός, γεμᾶτος εὐσπλαχνία, ἀγαθότητα, φιλανθρωπία καί ἀγάπη.

Σέ ὅλα τά ἀνθρώπινα ὑπάρχει ἀκαταστασία καί ἀτέλεια, σ' ὅλα τά θεῖα ὑπάρχει τάξη, ἀρμονία καί τελειότητα.

Τίποτε στήν πορεία τῆς ζωῆς μας δέν συμβαίνει τυχαία χωρίς νά ἀποτελεῖ πολύτιμη εὐκαιρία νά διδαχθοῦμε ἀπό αὐτό. Ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Μονάχα αὐτός γνωρίζει καλύτερα ἀπό μᾶς τό ἀληθινό μας συμφέρο, ὅτι μᾶς ὠφελεῖ, ὅτι χρειαζόμαστε σέ κάθε περίσταση: ἐπιτυχίες ἢ ἀποτυχίες, χαρμόσυνα ἢ λυπηρά, εὐχάριστα ἢ δυσάρεστα, ἀναποδιές, πειρασμοί, πτώσεις. Ὁ σκοπός εἶναι νά αὐξήσει, νά μεγαλώσει τήν ἐμπιστοσύνη μας κοντά Του. Νά δυναμώσει τήν

ἀπόφασή μας νά ἀκολουθήσουμε καί νά τηρήσουμε τό θέλημά Του, ἐπειδή τό θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μεγαλύτερη εὐεργεσία γιά τόν ἄνθρωπο.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος πού γεύτηκε τόσα ἀπόρρητα μυστήρια καί πού ἀνέβηκε στόν τρίτο οὐρανό καθώς μελετοῦσε τά κρίματα τοῦ Θεοῦ αἰσθάνθηκε ἴλιγγο σάν νά κοίταζε σέ ἄβυσσο. Προσπαθώντας νά ἐρευνήσει τό βάθος τοῦ πλούτου, τῆς σοφίας καί τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, δέν αἰσθάνθηκε τίποτε ἄλλο παρά μόνο κατάπληξη. Κατεπλάγη καί σταμάτησε ἀμέσως τήν ἔρευνα.

Ἐάν ἔτσι ἀντιμετώπισε τά πράγματα ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐμεῖς τί ματαιοπονοῦμε νά ἐξετάζουμε περίεργα αὐτά πού δέν ἐξερευνῶνται καί νά ἐξιχνιάσουμε τά ἀνεξιχνίαστα. Εἶναι σημεῖο παραλογισμοῦ. Σέ κάθε μας ἀπορία ἄς θυμώμαστε τά λόγια τοῦ Προφητάνακτα Δαυῖδ: «Τά κρίματά σου ἄβυσσος πολλή» (Ψαλμ. 35, 7). Ποιός μπορεῖ νά ἐξερευνήσει καί νά ἐξιχνιάσει τίς βουλές Του. Τίποτε δέν μπορεῖ νά γίνει ἔξω ἀπό τήν ἀνεξιχνίαστη βουλή τοῦ Ἁγίου Θεοῦ.

Ὅση φαιά οὐσία τοῦ μυαλοῦ καί ἄν δαπανήσουμε δέν θά μπορέσουμε ποτέ μέ τίς φτωχές καί περιορισμένες δυνατότητες τοῦ μυαλοῦ μας νά βροῦμε τήν ἀπάντηση. Τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ μοιάζει μέ τήν μπροστινή ὄψη ἑνός κεντήματος, πού εἶναι ἀριστούργημα καί μεγαλεῖο. Ἐμεῖς ἄν μπορούσαμε νά τό δοῦμε, θά εἴμαστε τρισμακάριοι καί τρισευτυχισμένοι. Ὅμως βλέπομε τήν ἀπό κάτω πλευρά τοῦ κεντήματος, τήν ἀνάποδη, ὅπου οἱ κλωστές εἶναι μπερδεμένες καί ὅλα φαίνονται ἄσχημα. Τό σχέδιο ὅμως τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀληθινή εὐτυχία καί πραγματικό συμφέρον γιά τόν ἄνθρωπο.

Ἐπίστη φιλοσοφία τῆς ζωῆς εἶναι ἡ δοξολογική εὐχαριστία τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ. Ὅσοι πιστεύουν εἰλικρινά στό Θεό, Τόν εὐχαριστοῦν καί τόν δοξολογοῦν γιά ὅλα καί πάντοτε.

Ἐτσι συμπεριφέρθηκε ὁ πολὺαθλος Ἰώβ, πού ἐνῶ ἔχασε τά πάντα καί κτήματα καί χρήματα καί ζῶα καί περιουσίες ἀκόμα καί τά παιδιά του καί τήν υἰεῖα του ἔλεγε: «Ὡς τῷ

Κυρίω ἔδοξε οὕτω καί ἐγένετο». Ὅπως θέλησε ὁ Θεός ἔτσι καί ἐγινε. Δεχθήκαμε ὅλα τά καλά πού μᾶς χάρισε καί δέν θά δεχθοῦμε τά κακά πού ἐπιτρέπει; Γυμνός βγήκα ἀπό τήν κοιλιά τῆς μάνας μου, γυμνός θά ξαναγυρίσω στή γῆ. «Ὁ Κύριος ἔδωκεν ὁ Κύριος ἀφείλετο». Αὐτός πού τά ἔδωσε, Αὐτός πού τά χάρισε, Αὐτός εἶχε καί τήν ἐξουσία καί τό δικαίωμα νά τά πάρει. Εἶναι Κύριος, Ἄρχηγός καί Ἐξουσιαστής τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου. Γι' αὐτό «εἶη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπό τοῦ νῦν καί ἕως τοῦ αἰῶνος». Ἄς εἶναι εὐλογημένο τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ παντοτινά.

Τό ἴδιο ἔκανε ὁ μέγας φωστήρας καί διδάσκαλος τῆς οἰκουμένης ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Πατριάρχης Κων/πόλεως, πού σέ ὀλόκληρη τή ζωή του παρ' ὅλες τίς φουρτούνες, τίς δοκιμασίες, τίς θλίψεις, τούς πειρασμούς, τίς ἐξορίες, τίς στερήσεις καί τήν κακοπάθεια πού πέρασε, ἐκούσια καί ἀκούσια, δέν ἔλλειψε ποτέ ἀπό τό στόμα του ἡ εὐχαριστιακή καί δοξολογική ἀναφορά στό Θεό μέ τά παροιμιώδη λόγια: «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν».

Ἰδιο φρόνημα εἶχε καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ε' Πατριάρχης Κων/πόλεως, πού ὅταν ξέσπασε ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση καί ἦταν ὀλοφάνερο πιά πώς ἡ ὀργή τῆς Ὑψηλῆς Πύλης θά ξεσποῦσε σ' αὐτόν, ἀρνιόταν νά τόν φυγαδέψουν γιά νά γλυτώσει τόν ἑαυτό του. Σέ ἐρώτηση «τί περιμένει» ἀπάντησε θεόσοφα: «Καί τώρα καί πάντοτε τοῦ Κυρίου τό θέλημα γενέσθω ». Καί τώρα καί πάντοτε ἄς γίνεται τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἐσύ Κύριε, πού μᾶς ἀγαπᾶς καί γνωρίζεις ποιό εἶναι τό πραγματικό μας συμφέρον σέ παρακαλοῦμε νά μᾶς δίνεις μόνο ὅ,τι μᾶς ὠφελεῖ.

Φώτισε, Κύριε, τά μάτια τῆς ψυχῆς μας.

Γεννηθήτω τό θέλημά Σου...

Ἄς εἶναι δοξασμένο τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Δέν είμαι άξιος νά έρθεις στό σπίτι μου

Ο Χριστός βρισκόταν στήν Καπερναούμ. Έκει τόν πλησίασε ένας ειδωλολάτρης Ρωμαίος άξιωματουῦχος καί τόν παρακάλεσε νά κάνει καλά τό δουλο του. Ο Χριστός ανταποκρίθηκε πρόθυμα λέγοντάς του «θά έλθω στο σπίτι σου καί θά τόν θεραπεύσω». Ο έκατόνταρχος άπάντησε: «Δέν είμαι άξιος γιά νά έρθεις στό σπίτι μου καί οὔτε ύπάρχει τέτοια ανάγκη. Έσύ έξουσιάζεις τά σύμπαντα, είσαι τό μεγάλο Άφεντικό, ό,τι πεις γίνεται, καί στή δύναμή Σου περιορισμός δέν ύπάρχει. Καί έγώ έχω στήν έξουσία μου στρατιῶτες καί ό,τι τούς διατάξω κάνουν. Άσύγκριτα περισσότερο Έσύ, μπορείς νά κάνεις όλα αυτά. Πές μόνο ένα λόγο καί τό θαῦμα θά γίνει. Τίποτα δέν σε έμποδίζει. Είσαι πάνω από τόπο καί χρόνο. Έξουσιάζεις όλες τίς δυνάμεις καί κρατᾶς τά κλειδιά τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου». Άκούγοντας ό Χριστός τή γεμάτη συναίσθηση καί ταπείνωση πίστη τοῦ έκατόνταρχου τόν έγκωμίασε δημόσια: «Οὔτε σ' ολόκληρο τόν Ίσραήλ δέν βρῆκα τέτοια πίστη!» Καί συμπλήρωσε: «Θά έρθουν πολλοί από Άνατολή καί Δύση από Βορρά καί από τίς θάλασσες γιά νά καθίσουν στό τραπέζι τῆς Βασιλείας μαζί μέ τόν Άβραάμ καί τόν Ίσαάκ, καί οί γιοί τῆς Βασιλείας θά πεταχθοῦν στόν τόπο τῶν βασάνων καί τῆς αιώνιας καταδίκης». Καί απευθυνόμενος στόν έκατόνταρχο εἶπε: «Πήγαινε καί ἄς γίνει κατά τήν πίστη σου». Καί θεραπεύτηκε ό δουλος του τήν ὥρα εκείνη.

Πίστη γεμάτη ταπείνωση, είναι θησαυρός ανεκτίμητης αξίας.

Χαρίζει ειρήνη στόν πόλεμο, παρηγοριά στή θλίψη, δύναμη στήν αδυναμία, φῶς στό σκοτάδι. Είναι μέσον πού μεταβάλλει τό δράμα σε πραγματικότητα, τήν αποκάλυψη σε γεγονός, τήν έμπιστοσύνη σε εκπλήρωση, τήν έπιθυμία σε πείρα καί τό άόρατο σε ορατό. Είναι ή γλυκειά άγκυρα πού τήν ρίχνουμε στή θάλασσα τοῦ έλέους τοῦ Θεοῦ γιά νά μήν ναυαγήσουμε στήν άπελπισία.

Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός παρουσιάζει τήν πίστη σάν ἓνα διαμάντι, πού γιά νά σταθεῖ θέλει ἓνα στρωσίδι κατάλληλο· καί αὐτό εἶναι ἡ ταπείνωση.

Κάνει μεγάλη ἐντύπωση τό γεγονός ὅτι ὁ ἑκατόνταρχος ἐνδιαφέρθηκε καί πονοῦσε γιά τό δοῦλο του σέ μιά ἐποχή πού οἱ δοῦλοι ἦταν σάν πράγματα, σάν ζῶα, κατώτεροι ἀπό σκυλιά. Εὐκολα θά μπορούσε νά βρεῖ ἄλλον. Δέν εἶχε, ὅμως, νοοτροπία ἀξιωμα-τούχου μέ λεφτά καί ἐξουσία, νά λέει «τί μέ νοιάζει, κάνω ὅ,τι θέλω, ὅ,τι μ' ἀρέσει». Εἶχε μέσα του καλωσύνη καί ἀνθρωπιά. Ἦταν ἓνα κομμάτι μάλαμα μέσα σ' ἓνα βουνό σκουριᾶς, ἓνα ἀστέρι μέσα σέ φοβερό σκοτάδι ἀσπλαχνίας, ἓνα διαμάντι πεταμένο μέσα στό βουρκο τῆς αἰσχροῦς εἰδωλολατρίας.

Σήμερα ἀκοῦμε ἀνθρώπους νά λένε, «δέν ἔχω πατήσει μυρμήγκι, εἶμαι καλός ἄνθρωπος». Δέν φτάνει αὐτό. Χρειάζεται νά προστρέξεις στή μόνη, ἀληθινή πηγή καλωσύνης καί ἀγάπης, τό Χριστό. Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά μήν ἔχει πατήσει μυρμήγκι, ἀλλά νά μήν ξέρει τήν πόρτα τῆς ἐκκλησίας. Αὐτή ἡ καλωσύνη δέν ἔχει μισθό. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος λέει ὅτι ἔχει ἀγάπη γιά τούς φτωχοῦς καί τούς δούλους, γιά τά ζῶα καί τά σκυλιά, ἀλλά δέν ἀναγνωρίζει τήν ὑψίστη θυσία, τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γιά μᾶς, εἶναι κούφιος. Ἄς μήν ἐπαναπαυόμαστε στό ὅτι δέν σκοτώσαμε μυρμήγκι, καί ἄς φροντίζουμε νά ἔχουμε συνεχῆ καί σταθερή ἐπικοινωνία μέ τό Χριστό μέσω τῆς προσευχῆς, τῆς μελέτης τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί τῆς συμμετοχῆς στή λατρεία.

Τή φράση τοῦ ἑκατόνταρχου «οὐκ εἰμί ἰκανός ἵνα μου ὑπό τήν στέγην εἰσέλθης» (δέν εἶμαι ἄξιος νά μπεῖς στό σπίτι μου) τήν πῆρε ἡ Ἐκκλησία καί τήν ἔκανε βασική προσευχή, πρὶν κοινωνήσουμε, πρὶν πάρουμε μέσα μας τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, γιά νά μᾶς διδάξει νά τό κάνουμε μέ ταπεινό φρόνημα καί μέ συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητος καί τῆς ἀναξιότητος μας. Πίστη στηριγμένη στήν ταπείνωση. Λίγη πίστη θά φέρει ἴσως τίς ψυχές μας στόν οὐρανό. Πολλή πίστη θά φέρει ὅπωςδήποτε τόν οὐρανό στίς ψυχές μας.

Ὁ ἐλεῶν πτωχόν δανεῖζει Θεῶ

Ἕνας ἄνθρωπος προχωροῦσε σέ ἡλικία. Ἐφθασε σέ βαθειά γεράματα. Καί, τί φυσικώτερο, ἔρχεται ἡ ὥρα νά πεθάνει. Ξαπλωμένος πάνω στό κρεβάτι του, περιτριγυρισμένος ἀπό τούς ἀγαπητούς καί τούς φίλους του αισθάνεται ὅτι πλησιάζει ἡ τελευταία του στιγμή. Ὅλοι ἔχουν στραμμένα τά βλέματά τους μήν ἐκφράσει καμμιά ἐπιθυμία γιά νά τήν ἱκανοποιήσουν νά φύγει εὐχαριστημένος. Καί ξαφνικά ἀκοῦνε νά ψιθυρίζει: «ἄχ, νά εἶχα ἕνα ἀκόμα». Τρέχουν καί σκύβουν ἀπό πάνω του. Διερωτῶνται τί ἄραγε ἐπιθυμεῖ; ἕνα φλυτζάνι καφέ; ἕνα ποτήρι νερό; νά εἶχε ἕνα ἀκόμα κουστούμι πάρα πάνω στή ζωή του; νά ἤθελε ἕνα αὐτοκίνητο; σπίτι; χωράφι; Τί ἄραγε ἐννοοῦσε λέγωντας «ἄχ, νά εἶχα ἕνα ἀκόμα»;

Τέτοια ὥρα, τέτοια λόγια. Τελευταία στιγμή γιά ἐπίγεια. Ἄν σκεφτόταν τέτοια πράγματα θά ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ἀνόητος, ἀποσυνδεδεμένος μέ τήν πραγμα-τικότητα. Ὁ ἄνθρωπος πού σᾶς μιλῶ δέν ἦταν κουτός. Ἦταν ἕνας ἀπό τούς διασημότερους τῆς ἀνθρω-πότητας. Ὁ πολυγραφότερος συγγραφέας τοῦ κόσμου. Ὁ μεγαλύτερος ποιητής τῆς Ἰσπανίας. Ὁ Λόπε Ντέ Βέγκα (Lope de Vega +1635). Τά θεατρικά, δραματικά του ἔργα ξεπερνοῦν τά 1500. Εἶχε μαζέψει δεκάδες βραβεῖα, ἐπαίνους καί παράσημα. Εἶχε πιεῖ τό ποτήρι τῆς δόξας καί ἐπίγειας χαρᾶς ὀλόκληρο. Εἶχε περάσει τή ζωή του μέσα στόν πλοῦτο καί τήν τιμή. Τί ἄραγε νά ζητᾶ λέγοντας «ἄχ, νά εἶχα ἕνα ἀκόμα»; Θλίβεται πού δέν τόν καταλαβαίνουν. Καί ἐξηγεῖ τά λόγια του:

-Πόση χαρά καί εἰρήνη θά μοῦ ἔδινε αὐτή τή στιγμή ἡ συναίσθηση ὅτι εἶχα κάνει ἕνα καλό ἔργο ἀκόμα στή ζωή μου!

Ἡ ζωή τοῦ Χριστιανοῦ ὀφείλει χωρίς ὑπερβολή νά εἶναι «πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καί ἐλεημοσυνῶν» (Πράξ. 9,36).

Δέν πρέπει νά ἀφήσουμε ὁ κόσμος νά ζήσει χωρίς ἀγάπη. Δέν ἐπιτρέπεται νά σκοτώσουμε τήν ἀγάπη. Δέν μπορεῖ νά ἀφήσουμε κλειδωμένες τίς καρδιές μας καί τόν Κύριο τῆς Ἀγάπης νά περιμένει ἀπέξω.

Σημασία δέν ἔχει νά εἶμαστε ἀπλῶς καλοί ἄνθρωποι ἀλλά πρῶτα ἀπ' ὅλα νά εἶμαστε σωστοί Χριστιανοί. **Αὐτός πού κρίνει τίς καλωσύνες μας δέν εἶναι οἱ ἄνθρωποι ἀλλά ὁ Χριστός.** Ὁ Χριστός θέλει κάθε ἐλεημοσύνη πού κάνουμε νά ἀναφέρεται στό πρόσωπό Του. Ὅχι γιατί ὁ Ἰδιος τό ἔχει ἀνάγκη ἀλλά γιατί μόνο τότε ἡ ἐλεημοσύνη θά βοηθήσει καί μᾶς. Γι' αὐτό μᾶς εἶπε, στό πρόσωπο κάθε πεινασμένου, διψασμένου, γυμνοῦ, ἄρρωστου, ξένου καί φυλακισμένου, πρέπει νά βλέπουμε αὐτόν τόν Ἰδιο. Καί φυσικά ἡ ἐλεημοσύνη ξεκινᾷ γι' αὐτούς πού εἶναι κοντά μας: στήν πόλη μας, στή γειτονιά μας, στό σπίτι μας καί ἐπεκτείνεται καί στους ἄλλους. Δέν εἶναι δυνατόν νά καμαρώνουμε ὅτι προσφέρουμε τόσα πράγματα ἔξω, καί μέσα στό σπίτι μας δέν ἔχομε ὑπομονή ν' ἀκούσουμε τό σύζυγό μας, νά μιλήσουμε μέ τά παιδιά μας, δέν μιλάμε μέ καλό τρόπο στους ἡλικιωμένους, ἔχουμε προστριβές μέ τά πεθερικά μας καί μᾶς εἶναι ἐνοχλητικοί οἱ γείτονες.

Πόση ἀξία ἔχει ἡ προσφορά καί πόσο χρειάζεται νά ζητάει κανείς τή δύναμη ἀπό τό Θεό γιά τήν ἐκτέλεση αὐτοῦ τοῦ ἔργου, γιά νά μήν νομίσει κανείς ὅτι εἶναι δικό του κατόρθωμα.

Ὑπάρχουν ἐκεῖνοι πού δίνουν λίγα ἀπό τά πολλά πού ἔχουν, ζητώντας τή ἀναγνώριση.

Ὑπάρχουν ἐκεῖνοι, πού ἔχουν λίγα καί τά δίνουν ὅλα, πιστεύοντας στή χαρά καί τή γενναιοδωρία.

Ὑπάρχουν καί ἐκεῖνοι πού δίνουν μέ χαρά. Καί αὐτή ἡ χαρά εἶναι ἡ ἀνταμοιβή τους, πού πίσω ἀπό τά μάτια τους χαμογελάει ὁ Θεός.

Εἶναι καλό νά δίνουμε ὅταν μᾶς τό ζητοῦν, ἀλλά πολύ καλύτερο ἂν δίνουμε χωρίς νά μᾶς τό ζητοῦν.

Πρόσφερε τώρα, ὅ,τι καλύτερο μπορεῖς, ὥστε ἡ ἐποχή τῆς δωρεᾶς νά εἶναι δική σου καί ὄχι τῶν κληρονόμων σου.

Κανένας κόπος καί κανένα κόστος ἀγάπης δέν πᾶνε χαμένα, ὅταν γίνονται στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. **Ἡ ἀγάπη ὅταν λειτουργεῖ θαυματουργεῖ καί σήμερα καί πάντοτε. Τόν Χριστό τόν κρατᾶμε κοντά μας ὅταν τόν μοιραζόμαστε μέ τούς ἄλλους.**

Ὁ ναός τοῦ Θεοῦ

«Μητ' ὁ οἰστροήλατος τοῦ Αἰσχύλου μέ δονεῖ παλμός,
τῶν θεῶν οὔτε ἡ γαλήνη πού τήν ἔκλεψε ὁ Φειδίας,
ὅσο ἐσύ μέ συνεπαίρνεις ὁ λειτουργικός ψαλμός:
«Ἄνω σχῶμεν τάς καρδίας» (Κ. Παλαμᾶς).

Σ' ἓνα ἀρχοντικό σπίτι στό χωριό Καρυές τῆς Μυτιλήνης ἐπανειλημμένα οἱ ἐκάστοτε κάτοικοι τοῦ σπιτιοῦ ἔβλεπαν ἓνα καλόγηρο νά κρατάει ἓνα θυμιατό στό χέρι καί νά θυμιάζει τίς πέτρες καί τά μάρμαρα στό τζάκι. Στό σπίτι αὐτό συνέβαινε καί κάτι ἄλλο παράξενο. Τά Σαββατόβραδα καί τίς παραμονές τῶν μεγάλων ἐορτῶν μιά ἄρρητη εὐωδία ξεχυνόταν σέ ὅλοκληρο τό σπίτι. Οἱ ἐκάστοτε ἔνοικοι βλέποντας αὐτά τά παράξενα νόμιζαν ὅτι τό σπίτι ἦταν στοιχειωμένο καί τό ἐγκατέλειπαν.

Τί συνέβαινε; Τό μυστήριο ἔλυσε ἡ ἀποκάλυψη τοῦ νεοφανοῦς μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ ἀγίου Ραφαήλ, πού φυσικά δέν ἦταν ἄλλος ἀπό τόν καλόγηρο πού θυμιάζε τίς πέτρες. Τίς πέτρες αὐτές τίς εἶχαν πάρει ἀπό μιά γκρεμισμένη ἐκκλησία τῆς Παναγίας.

Γιατί τίς θυμιάζε; Γιατί κάθε ἐκκλησία εἴτε πρόκειται γιά μεγαλοπρεπῆ ναό εἴτε πρόκειται γιά ταπεινό παρεκκλησιάκι, εἶναι οἶκος Θεοῦ, τόπος ἅγιος, ἐπίγειος παράδεισος. Τόν ἀγιάζει ὁ Θεός πού κατοικεῖ σ' αὐτόν. Τόν ἀγιάζει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, πού μεταδίδεται ἀκόμα καί στά ἄψυχα ὑλικά μέ τά ὁποῖα κατασκευάσθηκε: πέτρες, ξύλα, σίδερα κ.λ.π. Ὅλα ἀποκτοῦν ἱερότητα καί ἀξία σάν ἅγια. Ἄν ὁ ἅγιος Ραφαήλ θυμιάζε τίς πέτρες δείχνοντας ἔτσι πόσο ἱερά καί ἅγια εἶναι ἔστω τά ὑλικά καί ἄψυχα πράγματα, ὅταν σ' αὐτά μεταδίδεται ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, πόσο μᾶλλον μεγαλύτερη ἀξία καί ἱερότητα ἔχει ὁ ἄνθρωπος, τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου πού ἀγιάσθηκε μέ τό λάδι καί τό νερό τοῦ βαπτίσματος, μέ τό μῦρο τοῦ Χρίσματος, μέ τή συμμετοχή του στή λατρεία καί μέ τή μετάληψη τοῦ Σώματος καί Αἵματος τοῦ Χριστοῦ; Πόσο μεγαλύτερη ἀξία καί ἱερότητα παίρνει ὁ ἄνθρωπος, ὅταν παραμένει μέσα στόν πέτρινο ναό τοῦ Θεοῦ ὅσο τό δυνατόν πιό πολύ καί πιό συχνά;

Ἡ ἐκκλησία δέν εἶναι: τόπος συναντήσεων, καφενεῖο, θέατρο, παιδική χαρά, τσίρκο, γήπεδο, ἀγορά ἢ χάβρα τῶν Ἑβραίων.

➤ Εἶναι τόπος προσευχῆς καί παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Τόπος φοβερός καί γῆ ἀγία. Οἶκος Θεοῦ καί πύλη τοῦ οὐρανοῦ.

➤ Εἶναι τόπος πού προσεύχονται οἱ πιστοί γιά νά δεχθοῦν οἱ ἄνθρωποι στή θέση τοῦ γήϊνου τό ἐπουράνιο, τοῦ φθαροῦ τό ἄφθαρτο, τοῦ πρόσκαιρου τό αἰώνιο.

➤ Εἶναι ἓνα κέντρο, ὅπου ὁ χῶρος καί ὁ χρόνος, ἡ ζωή καί ὁ θάνατος τό ὁρατό καί τό ἀόρατο συναντιῶνται γιά νά μεταμορφωθοῦν.

Δέν ὑπάρχει τίποτε πιό ὁμορφο, πιό γλυκό καί πιό ὑψηλό ἀπό τή λατρεία τῆς ἐκκλησίας. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀποκόπτεται ἀπό τή ζωή τῆς ἐκκλησίας, ὅσο ἔξυπνος καί δραστήριος καί ἄν εἶναι, εἶναι πνευματικά νεκρός.

Ποῦ ἄλλοῦ εὐφραινόμαστε πνευματικά καί ἐγκάρδια περισσότερο, παρά στήν ἐκκλησία ὅπου ὁ Κύριος καί Θεός μας εἶναι παρών, ἀνάμεσά μας;

Πόσο ἀδικεῖ καί ζημιώνει τόν ἑαυτό του ὁποῖος παραλείπει νά πηγαίνει τουλάχιστον τήν Κυριακή στήν ἐκκλησία;

Νά, λοιπόν, γιατί ὁ προφήτης Δαυΐδ λέει: Γέμισε ἡ καρδιά μου χαρά, ὅταν μοῦ εἶπαν, ἔλα νά πᾶμε στόν οἶκο τοῦ Κυρίου!

Ἡ ἀρχόντισσα τοῦ Θεοῦ Ἀγία ἔνδοξος Νεομάρτυς Φιλοθέη

Εἶδε τό φῶς τῆς ζωῆς τό 1522 στήν Ἀθήνα στά μαῦρα χρόνια τῆς Τουρκικῆς σκλαβιάς. Γονεῖς της ἦταν ἡ Συρίγη καί ὁ Ἄγγελος Μπενιζέλος, ἄνθρωποι εὐγενεῖς, πλούσιοι, ἀπό τίς πιό παλαιές, ἀρχοντικές οἰκογένειες τῆς ἑλληνικῆς πρωτεύουσας, ἀλλά καί πολύ εὐσεβεῖς καί ἐλεήμονες. Ἡ Συρίγη, ἦταν στεῖρα καί ἄγονος, ὅμως δέν ἔτρεξε σέ ἀνθρώπινες τέχνες καί ἰατρεῖες, ἀλλά κατέφυγε μέ πίστη στόν Παντοδύναμο καί Πανάγαθο Γιατρό, τό Χριστό καί στή μεσιτεία τῆς Παναγίας Μητέρας Του παρακαλώντας Τους νά διαλύσουν τήν ὀδυνηρή στεῖρωση της. Οἱ προσευχές καί οἱ δεήσεις της εἰσακούσθηκαν. Μιά μέρα πού βρισκόταν στήν ἐκκλησία καί ἀπό τόν κόπο τῆς πολλῆς καί ἐπίμονης προσευχῆς τήν πῆρε ὁ ὕπνος, εἶδε νά βγαίνει φῶς ἀπό τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας καί νά μπαίνει στήν κοιλιά της. Εὐπνήσε καί κατάλαβε ὅτι πέτυχε τό ποθούμενο. Μετά ἀπό λίγο καιρό συνέλαβε καί γέννησε κορίτσι, πού τό ὀνόμασε Ρεβούλα.

Ἡ Ρεβούλα ἀπό μικρή ἔδειχνε πῶς ἦταν προικισμένη μέ χαρίσματα πολλά. Τήν ἔστειλαν σέ δασκάλα νά μάθει γράμματα.

Προόδευε στά γράμματα, μά πιό πολύ προόδευε στήν ἀρετή. Μέσα στήν ψυχή της ἦταν φυτεμένο τό λουλούδι τῆς ἀγάπης καί τῆς καλωσύνης. Ἡ καλωσύνη της ἐκδηλωνόταν μέ τή συμπόνια πού ἔδειχνε στούς φτωχοῦς καί καταπιεζόμενους Ἕλληνες ἀδελφούς της καί ἄς ἦταν μικρή.

Ἐνα μεσημέρι ἡ δασκάλα της παρατήρησε ὅτι καθόταν νηστικιά καί εἶχε ἀδειανό τό καλάθι της, ἐνῶ ἤξερε ὅτι ἡ μητέρα της τῆς ἔβαζε πάντοτε ὅ,τι ἐκλεκτότερο. Ρωτώντας την ἀνακάλυψε ὅτι εἶχε συναντήσει στό δρόμο ἕνα φτωχό καί πεινασμένο παιδί τό λυπήθηκε καί τοῦ ἔδωσε ὅ,τι εἶχε, γιατί σκέφθηκε ὅτι αὐτή κάθε μέρα ἔτρωγε φαγητό ἐνῶ αὐτό ἦταν σκελετωμένο. Ἡ δασκάλα τήν ἐπαίνεσε γιά τήν πράξη της.

Μιά ἄλλη φορά δέ δίστασε νά χαρίσει τό πανωφόρι της, ὅταν συνάντησε στό δρόμο ἕνα κοριτσάκι, πού τουρτούριζε ἀπό

τήν παγωνιά. Σκέφθηκε ότι αυτή έχει και άλλα να φορέσει, ενώ εκείνο τό φτωχό τίποτε. Όταν αναγκάστηκε να τό μαρτυρήσει στή μητέρα της εκείνη τῆς εἶπε πώς θά μπορούσε να φτιάξει ένα άλλο στό κοριτσάκι. Καί τότε ἡ Ρεβούλα τῆς ἀπάντησε ότι νόμιζε πώς ἔτσι δείχνει τήν ἀγάπη της πιό καλά.

Ἔτσι κύλησαν τά παιδικά χρόνια τῆς μικρῆς Μπενιζέλου μέ ἀξιοθαύμαστη φρονιμάδα καί γενναιότητα καρδιάς. Ὅλοι τήν καμάρωναν γιά τήν ἐξυπνάδα της, τήν ἀτσαλένια θέληση καί τό δημιουργικό χαρακτήρα. Ὅλοι τήν ἀγαποῦσαν γιά τήν εὐγένεια, τό γλυκό τρόπο, τίς καλωσύνες καί τή συμπόνια της στούς πονεμένους καί φτωχοῦς. Ἦταν ἀληθινή χριστιανή, ἀγαποῦσε τό Χριστό καί εἶχε πόθο να ἀφιερωθεῖ στό ἔργο τοῦ Θεοῦ.

Δώδεκα χρονῶν, χωρίς τή θέλησή της μέ πολλή βία καί ἐνοχλήσεις πού τῆς ἔκαναν καθημερινά οἱ γονεῖς της αναγκάστηκε να παντρευτεῖ ἕναν ἀπό τούς πρώτους τῆς πόλης, σύμφωνα μέ τά ἔθιμα τῆς ἐποχῆς, κάποιον μέ σκληρή γνώμη καί σχεδόν ἀπάνθρωπο. Ὑπέμεινε ἀγόγγυστα καί μέ ἀπαράμιλλη καρτερία τίς προσβολές, τήν ἐξουθένωση καί τή βάνουση κακομεταχείριση ἐκείνου τοῦ τύραννου προσπαθώντας μέ κάθε τρόπο γιά τή σωτηρία καί τή διόρθωσή του. Ἐδῶ φάνηκε ἡ ὑπέροχη χριστιανική της γενναιοψυχία. Πέρασαν τρία ὀλόκληρα χρόνια μέ πολλές θλίψεις καί βάσανα καί βλέποντας ὁ Θεός τήν ὑπομονή της τοῦ ἔκοψε τό νῆμα τῆς ζωῆς.

Ἡ νεαρή Ρεβούλα ἔμεινε χήρα καί γύρισε στό πατρικό της σπίτι. Τό πάθημά της τό θεώρησε σάν φωνή Θεοῦ, πού τήν προόριζε γιά ἄλλο δρόμο. Τόν εὐχαριστοῦσε γιά ὅλα καί τόν παρακαλοῦσε να τήν ἐνισχύσει να πραγματοποιήσει τόν προηγούμενο σκοπό της.

Οἱ γονεῖς της δέν σταματοῦσαν να τήν παρακινοῦν γιά δεύτερο γάμο, ὅμως αὐτή οὔτε να τό ἀκούσει. Μέσα της εἶχε πάρει σταθερή καί ἀκλόνητη τήν ἀπόφαση τῆς ἀφιέρωσης στό Θεό. Τήν ἐκμυστηρεύτηκε στόν πνευματικό πατέρα καί ὁδηγό της, τόν ἡγούμενο τῆς Μονῆς Καισαριανῆς π. Ἰεζεκιήλ, ὁ ὁποῖος τήν παρηγόρησε καί τήν στήριξε κατάλληλα.

Μετά από δέκα χρόνια χηρείας πέθαναν και οί γονεῖς της, ὅποτε ἐλευθερώθηκε ἀπό κάθε ἐμπόδιο καί ἐπιδόθηκε μέ ταπεινό φρόνημα σέ μεγαλύτερες νηστεῖες, ἐλεημοσύνες, ἀγρυπνίες καί ἄλλους ἀσκη-τικούς κόπους καί ἐργαζόταν σάν φιλόπονη μέλισσα τό γλυκύτατο μέλι τῆς ἀρετῆς.

Τό ἀπέραντο ἀρχοντικό της μέ μικρή διαρρύθμιση τό μετέτρεψε σέ Μοναστήρι, πού σώζεται μέχρι σήμερα κοντά στό Μητροπολιτικό Ναό Ἀθηνῶν στήν ὁδό Φιλοθέης, ἡ ὁποία εἶναι ἀφιερωμένη στό ὄνομά της, μέ κελλιά, ἐργαστήρια, Τράπεζα καί ὄλους τούς ἄλλους ἀπαραίτητους χώρους. Στό κέντρο τοῦ μεγάλου κήπου ἔκτισε ἐκκλησία στό ὄνομα τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα καί στό γύρω χωρο ἔκτισε καί ἄλλα ἀναγκαῖα οἰκοδομήματα καί ὑποστατικά. Σ' αὐτό τό μοναστήρι ἡ Ρεβούλα ἔγινε μοναχή καί μετονομάσθηκε σέ Φιλοθέη. Ἀρχικά μαζί της ντύθηκαν τό μοναχικό ἔνδυμα καί οἱ δώδεκα ἀφοσιωμένες γυναῖκες πού εἶχε στήν ὑπηρεσία τοῦ σπιτιοῦ της καί στή συνέχεια συγκεντρώθηκαν κοντά της διακόσιες μοναχές δοσμένες σέ ἔργα ἀσκητικά καί σέ ἔργα ἀγάπης καί φιλανθρωπίας. Ἀνάμεσα τους ξεχώριζε ἡ Φιλοθέη. Ὅλες τήν σέβονταν καί τήν ἀγαποῦσαν. Ἦταν ἡ ἡγουμένη τους. Πρωτοστατοῦσε σ' ὅλα προσφέροντας παντοῦ τίς ὑπηρεσίες της. Ἀποτελοῦσαν μιά πνευματική κυψέλη.

Μέσα στό Μοναστήρι ἔκτισε: Σχολεῖο Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, Ἐπαγγελματική Σχολή, Νοσοκομεῖο, Γηροκομεῖο, Συσσίτιο καί Ξενώνα.

Οἱ μοναχές μέ ἐπικεφαλῆς τή Γερόντισσα Φιλοθέη ὑπηρετοῦσαν τίς διάφορες ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων πού κατέφευγαν ἐκεῖ. Τούς μάθαιναν γράμματα, φρόντιζαν τά ἐγκαταλελειμένα γεροντάκια, περιποιοῦνταν ἀρρώστους, ἔτρεφαν πεινασμένους, ἔντυναν γυμνοῦς, προστάτευαν χῆρες καί ὀρφανά, ἐλευθέρωναν αἰχμαλώτους, μάθαιναν τέχνες καί ἐργόχειρα σέ φτωχές καί ἀπροστάτευτες κοπέλλες (περίπου ἔφταναν τριακόσιες), στέγαζαν τούς καταδιωγμένους ἀπό τούς Τούρκους καί γενικά ἔδειχναν συμπόνια καί ἀγάπη σέ ὅσους κατέφευγαν στό Μοναστήρι. Ἦταν τό καταφύγιο τῶν ὑποδούλων, τό ἄσυλο κάθε πονεμένου πού εἶχε ἀνάγκη ἀπό

ἠθική καί ὑλική βοήθεια, μιά ὄαση πνευματική στήν καρδιά τῆς ὑπόδουλης Ἀθήνας.

Ἡ Φιλοθέη ἦταν παρήγορος ἄγγελος καί στοργική μάνα. Ἐλιωνε σάν λαμπάδα στή ἀποστολή, στό καθῆκον καί στήν προσπάθεια νά ἀνακουφίσει τόν πόνο τῶν ἄλλων. Λές καί μιά καινούργια Ταβιθά τῆς πρώτης Ἐκκλησίας ἢ μιά καινούργια διακόνισσα Ὀλυμπιάδα εἶχε ἀναστηθεῖ στήν σκλαβωμένη Ἀθήνα. Ἡ Φιλοθέη ἀνοίγε σέ ὅλους τούς θησαυρούς τῆς ψυχῆς της σκορπίζοντας ἄφθονα τά ἀγαθά τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Πολλές βασανισμένες ὑπάρξεις ἀπ' ὅλα τά μέρη τῆς πόλης τήν ἐπισκέπτονταν γιά νά ζητήσουν καθοδήγηση καί νά βροῦν ἀνακούφιση.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα εἶναι ὅτι φρόντισε καί ἀνοιξε ἕνα πηγάδι στή σημερινή ὁδὸ Κηφισιάς ὕστερα ἀπὸ παράκληση τῶν κατοίκων. Τό πηγάδι οἱ χωρικοὶ τό ὀνόμασαν «ψυχικό» δηλαδή μιά καλή πράξη. Ἀπὸ τό γεγονός αὐτό πῆρε τό ὄνομά του τό γνωστό σήμερα προάστειο τῆς Ἀθήνας πού λέγεται Ψυχικό.

Ἐφτιαξε ἀκόμα δύο μετόχια, ἕνα στό νησί Τζιά καί ἕνα στά Πατήσια γιά περισσότερη ἡσυχία καί ἀσφάλεια.

Κάποια φορὰ κατέφυγαν στό μοναστήρι κυνηγημένες ἀπὸ τούς Τούρκους μερικές γυναῖκες καί ἔτυχαν προστασίας, πράγμα πού ἐξαγρίωσε τούς κατακτητές καί τούς ἔκανε νά τήν μισήσουν. Ἐνα σούρουπο ὄρμησαν στό μοναστήρι τήν συνέλαβαν καί τήν φυλάκισαν. Ἐκείνη διεκήρυξε πώς ἦταν ἀποφασισμένη νά ὑποστῆ ὅλων τῶν εἰδῶν τά βασανιστήρια, παρά νά παραδώσει τίς χριστιανές νά ἀτιμασθοῦν. Τότε τῆς ἀπάντησαν πώς πρέπει νά διαλέξει ἢ θά ἀλλάξει πίστη ἢ διαφορετικά θά τή σκοτώσουν. Ἀλλά δέν εἶχε φθάσει ἀκόμα ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου της. Οἱ προύχοντες τῆς Ἀθήνας ἐπενέβησαν καί τήν ἀπελευθέρωσαν, ἔτσι ξαναγύρισε στό Μοναστήρι γιά νά συνεχίσει τό ἔργο της.

Δέν πέρασε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τήν πρώτη ἐκείνη ἐπίθεση τῶν Τούρκων καί πάλι ἐμφανίστηκαν. Τῆ φορὰ αὐτῆ τήν βρῆκαν στό Μετόχι τῆς Μονῆς στήν Καλογρέζα -περιοχὴ πού ὀνομάστηκε ἀπὸ παράφραση τῆς λέξης Καλογραία καί

ἐννοῦσαν τὴν Ἁγία. Ἦταν στὴν ἐκκλησία ὅπου γινόταν ἀγρυπνία. Ὁρμησαν μέσα καὶ τὴν συνέλαβαν. Παρέμεινε ἤρεμη, γαλήνια, μέ τὴν ἀταραξία τῶν ψυχῶν πού ζοῦν μόνο γιὰ τὸ Χριστό καὶ ἔχουν τὸ θάνατο γιὰ κέρδος. Τὴν ἔσυραν ἔξω καὶ τὴν κτυποῦσαν μέ μανία. Τὸ αἷμα ἔτρεχε σάν ποτάμι. Ἐπεσε κάτω ἀναίσθητη. Ἀπὸ τὰ χτυπήματα καὶ τὴν ἐξάντληση παρέδωσε τὸ πνεῦμα. Ἦταν 19 Φεβρουαρίου 1589.

Εἴκοσι μέρες μετὰ τὸ θάνατό της τὸ ἱερό λείψανό της εὐωδίασε καὶ μετὰ τὴν ἀνακομιδὴ τὸ λείψανό της βρέθηκε σῶ καὶ ἀκέραιο χύνοντας ἄρρητη εὐωδία θείας χάριτος. Σῶζεται μέχρι σήμερα καὶ εὐωδιάζει. Φυλάγεται σάν πολύτιμος πνευματικός θησαυρός στό ἱερό βῆμα τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ Ἀθηνῶν καὶ κάθε χρόνο στὴ γιορτὴ της ἐκτίθεται σέ λαϊκὸ προσκύνημα. Ἐνόσο ζοῦσε, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατο ἔκανε καὶ κάνει πολλά θαύματα. Ὁ τάφος της βρίσκεται στό δεξιὸ μέρος τοῦ ἱεροῦ βήματος τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Στό χῶρο τοῦ παλιοῦ Μοναστηριοῦ κτίσθηκε ἀργότερα ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Γερμανὸ Καλλιγᾶ τὸ μεγαλοπρεπέστατο μέγαρο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἡ χριστιανικὴ ζωὴ της, ἡ φιλανθρωπικὴ δράση της, ὁ μαρτυρικός θάνατός της μαζί μέ τὰ ἀδιάσειστα σημεῖα τῆς ἀγιότητάς της -ἡ εὐωδία τοῦ λειψάνου καὶ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων- ὀδήγησαν στὴν ἐπίσημη ἀναγνώρισή της σάν Νεομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ.

Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγάλη Ἀθηναία «Κυρά». Ἀπὸ τίς μεγαλύτερες ἀγωνίστριες στό στίβο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἀληθινὴ ἡρωίδα τῆς πίστεως καὶ τῆς φυλῆς μας. Ὀλόψυχα ἀφιερωμένη στὴν τήρηση τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ ἔναντι πάσης θυσίας καὶ μέχρις ἐσχάτων καὶ στὴ διακονία τοῦ πλησίον. Ὀλόκληρη ἡ ζωὴ της ἦταν ζωντανὸ παράδειγμα αὐταπάρνησης καὶ αὐτοθυσίας. Γι' αὐτὸ οἰκοδόμησε ψυχές, ἔγινε βασίλισσα τῆς ἀγάπης καὶ λατρεία τοῦ βασανισμένου λαοῦ. Τὸ κολοσσιαῖο ἔργο τῆς προσφορᾶς τοῦ μοναστηριοῦ της ἀποτελεῖ τρανὴ μαρτυρία ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὴ ραχοκοκκαλιά τοῦ Ἔθνους· αὐτὴ τὸ κράτησε ζωντανὸ στὰ

χρόνια τῆς σκλαβιάς. Ἄς μή θαυμάσουμε μόνο πού ἀσθενῆς
γυναικεία φύση πέτυχε τέτοια ὕψη ἀρετῆς καί ἀγιότητος, ἀλλά
ἄς μιμηθοῦμε τό ὀδηγητικό καί φωτεινό παράδειγμά της.

Τί εὐωδία ἀγάπης σκορπᾶ ἡ ζωὴ καί ὁ θάνατος τοῦ
ἀληθινοῦ δούλου τοῦ Χριστοῦ!

ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΜΕΓΙΣΤΟΥΣ ΦΩΣΤΗΡΕΣ...

Α.

Οί Τρεῖς Ἱεράρχες, Βασίλειος, Γρηγόριος καί Ἰωάννης ἦταν τά τρία μεγάλα ἀστέρια πού φώτισαν ὀλόκληρη τήν οἰκουμένη μέ τή ζωή καί τή διδασκαλία τους.

Παρ' ὅτι ἔχουν περάσει περισσότερα ἀπό 1700 χρόνια πού ἔζησαν στή γῆ τά ὀνόματά τους εἶναι πασίγνωστα, τά ἄστρα τους δέν ἔδυσαν, τό φῶς τους δέν ἔξαφανίσθηκε, ἡ διδασκαλία τους δέ λησμονήθηκε.

Τό μεγαλεῖο τους δέν στηρίζεται οὔτε στήν καταγωγή τους, οὔτε στά πλούτη τους, οὔτε στή μόρφωση, στήν εὐφυΐα καί στή σοφία τους, οὔτε στήν κοσμική δύναμη τῶν ἀξιωμάτων τους, ἀλλά κρύβεται στήν ἀρετή τους, στήν πνευματική τους καλλιέργεια καί τήν πολλή τους ἀγιότητα.

Εἶναι τρία ποτάμια πού γλύκαναν τόν κόσμο μέ τό μέλι τῆς Ἀληθινῆς Σοφίας καί πίσω τους κρύβονται τρεῖς πηγές, οἱ μητέρες τους: Ἡ Ἐμμέλεια τοῦ Βασίλειου, ἡ Νόννα τοῦ Γρηγόριου καί ἡ Ἀνθοῦσα τοῦ Ἰωάννη, πού τούς ἀνέθρεψαν μέ εὐσέβεια καί τούς ὀδήγησαν στό Χριστό.

Ἡ Ἐκκλησία ἔπλεξε καί τούς φόρεσε στό κεφάλι ἀπό ἓνα στεφάνι: Τό Βασίλειο τόν ὀνόμασε Οὐρανοφάντορα, ἐπειδή ἐμβάθυνε στά μυστήρια τοῦ οὐρανοῦ καί τά φανέρωσε στους ἀνθρώπους. Τό Γρηγόριο τόν ὀνόμασε Θεολόγο, ἐπειδή ἔγραψε τούς περίφημους πέντε θεολογικούς λόγους καί περισσότερα ἀπό 400 μεγάλα ποιήματα μέ βαθειά νοήματα, καί τόν Ἰωάννη τόν ὀνόμασε Χρυσόστομο ἐπειδή ὅταν ἄνοιγε τό στόμα του νά μιλήσει, ἔσταζε χρυσάφι.

Ἄς πάρουμε τώρα καί ἓναν καρπό, ἀπό τούς πολλούς καί πλούσιους, τοῦ δένδρου τῆς ζωῆς τους. Ὁ Βασίλειος ἔφτιαξε τήν περίφημη Βασιλειάδα μιά ὀλόκληρη πόλη μέ φιλανθρωπικά ἰδρύματα. Ὁ Ἰωάννης στήν Κων/πολη μοίραζε κάθε μέρα φαγητό σέ 7.000 φτωχοῦς. Καί ὁ Γρηγόριος, ἐνῶ, ὅταν ἔγινε πατριάρχης, ὅλες οἱ ἐκκλησίες ἦταν στά χέρια τῶν αἰρετικῶν, μέσα σ' ἓνα χρόνο χάρις στή δύναμη τοῦ λόγου καί τοῦ

ζωντανού του κηρύγματος έπεστράφησαν όλες στους
Όρθοδόξους.

Νά κόψουμε τώρα και ένα λουλούδι από τον κήπο τους,
πού είναι τά συγγράμματά τους. Ο Γρηγόριος λέει: «Πιό πολύ
νά θυμόμαστε τό Θεό παρά νά αναπνέουμε». Ο Βασίλειος: «Νά
μή γίνεσθε σάν τίς μυϊγες πού κάθονται στίς άκαθαρσίες, αλλά
σάν τίς μέλισσες πού μαζεύουν τή γύρη για νά φτιάξουν τό
μέλι», και ό Ιωάννης: «Ένας άνθρωπος μέ θεϊκή φωτιά στήν
καρδιά μπορεί νά αλλάξει όλόκληρη πόλη».

Τό φωτεινό τους παράδειγμα και ή δυνατή προσευχή τους
νά κατευθύνουν και τή δική μας ζωή.

B.

Χωρίς ἀμφιβολία οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολογος καί Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὑπῆρξαν οἱ κορυφαῖοι τῶν κορυφαίων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, γίγαντες τοῦ πνεύματος, δάσκαλοι τῆς οἰκουμένης, πνευματικοί φάροι καί πρότυπα ζωῆς, πού σκόρπιζαν παντοῦ τό μεγαλεῖο τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως καί τό ἄρωμα τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Εἶχαν εὐγενική καταγωγή, λαμπρές σπουδές, θαυμαστή παιδεία, ἀγάπη στά ἑλληνικά γράμματα, ἔγιναν ἐπίσκοποι καί παρουσίασαν ὀγκῶδες συγγραφικό ἔργο καί τεράστια κοινωνική προσφορά.

Σ' αὐτούς ὀφείλομε τό ὅτι δέν εἴμαστε στό σκοτάδι, τήν πλάνη καί τήν αἵρεση ἀλλά στό φῶς, τήν ἀλήθεια καί τή ζωή. Μᾶς διέσωσαν τήν ἀληθινή εἰκόνα τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, κράτησαν ἢ ἐπανέφεραν τήν αὐθεντική εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου καί μᾶς χάρισαν πολύτιμους θησαυρούς, τά ὑπέροχα καί ἀθάνατα συγγράμματά τους.

Ἐάν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἔλεγε τό περίφημο ἐκεῖνο, ὅτι στόν φυσικό του πατέρα Φίλιππο ὀφείλει τό «ζῆν», δηλαδή τό ὅτι ζεῖ, καί στό δάσκαλό του Ἀριστοτέλη τόν «εὐ ζῆν», τό ὅτι ἔμαθε νά ζεῖ σάν ἄνθρωπος μέ ἰδανικά, ἀσύγκριτα περισσότερο ἐμεῖς χρωστᾶμε εὐγνωμοσύνη στούς τρεῖς Ἱεράρχες, γιατί εἶναι ἀληθινά μεγάλοι, ὀδηγοί μας πρός τά ἄνω, πατέρες καί δάσκαλοι ὅλων τῶν πιστῶν. Διότι ὅπως ἔλεγε ὁ φιλόσοφος Σενέκας ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι ζῶο δίποδο ἀλλά τό ἐσωτερικό του περιεχόμενο, αὐτό πού κουβαλάει μέσα του.

Ὁ Βασίλειος καί ὁ Γρηγόριος σπουδάζοντας μαζί στήν Ἀθήνα γνώριζαν μόνο δύο δρόμους: τόν ἕνα πού ὀδηγοῦσε στό πανεπιστήμιο καί τόν ἄλλο στήν ἐκκλησία. Τούς συνέδεε ξεχωριστή φιλία καί ἀγωνίζονταν, ὄχι πῶς νά λάβει ὁ καθένας τό πρωτεῖο γιά τόν ἑαυτό του, ἀλλά πῶς θά τό παραχωρήσει στόν ἄλλο. Ἦταν τόσο ψυχικά ἐνωμένοι πού φαίνονταν μιά ψυχή σέ δύο σώματα. Καί ἀσκοῦσαν ἕνα ἔργο καί οἱ δύο: τό ἔργο τῆς ἀρετῆς. Ὁ Ἰωάννης ἤξερε πῶς μερικοί τόν ὑπονόμευαν καί τό μόνο προᾶγμα πού τόν στενοχωροῦσε, ἦταν νά μήν κάνει τό κακό σέ κανένα. Φρόντιζε γιά τίς δύο μεγάλες

του ἀγάπης: Τό θεῖο κήρυγμα καί τήν προσφορά ἐλεημοσύνης. Εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἱεροκήρυκας ὅλων τῶν ἐποχῶν. Καί παραμένει παροιμιώδης ὁ λόγος του «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν».

Τό πρότυπο τῶν «Τριῶν Μεγάλων Φωστήρων τῆς Τρισηλίου Θεότητος» νά μᾶς φωτίζει καί νά μᾶς κατευθύνει πρὸς τήν ἀληθινή σοφία καί ἀγιότητα.

Γ.

Στή ζωή μας ό,τι καί νά κάνουμε χωρίς τό φῶς τοῦ Χριστοῦ εἴμαστε στό σκοτάδι. Καί αὐτό φαίνεται ἀπό τό ὅτι ἐνῶ ἔχουμε ἐπιτυχίες καί κατορθώματα δέν εἴμαστε εὐτυχισμένοι. Γι' αὐτό λέει ὁ Χριστός στό Εὐαγγέλιο: «Ἐγώ εἶμαι τό φῶς τοῦ κόσμου, ὅποιος μέ ἀκολουθήσει δέν θά περπατήσει στό σκοτάδι ἀλλά θά ἔχει τό φῶς τῆς ζωῆς».

Κάθε χρόνο στίς 30 Ἰανουαρίου γιορτάζουμε τή μνήμη τῶν ἀγίων τριῶν Ἱεραρχῶν: Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἡ Ἐκκλησία τοὺς ὀνομάζει «μεγίστους φωστῆρες», γιατί πρῶτα μέ τή ζωή τους καί ἔπειτα μέ τά συγγράμματά τους κήρυξαν ὅτι Μοναδική Πηγή τοῦ Ἀληθινοῦ Φωτός εἶναι ὁ Χριστός. Χωρίς αὐτό τό Φῶς, τίποτε δέ λειτουργεῖ σωστά, τίποτα δέν ἔχει νόημα στή ζωή μας, οὔτε ἡ υἰγεία οὔτε ἡ ἐπιστήμη οὔτε ἡ τεχνολογική πρόοδος, ἐπειδή αὐτά ἀπό μόνα τους δέν ὠφελοῦν οὐσιαστικά τόν ἄνθρωπο καί δέν τόν σώζουν.

Πρώτη καί κύρια ἀγωνία καί λαχτάρα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἦταν ἀφ' ἑνός νά κρατᾶνε ἀναμμένο τό Φῶς τοῦ Χριστοῦ μέσα τους καί μέσα στόν κόσμο καί ἀφ' ἑτέρου νά δημιουργήσουν τίς προϋποθέσεις γιά ν' ἀνάψει καί ἡ δική μας λαμπάδα ἀπ' αὐτό τό Φῶς. Ὁ τρόπος πού μπορούμε νά τό ἀποκτήσουμε καί νά τό μεταδώσουμε εἶναι ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

Ἀγάπησαν τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί ἀγωνί-στηκαν νά κρατήσουν τή ζωή τους μέσα σ' αὐτές τίς σωτήριες ἐντολές. Αὐτό εἶναι τό ἀληθινό τους μεγαλεῖο. Αὐτή εἶναι ἡ μεγαλύτερη τους δόξα. Αὐτή εἶναι ἡ μεγαλύτερη τους εὐεργεσία, ἡ πιό πολύτιμη κληρονομιά τους στήν ἀνθρωπότητα. Ὅλα τ' ἄλλα: ἡ θαυμαστή τους παιδεία, ἡ ἀγάπη τους γιά τά ἑλληνικά γράμματα, τό ὀγκῶδες συγγραφικό τους ἔργο, ἡ τεράστια κοινωνική τους προσφορά ἔχουν σχετική ἀξία. Μόνο τότε ἀποκτοῦν ἀληθινή ἀξία, ὅταν τά βλέπουμε μέσα ἀπό τό φῶς τῆς ἀγάπης τους πρὸς τόν ἕνα ἀληθινό Θεό καί Κύριο τῆς δόξας, δηλ. τῆς ἀγάπης τους πρὸς τίς σωτήριες ἐντολές-ὁδηγίες τοῦ Χριστοῦ.

Ἔκαναν σκοπό τῆς ζωῆς τους νά μήν ἀφήσουν τίποτα πού νά διώξει τό Χριστό ἀπό τήν καρδιά τους. Ἔκαναν σκοπό νά βάλουν τό Χριστό στή ζωή τους καί νά μήν ἀφήσουν τίποτα πού νά Τόν διώξει ἀπ' ἐκεῖ. Γι' αὐτό συνεχίζουν πάντοτε νά εἶναι ζωντανοί καί νά φωτίζουν μέ τίς προσευχές καί τά συγγράμματά τους κάθε ἄνθρωπο πού ψάχνει γιά τήν ἀλήθεια.

Ἡ δύναμη τῆς ἀγάπης

Ἐολόκληρο τό οἰκοδόμημα τῆς χριστιανικῆς πίστες στηρίζεται σέ δύο ἐντολές: Στήν ἀγάπη στό Θεό καί στόν ἄνθρωπο. «Ἀγαπήσεις Κύριον τόν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καί ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας καί ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καί τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Ἀληθινό γνώρισμα τῶν χριστιανῶν εἶναι ἡ μεταξύ τους ἀγάπη. «Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοί μαθηταί ἐστέ ἐάν ἀγάπη ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (μ' αὐτό θά σᾶς καταλάβουν ὅτι εἴσαστε μαθητές μου ἐάν ἔχετε ἀγάπη μεταξύ σας). Τόσο τεράστια σημασία καί ἀξία ἔχει ἡ ἀγάπη, ὥστε ὁ Χριστός ἐπαινεῖ καί τήν προσφορά ἑνός ποτηριοῦ μέ δροσερό νερό, ὑποσχόμενος πῶς ὁ ἄνθρωπος πού θά τό κάνει αὐτό θά ἔχει τήν ἀμοιβή του ἀπό Αὐτόν.

Στήν ἐπί τοῦ ὄρους ὀμιλία Του ὁ Κύριος μακαρίζει, δηλ. ἀποκαλεῖ εὐτυχισμένους τούς ἐλεήμονες γιατί καί αὐτοί θά ἐλεηθοῦν. Καί σέ κάποιο ἄλλο σημεῖο στό Εὐαγγέλιο λέει τά φοβερά λόγια «Μακάριον ἐστι διδόναι ἢ λαμβάνειν». Καλύτερα νά μπορεῖς νά δίνεις παρά νά παίρνεις.

Μέ ὅλα αὐτά τονίζει ὁ Κύριος τήν σπουδαιότητα τῆς προσφορᾶς ἀγάπης, τῆς ἔμπρακτης ἀγάπης πού εἶναι βασίλισσα ὅλων τῶν ἀρετῶν.

Ἡ Ἐκκλησία ἐπιτελεῖ ἀθόρυβα, ἤρεμα, ἤσυχα καί μέ ἀφάνεια «χωρίς νά γνωρίζει ἡ δεξιὰ τί πράττει ἡ ἀριστερά», «ἐν τῷ κρυπτῷ» τό ἱερό της ἔργο πού εἶναι φιλανθρωπικό, κοινωνικό καί συγχρόνως ποιμαντικό. Μέ τή συναίσθηση ὅτι:

✚ διακονεῖ κανένας τό Θεό ὑπηρετώντας τόν ἄνθρωπο,

✚ ὁ συντομότερος δρόμος γιά τό Θεό περνᾶ ἀπό τόν πλησίον.

✚ ἡ γνήσια ἀγάπη στό Θεό ἐκδηλώνεται μέ τήν ἀγάπη στούς συνανθρώπους μας, στά πονεμένα μέλη τοῦ Σώματός Του.

Ἐο Εὐαγγελιστής καί Θεολόγος Ἰωάννης γράφει: πῶς εἶναι δυνατόν νά λές ὅτι ἀγαπᾶς τό Θεό πού δέν τόν βλέπεις

καί δέν ἀγαπᾶς τόν συνάνθρωπό σου πού τόν βλέπεις καθημερινά;

Κέντρο καί ἀξία τῆς προσφορᾶς δέν εἶναι ἡ ποσότητα καί οἱ ἐντυπωσιακοί ἀριθμοί ἀλλά ἡ προαίρεση, τό κίνητρο, ἡ διάθεση. Γι' αὐτό ὁ Χριστός ἐπαίνεσε τό δίλεπτο τῆς χήρας λέγοντας ὅτι πολλοί ἔβαλαν πολλά στό κουτί τοῦ ναοῦ, ἐπειδή εἶχαν πολλά ἐνῶ ἐκείνη τά ἔβαλε ὅλα ὅσα εἶχε· δέν εἶχε καί ἄλλα.

Στόχος τῆς ἐλεημοσύνης εἶναι
νά ἀπαλύνει τόν πόνο,
νά σκορπίσει καλωσύνη,
νά φέρει χαρά.

«'Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνί τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοί ἐποιήσατε», στόν ὅποιοδήποτε ἐλάχιστο ἀδελφό πού εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ.

Κριτήριο πού θά κρίνει ὁ Θεός τόν κόσμο δέν εἶναι οὔτε ἡ μόρφωση, οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε τά ἀξιώματα, οὔτε ἡ υἰγεία, οὔτε ἡ δύναμη, οὔτε ἡ καταγωγή, ἀλλά ἡ προσφορά ἀγάπης. «'Ἐπείνασα καί μοῦ δώσατε νά φάω, ἐδίψασα καί μέ ἐποτίσατε, ἤμουνα ξένος καί μέ φιλοξενήσατε, ἤμουνα στή φυλακή καί ἤρθατε νά μέ δεῖτε, ἤμουνα γυμνός καί μέ ντύσατε, ἤμουνα ἄρρωστος καί μέ ἐπισκεφθήκατε». Τέτοια ἀνιδιοτελῆ καί ἀνυπόκριτη ἀγάπη ζητάει νά ἔχουμε ὁ Χριστός, πού δέν βάζει ὅρους καί δέν ἔχει ὅρια, δέν ἀποβλέπει σέ καμιά σκοπιμότητα καί σέ κανένα συμφέρον. Γίνεται μόνο γιά τό καλό τοῦ πλησίον καί γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

Εἶναι ὅμως ἀπαράδεκτο καί ἐξωφρενικό νά μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ προσφορά ἀγάπης στά παιδιά τῆς Νικαράουα ἢ στούς φτωχοῦς τῆς Ἀσίας, πού οὔτε τούς εἶδαμε ποτέ, οὔτε τούς ξέρουμε, καί νά ἔχουμε ἔχθρα μέ τό συγγενῆ μας ἢ νά μήν λέμε οὔτε καλημέρα στό γείτονά μας. Νά παίρουμε μέρος σέ πορεῖες γιά τήν εἰρήνη, νά εἴμαστε εἰρηνιστές καί στό ἴδιο μας τό σπίτι νά ἔχουμε ἔριδες καί διαφωνίες, ὁ γιός μέ τή μάνα, ἡ νύμφη μέ τήν πεθερά, οἱ συννυφάδες μεταξύ τους.

Ἡ ζωῆ μας πρέπει νά μοιάζει μ' ἕναν ἀνθόκηπο. Πρέπει κάθε στιγμή νά φυτεύουμε σ' αὐτόν:

τά τριαντάφυλλα τῆς ἀγάπης,
τά κρίνα τῆς καθαρότητας,
τίς βιολέπτες τοῦ σεβασμοῦ,
τό χαμομήλι τῆς ταπεινοφροσύνης,
τά κυκλάμινα τῆς δραστηριότητας,
τούς πανσέδες τῆς εὐγένειας,
πού θά τά ποτίζει μέ τή χάρη Του ὁ Χριστός.

Πόσο θαυμάσιο εἶναι τό θέαμα ἑνός κήπου περιποιημένου, ὅπου τά λουλούδια σκορποῦν τό δυνατό καί λεπτό ἄρωμα του. Ἐνας τέτοιος κήπος πρέπει νά γίνεται κάθε μέρα ἡ ψυχή μας. Τότε θά δοῦμε πόση χαρά καί ἀγαλλίαση θά βασιλεύουν μέσα μας.

* * *

Ἐνας ταξιδιώτης, ἐπισκεπτόμενος μιά μέρα τόν μεγάλο φάρο στίς ἀκτές τοῦ Καλαί τῆς Γαλλίας, ρώτησε τόν φαροφύλακα:

-Τί θά συνέβαινε, ἂν ἀπόψε ἕνα ἀπό τά φῶτα σου ἔσβηνε τή νύκτα;

-«Ἐσβηνε», ἐπανέλαβε μέ ἀπορία ὁ φαροφύλακας. Ποτέ, ἀδύνατον. Ἐξω στ' ἀνοικτά κύριε, ὑπάρχουν πλοῖα πού ταξιδεύουν σ' ὅλα τά σημεία τοῦ κόσμου. Ἐάν ἀπόψε ἕνα ἀπό τά φῶτα μου σβήσει, πολύ σύντομα ἴσως ἀπό τήν Ἀμερική ἢ τήν Αὐστραλία θά ἔφθανε ἡ εἶδηση ὅτι τήν τάδε νύκτα τά φῶτα τοῦ φάρου τοῦ Καλαί εἶχαν σβήσει μέ ἀποτέλεσμα ἕνα πλοῖο νά ναυαγήσει. Πολλές φορές κύριε, βλέποντας τό μαυρισμένο πέλαγος νιώθω σά μυριάδες στόματα νά μοῦ φωνάζουν καί νά μοῦ λένε· «Φέγγε συνεχῶς. Φέγγε δυνατά. Τό φῶς σου μᾶς ὀδηγεῖ στή μαύρη νύκτα.»

Τί μάθημα, ἀλήθεια, γιά τόν πιστό. Στήν κατασκότεινη καί θεριεμένη ἀπό τή φουρτούνα τῆς ἀπιστίας, τοῦ ὕλισμοῦ, τοῦ πάθους παναθρώπινη θάλασσα, μέσα ἀπό τά τραγικά ναυάγια στή ζωή τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογένειας, τοῦ ἔθνους ἀκούγεται ἐπιβλητική ἡ φωνή τοῦ Κυρίου στούς δικούς Του: Φέγγετε σάν φωστῆρες μέσα στόν κόσμο.

Δώστε τό φῶς. Φέγγετε συνεχῶς.

Στή νύκτα τούτη μιᾶς ἀποστατημένης καί οἰκτρᾶ
ναυαγισμένης ἀνθρωπότητας ἐσεῖς.... φέγγετε...

Δαιμονισμός

Ἐάν γινόταν ἓνα γκάλοπ καί ρωτούσαμε τί γνώμη ἔχετε γιά τό διάβολο καί τούς δαίμονες εἶναι σίγουρο ὅτι οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι, θά μᾶς κοιτοῦσαν μέ εἰρωνικό χαμόγελο γιά τήν... ἀφέλειά μας νά πιστεύουμε σέ τέτοια ἀπαρχαιωμένα πράγματα! Ὅσοι, δῆθεν πολιτισμένοι καί μορφωμένοι καί ἀνώτεροι (σέ μόρφωση, ἀξίωμα, δόξα καί πλοῦτη), ἐπιμένουν νά ἀρνοῦνται τήν ὑπαρξη τοῦ Σατανᾶ εἶναι ἔξω ἀπό τόν πνευματικό χῶρο τῆς Ἀγίας Γραφῆς καί τῆς Ἐκκλησίας. Καί, φυσικά, τό μόνο πρᾶγμα πού πετυχαίνουν εἶναι νά ἀφήνουν τό διάβολο νά δρᾷ μέσα στήν ψυχή, στή σκέψη καί στά ἔργα τους μέ μεγαλύτερη ἄνεση καί εὐκολία. Ἡ μεγαλύτερη νίκη τοῦ διαβόλου εἶναι νά μᾶς πείθει ὅτι δέν ὑπάρχει.

Ἐνας ἄνθρωπος, πού δέν τά πιστεύει αὐτά, σημαίνει ὅτι δέν πιστεύει στό Χριστό. Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ξεκάθαρη:

A. Ὁ ΙΔΙΟΣ ὁ Χριστός ἐπειράσθη ἀπό τό Σατανᾶ στό Σαραντάριο ὄρος μετά ἀπό σαράντα ἡμέρες νηστείας.

* Πρῶτον, ὁ διάβολος εἶπε στό Χριστό νά κάνει τίς πέτρες ψωμί γιά νά ἱκανοποιήσει τήν πείνα του καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε ὅτι δέ ζεῖ ὁ ἄνθρωπος μόνο μέ ψωμί («οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω»), ἀλλά καί μέ κάθε λόγο πού βγαίνει ἀπό τό στόμα τοῦ Θεοῦ.

* Δεύτερον, Τόν ἀνέβασε στό πιό ψηλό σημεῖο τοῦ ναοῦ καί Τοῦ εἶπε νά πέσει κάτω καί οἱ ἄγγελοι θά Τόν κρατήσουν καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε δέν πρέπει νά βάζεις σέ δοκιμασία («οὐκ ἐκπειράσης») «Κύριον τόν Θεό σου».

* Καί τρίτον, Τοῦ ἔδειξε ὅλα τά βασίλεια καί τή λαμπρότητα τοῦ κόσμου καί Τοῦ ὑποσχέθηκε νά Τοῦ τά δώσει ὅλα, ἂν πέσει νά τόν προσκυνήσει, καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε φύγε ἀπό μπροστά μου («ὑπάγε ὀπίσω μου») Σατανᾶ «Κύριον τόν Θεό σου προσκυνήσεις καί μόνο αὐτόν θά λατρεύεις».

B. Στό «Πᾶτερ ἡμῶν», ἡ προσευχή πού μᾶς παρέδωσε ὁ Κύριος (γι' αὐτό καί ὀνομάζεται «Κυριακή προσευχή»), λέμε τά

λόγια «μή εισενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλά ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ πονηροῦ».

Γ. Καί στό διάστημα τῆς δημόσιας δράσης Του ὁ Χριστός ἐθεράπευσε δαιμονισμένους.

Τί εἶναι ὁ διάβολος;

Ἡ Ἐκκλησία διδάσκει ὅτι ὁ διάβολος ὑπάρχει. Εἶναι ὁ ἀποστάτης ἀρχάγγελος πού λόγω τῆς ὑπερηφάνειάς του ἀρνήθηκε τήν ὑπακοή στό Θεό καί δημιουργό του. Οἱ ἄγγελοι πού τόν ἀκολούθησαν στήν ἀποστασία του αὐτή (στό κατρακύλισμά του) ἔγιναν δαίμονες. Στόχος καί σκοπός τοῦ διαβόλου εἶναι ἡ ἀπομάκρυνση τῶν ἀνθρώπων ἀπό τό Θεό.

Τί εἶναι δαιμονισμένος;

Ἄνθρωπος χωρίς θέληση καί προσωπικότητα πού βρίσκεται κάτω ἀπό τήν κυριαρχία τοῦ Σατανᾶ. Καί τό σῶμα του εἶναι τό ὄρατό, ἄβουλο ὄργανο μέ τό ὅποιο γίνονται φανερές οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ Σατανᾶ.

Μιά ἐπίσκεψη στόν ἅγιο Γεράσιμο στή Κεφαλλονιά θά πείσει καί τόν πιό δύσπιστο, γιατί θά δεῖ φανερά τούς δαιμονισμένους νά ἐκδηλώνουν ἀπύθμενο μῖσος γιά τό Χριστό, τήν Παναγία, τόν Τίμιο Σταυρό (αὐτός τούς κάνει ἐκτός ἑαυτοῦ!) τή Θεία Κοινωνία, τούς ἱερεῖς.

Πρίν μερικά χρόνια στή Γαλλία δαιμονίσθηκε ἕνα ἀγόρι 12 χρονῶν, χωριατόπαιδο καί σχεδόν ἀγράμματο. Ὅταν λοιπόν βρισκόταν κάτω ἀπό τήν κατοχή τοῦ δαιμονίου, μιλοῦσε ἄπταιστα ὀκτώ γλῶσσες.

Ὁ δαιμονισμένος δέν εἶναι ψυχικά ἄρρωστος (δηλ. τρελός). Διότι ὁ τρελός δέν ἔχει κανένα λόγο νά οὐρλιάζει, ὅταν τόν πλησιάζει ὁ σταυρός ἢ τά λείψανα τῶν ἁγίων λέγοντας: «μ' ἔκαψες, μ' ἔκαψες». Γι' αὐτό καί τόν ἅγιο Γεράσιμο οἱ δαιμονισμένοι τόν ἀποκαλοῦν «Καψάλη».

Οἱ περιπτώσεις δαιμονισμοῦ εἶναι εὐτυχῶς σπάνιες. Ποῦ ὀφείλονται; Δέ γνωρίζουμε ἀκριβῶς τούς λόγους, πού ἐπιτρέπει κάτι τέτοιο ὁ Θεός. Σχεδόν πάντα ὅμως συμβαίνουν σέ ἀνθρώπους ξένους πρὸς τήν Ἐκκλησία, ξένους πρὸς τήν πνευματική ζωή καί εἰδικότερα ξένους πρὸς τή μεγάλη χάρη καί εὐλογία τῶν ἁγίων μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Χριστός ἦλθε στόν κόσμο γιά νά διεκδικήσει τό πλάσμα του ἀπό τά νύχια τοῦ διαβόλου. Ὅλοι εἴμαστε δαιμονόπληκτοι, δηλ. μᾶς πολεμάει ὁ σατανᾶς. Κάθε ἄνθρωπος ὅμως πού ἁμαρτάνει καί δέν μετανοεῖ, ἀναγνωρίζει αὐτόματα τόν διάβολο ἀφεντικό του. Ὁ μεγαλύτερος δαιμονισμός εἶναι ἡ κυριαρχία τῶν παθῶν: ὑπερηφάνεια, πορνεία, θυμός, φιλαργυρία, φθόνος, κακολογία, βλασφημία, αἰσχρολογία, ἀκηδία, κατάκριση, φλυαρία, ψευδορκία καί ἕνα σωρό ἄλλα σωματικά καί ψυχικά πάθη. Κάθε πάθος εἶναι σχοινί πού μᾶς σφικτοδένει μέ τήν ἁμαρτία. Ἡ ἀποτίναξη καί ἀπελευθέρωση ἀπό τήν κυριαρχία τῶν παθῶν γίνεται μέ τή δυναμική μετάνοια. Ἡ κατανίκηση τοῦ πάθους ὁδηγεῖ στήν ἀπομάκρυνση τῶν δαιμόνων ἀπό τή ζωή μας.

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν δαιμονικῶν ἐπηρειῶν δέν γίνεται μέ τό νά κάνουμε ἀπλῶς ἕναν Ἁγιασμό, ἕνα Εὐχέλαιο ἢ μιά λειτουργία σ' ἕνα ξωκλήσι. Ἐπίσης δέν ἀντιμετωπίζεται μέ τό διάβασμα ἀπλῶς Ἐξορκισμῶν, πού μέ πολύ φειδώ καί σωστή διάγνωση ἀπό ἔμπειρο πνευματικό πρέπει νά γίνεται, ἀλλά μέ τήν καθημερινή συνειδητή συμμόρφωση στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί μέ ἀποκορυφωμα τήν τουλάχιστον συμμετοχή μας στή Θεία Λειτουργία κάθε Κυριακή.

Οἱ πατέρες διδάσκουν ὅτι ἄνθρωπος πού ὑποδουλώνεται στά ΠΑΘΗ, δίνει ἄδεια στά δαιμόνια, ἀφήνει τά δαιμόνια νά πᾶνε διακοπές, ἐπειδή τά πάθη του τά ἴδια γίνονται δαίμονες. Ἀληθινά ἔξυπνος εἶναι ἐκεῖνος πού ἀγωνίζεται νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τήν ἐξουσία τοῦ διαβόλου καθαρίζοντας μέ ἐπιμέλεια τήν καρδιά του ἀπό τά διάφορα πάθη.

Στήν εὐαγγελική περικοπή τῶν δαιμονισμένων τῶν Γεργεσηνῶν οἱ δαίμονες ζήτησαν ἄδεια ἀπό τόν Χριστό νά μποῦν στήν ἀγέλη τῶν χοίρων. Καί αὐτό δείχνει ὅτι δέν ἔχουν ἐξουσία. Ἔχουν μέν δύναμη μεγάλη ἀλλά ὄχι ἀπεριόριστη.

Τό πρόβλημα εἶναι νά μήν ψάχνω στίς δυσκολίες καί στίς ἀναποδιές ποιός μοῦ ἔχει κάνει μάγια, ἀλλά νά ἀναρωτιέμαι καί νά λέω: «Ἐγώ περιφρουρῶ τόν ἑαυτό μου νά μήν ἔχει ἀνοιχτές πόρτες στίς ἐνέργειες τῶν δαιμόνων»;

Ἡ συμπεριφορά τῶν κατοίκων τῶν Γεργεσηνῶν «ὅπως μεταβῆ ἀπό τῶν ὁρίων αὐτῶν» (φύγε ἀπό τά μέρη μας) δείχνει ὅτι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος βουλευτεῖ στά πάθη καί στήν ἁμαρτία καί ἐπαναπαυθεῖ, κάθε τι πού τόν ἀφυπνίζει ἀντί νά τό δέχεται μέ εὐγνωμοσύνη, τό θεωρεῖ ἐνοχλητικό, τό ἀπορρίπτει καί προτιμάει νά μείνει στή λάσπη καί στό σκοτάδι.

Ὁ διάβολος εἶναι τό πιά διεστραμμένο πλάσμα, γιατί δέν μπορεῖ ν' ἀγαπᾷ. Μή δίνετε τόπο στό διάβολο, ἀντισταθεῖτε καί θά φύγει ἀπό κοντά σας. Εὐτυχισμένος ὁ ἄνθρωπος πού κατάλαβε τά ἀπλᾷ αὐτά πράγματα καί ἔβαλε πρῶτο στόχο τῆς ζωῆς του νά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τά δεσμά τῶν παθῶν καί τῆς ἁμαρτίας.

Λόγος σέ μοναστική ἀδελφότητα «Δι' ὃ ἐξήλθομεν»

Ὁ Λέων Τολστόϊ σ' ἓνα ἔργο του βάζει στό στόμα ἑνός ἥρωά του, μέ τό ὄνομα Σέρτζιο, ἓνα πολύ ὠραῖο, στοχαστικό καί φιλοσοφικό ὄρισμό τοῦ μοναχοῦ. Λέει: **Ὅταν ἓνας, ἔστω ἓνας, μόνον ἓνας κατορθώσει νά φύγει ἀπό τούς πολλούς, γιά τούς πολλούς, τότε ὑπάρχει ἐλπίδα γιά ὅλους.**

Ὁ μοναχισμός εἶναι ὁδός τελειώσεως καί μάλιστα ὁ συντομώτερος δρόμος πρὸς τήν θέωση. Ὁ σκοπός δέν εἶναι μόνο νά ξεκινήσει κάποιος τό δρόμο τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ἀλλά πρό παντός νά τόν τελειώσει.

Κάποτε ὁ πατέρας μιᾶς φιλομόναχης κοπέλας πῆγε στό μακαριστό π. Ἰωήλ Γιαννακόπουλο, σοφό καί ἅγιο Γέροντα καί τόν ρώτησε:

-Γιατί πάτερ Ἰωήλ προτρέπεις τά κορίτσια μας νά γίνουν κολογριές; Καί ὁ π. Ἰωήλ τοῦ ἀπάντησε:

-Ἐγώ δέν προτρέπω, ἀλλά καί δέν ἐμποδίζω. Πόθους μοναχικούς ἐγώ οὔτε ἀνάβω οὔτε σβήνω. Δέν ἀνάβω, γιατί δέν μπορῶ, μόνο τό Πνεῦμα τό Ἅγιο μπορεῖ νά κάνει κάτι τέτοιο. Δέ σβήνω, γιατί δέν πρέπει. Ποιός εἶμαι ἐγώ γιά νά σβήσω τίς φλόγες πού ἀνάβει ὁ Θεός;

Τό ξεκίνημα λοιπόν τοῦ δρόμου τῆς μοναχικῆς ζωῆς ὀφείλεται σέ ἄνναμα φωτιᾶς ἀπό τό ἅγιο Πνεῦμα μέσα στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀφιέρωση δηλαδή εἶναι δηλαδή ἀποτέλεσμα προσευχῆς, ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθερίας μας καί τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Λέει ὁ ἅγιος Βασίλειος ὅτι ἡ ἀληθινή μοναχική ζωή δέν εἶναι θέμα ἀλλαγῆς τῆς ἐξωτερικῆς περιβολῆς, ἀλλά τῆς ψυχικῆς διαθέσεως. Δέν πρέπει νά εἶναι πράξη ἀκούσια καί καταναγκαστική -ἐξ ἀνάγκης ἢ βίας- ἀλλά καρπός τῆς ἐλεύθερης θέλησης -ἐκ προαιρέσεως.

Ἀπό τήν ὥρα τῆς εἰσόδου στό μοναστήρι ὡς τήν ὥρα τοῦ θανάτου, ἡ ζωή τοῦ μοναχοῦ εἶναι ἓνας φοβερός ἀγώνας ἐνάντια στόν κόσμο, στή σάρκα καί στόν διάβολο. Βιάζει-πιέζει τόν ἑαυτό του συνεχῶς, ἀλλά καί ἐλεύθερα καί αὐτεξούσια, κατά τό «μοναχός ἐστί βία φύσεως διηνεκῆς». Ἐγκαταλείπει τά

πάντα γιά τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ: Ανέσεις, ἀπολαύσεις, ἀναπαύσεις, ἐπιδείξεις, τερπνά καί ἡδέα καί τή μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του. Κοιτάζει ὄχι πρὸς τὰ ἔξω, ἀλλά πρὸς τὰ μέσα. Ἔχει βαθειά συναίσθηση ὅτι «πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα», «τὰ ὧδε πρόσκαιρα τὰ δέ ἐκεῖ αἰώνια», «τό δέ σῶμα γῆ καί φθείρεται μή νικήσει τό χειρόν τήν κρείτονα». Γι' αὐτό καί ἐπιλέγει τό «καλόν καί τερπνόν» δηλαδή «τό συνεῖναι Χριστῶ». Ἄς κάνει ὁ Θεός γιά μένα ὅ,τι εἶναι καλόν ἐνώπιόν Του. Ὅ,τι εἶναι στό Θεό ἀρεστό, ἔτσι ἄς γίνεῖ.

Ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ διδάσκει ὅτι «ὁ μοναχός πρέπει νά νεκρώσει τὰ πάθη του στήν πρόσκαιρη ζωή, γιά νά μπορεῖ νά πλησιάζει τήν αἰώνια. Πρέπει νά εἶναι σάν τό πανί πού ὁ κατασκευαστής του τό κτυπᾷ, τό ποδοπατᾷ, τό κτενίζει, τό πλένει, ὥσπου νά τό κάνει ἄσπρο σάν τό χιόνι. Ἔτσι ὑπομένοντας τίς ταπεινώσεις, τούς ἐξευτελισμούς, τίς ἀδικίες, ἀκόμη καί τίς συκοφαντίες ἐξαγνίζεται καί γίνεται ὅμοιος μέ τό ἀσῆμι πού εἶναι ἀγνό καί λαμπερό κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς φωτιᾶς». Καί συνεχίζει, γιατί «χωρίς δοκιμασίες δέν ὑπάρχει σωτηρία. Δέ γίνεται κανείς μοναχός χωρίς νά εἶναι ἐξοπλισμένος μέ τὰ πνευματικά ὄπλα τῆς προσευχῆς καί τῆς ὑπομονῆς, ὅπως δέν πηγαίνει κανείς στόν πόλεμο χωρίς ὄπλα». Καί κατά τόν ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος μοναχός εἶναι ἐκεῖνος «πού στερεώνει τήν καρδιά του καί πού ἐπιθυμεῖ νά περικλείσει τόν Ἀσώματο μέσα σέ μιά σαρκική κατοικία».

Ὁ ἅγιος Βασίλειος διδάσκει: «Τά ἐδῶ ἀνθρώπινα ἀγαθά εἶναι ἀσθενέστερα ἀπό τή σκιά καί ἀπατηλότερα ἀπό τὰ ὄνειρα. Ἡ νεότητα χάνεται γρηγορότερα ἀπό τὰ ἀνοιξιάτικα λουλούδια. Ἡ σωματική ὁμορφιά μαραίνεται, εἴτε ἀπό τήν ἀρρώστεια, εἴτε ἀπό τόν χρόνο. Ὁ πλοῦτος εἶναι ἄπιστος καί ἡ δόξα εὐμετάβλητος». Καί συνεχίζει: «Δέν μπορούμε νά ἀναβάλλουμε ἐπ' ἄπειρον τό ἐξιτήριό μας ἀπό τό κρατητήριο τῆς ἐπίγειας ζωῆς. Ὅλες τίς ἄλλες στιγμές ἔχουμε τή δυνατότητα κάποιος νά μᾶς συντροφεύσει, νά ἀπαλύνει τόν πόνο μας, νά μᾶς παρηγορήσει, νά μᾶς στηρίξει. Ὅμως μπροστά στό θάνατο ὅλες οἱ γέφυρες ἀνατινάζονται». Γι' αὐτό παρακαλοῦμε σέ μιά ἀπό τίς εὐχές τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς

Γουγκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς: «Πρὶν ἡμᾶς εἰς γῆν ἀποστρέψαι, ἀξίωσον πρὸς Σέ ἐπιστρέψαι».

Σέ μιά νουθεσία τοῦ Στάρετς Θεοφίλου τοῦ διά Χριστόν σαλοῦ, πού ἔχει ἀναφορά στό θέμα μας, διαβάζουμε:

«Ἄφησε τή ματαιότητα αὐτοῦ τοῦ κόσμου, γιατί τά πηγᾶδια του εἶναι ἄχρηστα, γιατί δέν μποροῦν νά κρατήσουν «ὔδωρ σωτήριον».

»Ὁ φόβος στή γήϊνη ζωὴ μας εἶναι ἕνας καθημερινός θάνατος.

»Χθές δέν εἴμαστε ὅπως σήμερα καί αὔριο δέν θά εἴμαστε ὅπως τώρα.

»Καθημερινά χάνεται ἕνα μέρος τῆς ζωῆς μας καί κάθε στιγμή πού προστίθεται, ἀφαιρεῖ κάτι ἀπό αὐτή. Σήμερα πέθανε ὁ ἀδελφός σου καί αὔριο θά πεθάνεις ἐσύ. Ἡ σειρά εἶναι ἡ ἴδια γιά ὅλους. Ὅλη ἡ γῆ εἶναι κατάσπαρτη ἀπό τά κόκκαλα τῶν νεκρῶν, σάν χωράφι σπαρμένο μέ σιτάρι. Καί οἱ ζωντανοί, δέν μποροῦν νά βροῦν οὔτε μιά σπιθαμὴ γῆς νά πατήσουν, χωρίς νά ἐνοχλήσουν μέ τά πόδια τους τά λείψανα τῶν νεκρῶν.

»Μὴν ἀναζητᾶς ὅ,τι εὐχαριστεῖ τά μάτια καί τά αὐτιά σου, γιατί αὔριο τά μάτια θά κλείσουν καί τά αὐτιά δέ θά ἀκοῦν.

»Μὴν ἐκτελεῖς ὅ,τι ἐπιθυμοῦν τά χέρια καί τά πόδια σου, γιατί αὔριο θάρθει τό χέρι τοῦ θανάτου καί θά τά δέσει καί ἐσύ θά μείνεις ἀκίνητος στόν τάφο σου, ἀπ' ὅπου θά ἀναστηθεῖς.

»Μὴν ἀγαπᾶς πολυτελεῖ ροῦχα ἢ μεγάλα σπίτια, γιατί αὔριο θά βρεθεῖς ντυμένος μέ ἕνα σάβανο καί ἕνα φέρετρο θά εἶναι τό σπίτι σου.

»Μὴ δένεσαι μέ τίποτα κάτω στή γῆ, γιατί αὔριο τό δρεπάνι τοῦ θανάτου θά διαλύσει κάθε δεσμό καί, ἀντίθετα, μέ τήν ἐπιθυμία σου καί τή θέλησή σου, θά βρεθεῖς στή μακρινή χώρα ἑνός ἄλλου κόσμου, ὅπου ὅλα ἐκεῖ εἶναι διαφορετικά καί δέ θά σοῦ θυμίζουν τίποτα ἀπό τά γήϊνα πλούτη καί τούς θησαυρούς σου.

»Μεῖνε ἄγρυπνος καί βιάσου νά ἐγκατασταθεῖς ἐκεῖ σέ καλή ὥρα γιά τήν κατάσταση τοῦ νοῦ καί τῆς καρδιάς σου ἔτσι,

ὥστε, ὅταν ὀδηγηθεῖς σ' ἐκείνη τή χώρα, νά μή σοῦ εἶναι ἀφιλόξενη καί ἄγνωστη μέ τούς Νόμους της».

Ἡ μοναχική ζωή ἐξωτερικά ἐμφανίζεται σάν ρουτίνα καί μονοτονία καί σάν ἐπανάληψη ἰδίων πραγμάτων: ἀκολουθία, διακόνημα, κανόνας, μελέτη, νηστεία, ἀγρυπνία, παγκοινιά, ἐξομολόγηση, θεία μετάληψη. Μέ ὅλα ὅμως αὐτά, πού δέν εἶναι στάση ἀλλά κίνηση, δημιουργοῦνται οἱ προϋποθέσεις γιά νά ἐνεργήσει ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ στή ζωή μας, νά μᾶς καθαρίσει καί νά μᾶς ἀγιάσει.

Ὅλες οἱ πνευματικές προσπάθειες γίνονται γιά τήν ταπεινώση καί ὅλος ὁ πνευματικός ἀγώνας εἶναι ἰσόβιος. Σ' αὐτόν τό δρόμο προσκρούομε σέ ποικίλες δυσκολίες καί ἐμπόδια:

α) Δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ποτέ τόν πόλεμο τοῦ μισοκάλου καί μισανθρώπου διαβόλου, πού τριγυρνάει σάν ὠρούμενο λιοντάρι, ψάχνοντας ποιόν θά καταπιεῖ.

Ὁ Νικόλαος Μοτοβίλωφ, ἕνας νεαρός Ρῶσος γαιοκτήμονας, δικαστικός καί ἐπιθεωρητής σχολείων σέ μιά συνάντηση πού εἶχε μέ τόν πνευματικό του πατέρα, τόν ἅγιο Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ τόν ρώτησε:

-Μπάτουσκα, ὑπάρχει ἀλήθεια ὁ διάβολος;

-Τί σᾶς μαθαίνουν στά πανεπιστήμιά σας, ἀπάντησε λιγάκι εἰρωνικά ὁ στάρετς. Καί βέβαια ὑπάρχει ὁ διάβολος.

-Καί πῶς μπορεῖ νά κάνει κακό σέ μένα πού ἐξομολογοῦμαι καί κοινωνῶ τακτικά;

-Πάψτε, φώναξε ὁ στάρετς μ' ἕνα εἶδος φρίκης. Μήν τόν περιφρονεῖτε. Δέν ξέρετε τή δύναμή του. Ὁ πιό ἐλάχιστος ἀπό τούς δαίμονες θά μπορούσε νά καταστρέψει τή γῆ, ἂν ἡ Θεία Χάρη δέν ἔκανε ἀδύναμο αὐτό τους τό μῖσος ἐναντίον τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ.

β) Ἄλλο ἐμπόδιο εἶναι ὁ διεστραμμένος ἑαυτός μας, τά πάθη μας καί οἱ κακές ἐπιθυμίες μας, δηλαδή φιλοδοξία, φιληδονία, φιλαργυρία καί ὅλα τά ἄλλα σωματικά καί ψυχικά πάθη. Ὁ Εὐεργετινός, τά Γεροντικά καί τά Συναξάρια τῶν ὁσίων ἀσκητῶν εἶναι γεμάτα ἀπό τέτοιες ἱστορίες.

γ) Ακόμα έλλοχεύει ό κίνδυνος τής πλάνης. Νά απολυτοποιήσουμε μιά ιδέα, ένα λογισμό, νά δώσουμε έμπιστοσύνη, νά έξαπατηθοῦμε από τό διάβολο και νά μήν μπορούμε νά καταλάβουμε τήν πραγματικότητα. Ακόμα ό διάβολος μᾶς έξαπατᾶ μέ εὐωδίες, φῶτα και όράματα, πού ἄν κανείς τά αποδεχθεῖ κινδυνεύει νά χάσει και τά μυαλά του και τήν ψυχή του.

δ) Τό ότι δέν έχουμε συνηθίσει, και δέν προσπαθοῦμε, νά δείχνουμε τό ἀληθινό μας πρόσωπο ἀλλά φοροῦμε προσωπεῖα ἀνάλογα μέ τίς περιστάσεις. Ο μακαριστός ἅγιος Μητροπολίτης Μόσχας Φιλάρετος γράφει πάνω σ' αυτό τά έξῆς: «Συνήθως ό ἄνθρωπος δέ γνωρίζει αρκετά τόν ἑαυτό του. Οί όρατές ἀλλά μή πραγματικές ἀρετές μας μᾶς ἐμποδίζουν νά δοῦμε τίς ἀόρατες, μά πραγματικές ἀμαρτίες μας. Σχηματίζουμε συχνά μιά ψεύτικη ιδέα για τόν ἑαυτό μας, κατασκευάζουμε ένα «ἐγώ» ἐπιφανειακό, τεχνητό, συμβατικό, πού χρησιμεύει για ἀντικλείδι σέ όλες τίς έξωτερικές μας σχέσεις και αυτή ή μάσκα καταλήγει συχνά νά ἀντικαθιστᾶ και για μᾶς τούς ἴδιους ἀκόμη τό πραγματικό μας πρόσωπο, ἔτσι όπως ἀκριβῶς εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ».

ε) Τό ότι έχουμε ἀναγάγει τό ψέμα και τή διπλωματία σέ πνευματική ζωή παρουσιάζοντάς τα μέ τό ἐντυπωσιακό όνομα τής διάκρισης.

στ) Τό ότι ὑποκύπτουμε στόν πειρασμό τής ἀναχώρησης από τή Μονή τής Μετανοίας μας μόλις δυσκολευτοῦμε ἢ πιεστοῦμε. Ο μακαριστός Γέροντας Γερμανός Σταυροβουνιώτης στίς θαυμάσιες νουθεσίες του μᾶς συμβουλεύει σχετικά:

«Στόν καιρό τοῦ πειρασμοῦ κατ' οὐδένα λόγο μήν πιστεύσεις στό λογισμό σου πού σου λέγει νά φύγεις από τή Μονή τής Μετανοίας σου, ἀλλά ὑπόμενε μέ ἀνδρεία τά κύματα τῶν λογισμῶν και νά ἀντισταθεῖς σθεναρά στή λύπη και στή στενοχώρια. Κάνε καθαρή έξομολόγηση και ἔχε ὑπομονή. Ἄν νικηθεῖς και φύγεις, θά καταστεῖς ἀνόητος, ἀκατάστατος, δειλός και λιποτάκτης». Και συνεχίζει:

«Όσο και ἂν εἶναι δύσκολη ἡ διαβίωση στή Μονή τῆς Μετανοίας σου, ὅμως δέν εἶναι ἀκατόρθωτη. Ἐδῶ ἔγκειται ἡ ἀληθινή ξενιτεία. Καί ὅσοι δέν ὑποκύπτουν στό λογισμό τῆς φυγῆς ἀπό τή Μονή τῆς Μετανοίας τους, θά ἔχουν πολύ μισθό τήν ἡμέρα τῆς Κρίσεως».

ζ) Ἡ κυριαρχία τοῦ πνεύματος τῆς ἀπελπισίας καί τῆς ἀπόγνωσης. Εἶναι μεγάλη παγίδα, γιατί ὅποιος ὑποκύψει σ' αὐτό τόν πειρασμό πιστεύει ὅτι ἡ ἀφιέρωσή του δέν ἔχει νόημα καί δέν ὑπάρχει ἐλπίδα νά πετύχει κάτι τό πνευματικό. Εἶναι ἀκραία κατάσταση ἀλλά πιθανή. Καί σύμφωνα μέ τόν ἅγιο Ἰωάννη τό Χρυσόστομο ἀποτελοῦν τίς χειρότερες παγίδες τοῦ διαβόλου.

η) Ἡ κυριαρχία τοῦ πνεύματος τῆς ραθυμίας, λύπης καί ἀνίας εἶναι ἐπίσης μεγάλα ἐμπόδια.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Κασσιανός διδάσκει: «Ὅταν ὁ πονηρός γίνεται κύριος τῆς δύστυχης ψυχῆς, τῆς ἐμπνέει τή φρίκη γιά τό περιβάλλον της, τήν ἀπέχθεια γιά τό κελλί της, τήν περιφρόνηση τῶν ἀδελφῶν πού κατοικοῦν μαζί της ἢ κοντά της, πού τούς θεωρεῖ ἀμελεῖς καί διόλου «πνευματικούς». Κάνει τό μοναχό μαλθακό καί τεμπέλη γιά ὅλες τίς δουλειές πού πρέπει νά κάνει μέσα στό κελλί του. Δέν τόν ἀφήνει οὔτε νά μείνει μέσα στό κελλί του, ἀλλά οὔτε νά στρωθεῖ στή μελέτη... Γύρω στήν πέμπτη ἢ ἕκτη ὥρα (δηλαδή γύρω στίς ἔντεκα ἢ δώδεκα τό μεσημέρι) αἰσθάνεται σωματικά τόσο κουρασμένος καί ἐξαντλημένος, πού ἔχει τήν ἐντύπωση πώς ἔχει κάνει μακρινό ταξίδι ἢ πώς ἔκανε μιά πολύ βαρειά δουλειά ἢ πώς ἐξαντλήθηκε σάν νά μὴν ἔβαλε μπουκιά στό στόμα του γιά δύο ἢ τρεῖς ἡμέρες...

»Τό ἀποτέλεσμα τῆς συγχύσεως αὐτῆς τοῦ νοῦ εἶναι μιά κατάπτωση πού παρατηρεῖται στήν πνευματική ζωή, μιά νοσηρή ἀνάγκη νά κοιμᾶται, νά πηγαίνει νά βλέπει ἀδελφούς ἢ ἀρρώστους πού μένουν μακριά ἢ ἀκόμη κάποια γυναίκα, πού δέν ἔχει πιά γονεῖς, γιά νά τῆς συμπαρασταθεῖ...»

Καί ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ παρόμοια διδάσκει: «Στό πνεῦμα τῆς θλίψεως (γιά τό μοναχό) προστίθεται πάντα τό πνεῦμα τῆς ἀνίας (τῆς ἔλλειψης νοήματος στή ζωή). Αὐτή ἡ

άνια καθώς έχουν παρατηρήσει οί πατέρες, κυριεύει τό μοναχό κατά τό μεσημέρι καί τόν ρίχνει σέ μιά τέτοια κατάσταση άνησυχίας, πού δέν μπορεί πιά νά ύποφέρει ούτε τό κελλί του, ούτε τούς άδελφούς πού τόν περιστοιχίζουν. Τόν κάνει νά άπεχθάνεται τό διάβασμα καί νά έχει όρεξη νά χασμουριέται καί νά τρώει. Άφοϋ γεμίσει τήν κοιλιά του, ό δαίμονας τής άνίας βάζει στό μοναχό τήν επιθυμία νά βγει από τό κελλί του για νά άπαλλαγει από τήν άνια. Καί ό μοναχός, πού είναι θυμα τής άνίας (πνευματικής βαριεστημάρας καί τεμπελιάς), μοιάζει μέ αυτά τά ξερά χόρτα πού άλλοτε πέφτουν στή γη καί άλλοτε πάλι παρασύρονται από τόν άνεμο.

»Αυτός ό δαίμονας, άν δέν επιτύχει νά κάνει τό μοναχό νά βγει από τό κελλί του, προσπαθει νά άποσπάσει τό πνεϋμα του από τή μελέτη καί τήν προσευχή. Αυτό έδω, του ύπαγορεύει, δέν είναι στή θέση του καί αυτό εκεί πρέπει νά μπει κάπου άλλου... Ό σκοπός αυτών των περισπασμών είναι νά κάνει τό πνεϋμα του μοναχου άργό καί στεϊρο».

Τό έρώτημα είναι τώρα, πώς θά ξεκολλήσει ό νοϋς καί ή καρδιά από τήν αιχμαλωσία των παθών καί των λογισμών καί πώς θά νικήσει στον πόλεμο του διαβόλου.

Η μάνδρα τής Μονής είναι ασφάλεια καί ή αυτοφυλάκιση στό κελλί προστασία. Τό πρόγραμμα καί ή τάξη του μοναστηριου σέ έπαναφέρει σέ καλή άγωνιστική κατάσταση. Όπου ύπάρχει υγιής πνευματική ζωή όλα θά βγουν στήν επιφάνεια. Όπως ακριβώς, όταν σέ ένα πηγάδι πετάξεις μιά πέτρα, τό νερό είναι ταραγμένο καί δέν μπορείς νά δεις τίποτα, έτσι ακριβώς καί όταν ή επιφάνεια του νερου ήρεμήσει, τότε βλέπεις καθαρά τή μορφή σου.

Ό άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ διδάσκει: «Αυτοί πού ζουν στά μοναστήρια παλεύουν μέ τούς έχθρους του ανθρωπίνου γένους σαν νά μάχονται μέ περιστέρια, ένω οί αναχωρητές σαν νά μάχονται μέ λιοντάρια καί λεοπαρδάλεις». Καί συνεχίζει:

«Όποιος καί άν είναι ό τρόπος πού μπήκες στό μοναστήρι, μή χάνεις τό θάρρος σου, γιατί ό Θεός είναι κοντά σου.

»Απόκτησε τήν έσωτερική ειρήνη και χιλιάδες ψυχές γύρω σου θά βροῦν τή σωτηρία.

»Σκοπός τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀπόκτηση τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

»Ό,τι προτιμᾶει ὁ ἄνθρωπος περισσότερο ἀπό τό Θεό τό κάνει θεό.

»Τίποτε ἄλλο δέν προετοιμάζει καλύτερα τόν ἄνθρωπο γιά νά ἔνωθεῖ μέ τό Θεό, ὅσο ἡ ἄρνηση τοῦ θελήματός του και κάθε ἀτομικῆς του ἐπιθυμίας».

Ἄς δοῦμε τώρα τί χρειάζεται νά κάνουμε:

1. Αναγνώριση, συνειδητοποίηση τῆς κατάστασῆς μας και ἀνάληψη εὐθύνης ὅποιο και ἄν εἶναι τό κόστος. Καλύτερα νά «πληρώσουμε», νά κοπιᾶσουμε ἀγωνιζόμενοι, ἐδῶ και τώρα, παρά νά ἀφήσουμε ἐκκρεμότητες γιά τό μέλλον.

2. Συχνή ἐξαγόρευση τῶν λογισμῶν και τῶν πτώσεων. Εἶναι ὁ μοναδικός τρόπος ἀπελευθέρωσης ἀπό τό ἀδιέξοδο τῆς αἰχμαλωσίας και τῆς τυραννίας.

3. Τροφοδοσία τῆς ψυχῆς μέ τό λόγο τοῦ Θεοῦ, τή μελέτη πνευματικῶν βιβλίων, πού λειτουργεῖ σάν ξυπνητήρι τῆς συνείδησης, ὥστε νά ἀνοίξουν τά μάτια τῆς ψυχῆς.

4. Ὁλοπρόθυμη και συνειδητή συμμετοχή στή μυστηριακή και λειτουργική ζωή. Οἱ καθημερινές ἀκολουθίες εἶναι φῶς και ειρήνη και χαρά, ἡ δέ Θεία Λειτουργία πηγή ἁγιασμοῦ.

5. Πόσα ἔχει νά μᾶς διδάξει ἡ παραμονή και ἐργασία στό κελλί, ἡ καθαρική νηστεία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀγρυπνία, ὁ προσωπικός κανόνας τῆς προσευχῆς, τό κομβοσχοῖνι, και ἡ μέ ἐπιμέλεια ἐκτέλεση τοῦ διακο- νήματος!

6. Πόσα ἔχει νά μᾶς ὠφελήσει ἡ ἐμπιστοσύνη και ἐλπίδα μόνο στό Θεό, ἡ συνεχῆς δοξολογία τοῦ ὀνόματός Του, τό «ἐπιμελεῖσθαι ψυχῆς πράγματος ἀθανάτου», τό «καθ' ἐκάστην βάλλειν ἀρχήν», τό «ἔχειν σεαυτόν ὑπό κάτω πάντων», τό «μέμφεσθαι ἑαυτόν», ἡ ἐκκοπή τοῦ θελήματος, τά δάκρυα τῆς μετανοίας, ἡ μαρτυρική ὑπακοή, ἡ μνήμη τοῦ Θεοῦ και ἡ μνήμη τοῦ θανάτου!

Ὅσο πιά μέγανος εἶναι ὁ θησαυρός πού κατέχει ὁ ἄνθρωπος, τόσο πιά πολύ πρέπει νά προσέχει νά μήν τοῦ τόν

κλέψουν. Όσο πιο ψηλά ανεβαίνει τόσο πιο μεγάλη, αν πέσει, θά είναι η πτώση του. Ένας ασκητής δεν θα πρέπει να χαλαρώνει ποτέ την επαγρύπνησή του. Όταν ένας πνευματικός αγωνιστής ανεβαίνει, ένας ολόκληρος κόσμος ανέρχεται. Όταν όμως παθαίνει καθίζηση ή πέφτει, τότε ένας ολόκληρος κόσμος βυθίζεται.

Γράφει ο Άγιος Σεραφείμ: «Αν ήξερες, χαρά μου, τί γλύκα, τί ευτυχία περιμένει στον ουρανό την ψυχή του δίκαιου, θά υπέμεινες μέ ευγνωμοσύνη, στην επίγεια ζωή δοκιμασίες, διώξεις και συκοφαντίες. Ακόμα και αν αυτό τό κελλί μας ήταν γεμάτο από σκουλήκια, και αν τά σκουλήκια κατέτρωγαν τή σάρκα μας σέ όλη τή διάρκεια τής επίγειας ύπαρξής μας, και αυτό θά έπρεπε νά τό δεχόμαστε καλόκαρδα, για νά μήν στερηθούμε τήν ουρανία χαρά που ο Θεός έτοιμάζει σ' αυτούς που τον αγαπούν. Έκει επάνω δεν υπάρχουν ούτε αρρώστιες, ούτε λύπες, ούτε στεναγμοί, αλλά μιά γλυκύτητα και μιά χαρά ανείπωτη: οί δίκαιοι θά λάμπουν εκεί σαν τον ήλιο».

Μέσα από τήν αγωνιστική μας προσπάθεια, μέσα από τούς κόπους, πόνους και θυσίες τής μοναχικής ζωής θά διαπιστώνουμε από τήν πείρα μας και βιωματικά ότι για τούς αγωνιστές ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός γίνεται:

«Τείχος όχυρόν έναντι κάθε αισθητού και νοητού έχθρου, πέτρα ύπομονής, άφορμή παρηγοριᾶς, χορηγός καρτερίας, πηγή καλωσύνης, συναγωνιστής ανδρείας, κοιμάται μαζί μας, ξυπνά μαζί μας, γλυκαίνει και ευφραίνει τήν καρδιά μας μέ τήν παράκληση του Αγίου Πνεύματος και μάς αξιώνει τής αιωνίου ζωής μαζί μέ όλους του αγίους».

Προσπάθησα νά δοῦμε, μέ κάθε δυνατή συντομία μερικές πτυχές αυτού του μεγάλου θέματος τής μοναχικής ζωής έχοντας συνείδηση πόσο έλλειματική είναι ή παρουσίαση. Σκοπός και επιδίωξη μου ήταν νά δοθούν άφορμές και ευκαιρίες νά ξαναθυμηθούμε και νά ξαναφρεσκάρουμε μερικά πράγματα...

Αρχιμ. Ιωήλ Νικολάου

ΕΙΔΗΣΗ

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, Νικοπόλεως και Πρεβέζης, κ.κ. Χρυσόστομος **ἐνέκρινε** τό αίτημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρεβέζης, ὅπως ὁ ὑπόγειος ναός τῆς ἐνορίας μας ἀφιερωθεῖ στοὺς δύο μεγάλους ἁγίους τῆς ἐποχῆς μας, τοὺς ὀσίους καὶ θεοφόρους πατέρες μας Πορφύριο τόν Καυσοκαλυβίτη καὶ Παῖσιο τόν Ἁγιορείτη.

Καί ἔτσι μέ τόν τρόπο αὐτό ἡ ἐνορία μας θά εἶναι κάτω ἀπό τή σκέπη, τήν προστασία, τήν εὐλογία καὶ τήν πρεσβεία τριῶν μεγάλων συγχρόνων, λαοφιλῶν καὶ δημοφιλῶν, πολυαγαπημένων ἁγίων, τοῦ Ἱεράρχη Νεκταρίου καὶ τῶν ὀσίων ἀσκητῶν πατέρων Πορφυρίου καὶ Παΐσιου τῶν Ἁγιορειτῶν.

Σύντομη βιογραφία τῶν Ὀσίων Πατέρων:

Οἱ πατέρες Πορφύριος καὶ Παῖσιος ὑπῆρξαν χαρισματικές καὶ πολύ φωτεινές προσωπικότητες, μεγάλοι ἀθλητές τοῦ Πνεύματος, γνήσιοι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, σεμνοί, ταπεινοί, ἀπλοί καὶ φλογεροί, ζωντανές παρουσίες τοῦ Χριστοῦ, ἀληθινά σκεύη ἐκλογῆς καὶ κιβωτοὶ σπανίων χαρισμάτων. Ἐφθασαν σέ μέγала ὕψη ἀρετῆς καὶ ἀγιότητος. Ἡ ζωή τους ἦταν ἐνσάρκωση τοῦ Εὐαγγελίου. Ἦταν ἄνθρωποι προσευχῆς καὶ δοξολογίας τοῦ Θεοῦ καὶ δίδασκαν ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, τῆς χαρᾶς, τοῦ φωτός τοῦ ἀληθινοῦ, ὅτι εἶναι τό πᾶν. Ζοῦσαν μέσα τους τήν εἰρήνην τοῦ Χριστοῦ καὶ τή χαρὰ τῆς ἀνάστασής του. Στήριξαν μέ τήν παρουσία, τήν ἀγάπη, τήν προσευχή καὶ τό λόγο τους, τίς συμβουλές καὶ νοθεσίες τους, πλῆθος ἀνθρώπων σέ δύσκολες ὥρες ἀρρώστειας, πένθους, ὀδύνης, ἀποστασίας καὶ θανάτου.

Οἱ ὀσιακές μορφές τους ὑπῆρξαν «φῶς μέγα», πού μέ τή χάρη τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἔλαμψε στίς μέρες μας καταυγάζοντας τό δρόμο πρὸς τήν ἀγιότητα σάν τή μοναδική ἐλπίδα, χαρὰ καὶ παρηγοριά τῶν ἀνθρώπων. Εἶχαν σ' ὅλη τή

διάρκεια τῆς ζωῆς τους τό Ἅγιο Πνεῦμα νά κατοικεῖ στήν καρδιά τους, νά τούς μυσταγωγεῖ καί νά τούς διδάσκει τήν πνευματική ζωή.

Μέ τίς προσευχές τους πολλοί ἄρρωστοι ἔγιναν καλά. Μέ τίς συμβουλές τους πολλοί ἄλλαξαν πορεία στή ζωή τους καί μεταμορφώθηκαν. Μέ τήν καθοδή-γησή τους, τά χαρίσματα καί τίς ἀρετές τους πολλοί βρῆκαν τό δρόμο πρὸς τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Γέμιζαν τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων πού τούς πλησίαζαν μέ ἐλπίδες καί τούς ἀνανέωναν. Πήγαιναν σ' αὐτούς ἄνθρωποι πικραμένοι καί ἀπογοητευμένοι καί ἔφευγαν μέ λαμπερά πρόσωπα, μέ ἀνακουφισμένη καί ἀναγεννημένη τήν ψυχή. Εἶχαν στολιστεῖ ἀπό τό Θεό μέ πολλά σπάνια χαρίσματα: τό διορατικό χάρισμα, τό προορατικό καί τό ἱαματικό. Εἶχαν βαθειά ταπείνωση καί θεωροῦσαν τόν ἑαυτό τους τό μεγαλύτερο ἁμαρτωλό. Ἔλεγαν «ὅ,τι εἶμαστε, εἶμαστε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ». Καί μετανόώντας «δέ ζοῦμε ἐμεῖς, ζεῖ ὁ Χριστός μέσα μας». Ἐζήσαν μέ ἄσκηση, νηστεία, ἀγρυπνία καί προσευχή γι' αὐτό καί ἔλαβαν οὐράνια χαρίσματα. Μελετοῦσαν τά λόγια τοῦ Θεοῦ μέρα καί νύκτα καί τά ἐφάρμοζαν ἀπό τή νεότητά τους. Εἶναι σπάνιες προφητικές καί μεγάλες ἀσκητικές μορφές, μεσίτες καί πρεσβευτές μας κοντά στό Θεό.

A. Ὁ Ἅγιος Πορφύριος

Γεννήθηκε τό 1906 στό χωριό Ἅγιος Ἰωάννης τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας στήν Εὐβοία. Τό κατά κόσμον ὄνομά του ἦταν Εὐαγγελος. Οἱ γονεῖς του, Λεωνίδας καί Ἑλένη Μπαϊρακτάρη, ἦταν εὐσεβεῖς καί φιλόθεοι ἄνθρωποι. Ὁ πατέρας του ἦταν ψάλτης στό χωριό, εἶχε γνωρίσει προσωπικά τόν ἅγιο Νεκτάριο ὅταν ἦταν ἐκεῖ ἱεροκήρυκας καί ἀναγκάσθηκε λόγω τῆς φτώχειας νά ξενιτευθεῖ στήν Ἀμερική καί νά δουλέψει στήν κατασκευή τῆς διώρυγας τοῦ Παναμᾶ.

Ἦταν τό τέταρτο ἀπό τά πέντε παιδιά τῆς οἰκογένειας. Δούλευε στά χωράφια καί φύλαγε τά πρόβατα στό βουνό. Φοίτησε στό Δημοτικό τοῦ χωριοῦ του μόλις δύο χρόνια, γιατί λόγω τῆς μεγάλης φτώχειας σέ ἡλικία ὀκτώ χρονῶν ἔπιασε δουλειά στό ἀνθρακωρυχεῖο τῆς περιοχῆς του καί στή συνέχεια σέ παντοπωλεῖο στή Χαλκίδα καί στόν Πειραιᾶ. Ἦταν σοβαρός, ἐργατικός, ἐπιμελής καί ὥριμος.

Διαβάζοντας συλλαβιστά τό βίο τοῦ ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Καλυβίτη αἰσθάνθηκε τόν πόθο νά τόν μιμηθεῖ. Γιά τό λόγο αὐτό, στά δώδεκά του χρόνια ἔφυγε κρυφά γιά τό Ἅγιον Ὄρος. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τόν ὀδήγησε στήν καλύβη τοῦ ἁγίου Γεωργίου Καυσοκαλυβίων καί στήν ὑπακοή δύο Γερόντων τοῦ Παντελεήμονα, πού ἦταν πνευματικός καί τοῦ Ἰωαννικίου, πού ἦταν ἀδελφοί κατά σάρκα. Ἀφοσιώθηκε σ' αὐτούς, πού κατά κοινή ὁμολογία ἦταν ἰδιαίτερα αὐστηροί μέ μεγάλη ἀγάπη καί μέ πνεῦμα ἀπόλυτης ὑπακοῆς. Σέ ἡλικία δεκετεσσάρων χρονῶν ἔγινε μοναχός καί πῆρε τό ὄνομα Νικήτας. Μετά ἀπό δύο χρόνια ἔγινε μεγαλόσχημος.

Μέ τήν καθαρότητα τῆς καρδιᾶς του, τή χαρούμενη ὑπακοή καί τό φλογερό ζῆλο του ἔγινε ἀπό νωρίς σκεῦος μεγάλων δωρεῶν καί χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Στά δεκαεννέα του χρόνια ἀρρώστησε πολύ σοβαρά, γεγονός πού τόν ἀνάγκασε νά ἐγκαταλείψει ὀριστικά τό Ἅγιον Ὄρος.

Ἐπέστρεψε στήν Εὐβοία καί ἐγκαταβίωσε στή Μονή τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους Λευκῶν. Ἐνα χρόνο ἀργότερα, τό 1926, σέ

ήλικία εἴκοσι χρονῶν χειροτονήθηκε ἱερέας στόν Ἅγιο Χαράλαμπο Κύμης ἀπό τόν Πορφύριο Γ' Ἀρχιεπίσκοπο Σινᾶ, πού τοῦ ἔδωσε τό ὄνομά του, Πορφύριος.

Στά εἴκοσι-δύο του χρόνια ἔγινε Πνευματικός-Ἐξομολόγος καί λίγο ἀργότερα Ἀρχιμανδρίτης. Ὑπηρετήσε γιά ἓνα διάστημα ὡς ἐφημέριος στό χωριό Τσακαίους Εὐβοίας.

Στή Μονή τοῦ Ἁγίου Χαράλαμπος Λευκῶν ἔζησε δώδεκα χρόνια διακονώντας τούς ἀνθρώπους ὡς Ἐξομολόγος-Καθοδηγητής καί τρία χρόνια στή Μονή Ἁγίου Νικολάου Ἄνω Βάθειας.

Στά 1940 παραμονές τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ὁ ἅγιος Πορφύριος ἐγκαταστάθηκε στήν Ἀθήνα ὅπου ἀνέλαβε καθήκοντα Ἐφημερίου καί Πνευματικοῦ στήν Πολυκλινική Ἀθηνῶν. Ὅπως ὁ ἴδιος ἔλεγε, ἔζησε ἐκεῖ τριαντα-τρία χρόνια σάν μιά μέρα, ἀσκώντας ἀκαταπόνητα τό πνευματικό του ἔργο καί ἀνακου-φίζοντας τόν πόνο καί τήν ἀσθένεια τῶν ἀνθρώπων.

Ἀπό τό 1955 εἶχε ἐγκατασταθεῖ στά Καλλισία, ὅπου εἶχε μισθώσει ἀπό τήν Ἱερά Μονή Πεντέλης τό ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Νικολάου μέ τήν ἀγροτική περιοχὴ πού τό περιέβαλλε, τήν ὁποία καλλιεργοῦσε μέ μεγάλη ἐπιμέλεια καί παράλληλα ἐξασκοῦσε τό πλούσιο πνευματικό του ἔργο.

Τό Καλοκαίρι τοῦ 1979 ἐγκαταστάθηκε στό Μήλεσι μέ τό ὄνειρο νά κτίσει μοναστήρι. Ἐκεῖ ζοῦσε ἀρχικά σ' ἓνα τροχόσπιτο κάτω ἀπό ἰδιαίτερα ἀντίξοες συνθῆκες καί μετά σ' ἓνα ἀπέριττο κελλάκι ἀπό τσιμεντόλιθους ὅπου ὑπέμεινε ἀγόγγυστα τίς πολλές δοκιμασίες τῆς ὑγείας του.

Τό 1984 μεταφέρθηκε σέ κτίσμα τοῦ ὑπό ἀνέγερση μοναστηριοῦ. Παρ' ὅλο πού ἦταν πολύ ἄρρωστος καί τυφλός καθημερινά δεχόταν, καθοδηγοῦσε καί θερά-πευε ἑκατοντάδες ἀνθρώπους ἀπ' ὅλα τά μέρη τῆς γῆς, πού πήγαιναν νά τόν συμβουλευθοῦν καί νά πάρουν τήν εὐχή του.

Τά τελευταῖα χρόνια τῆς ἐπίγειας ζωῆς του, ὁ ἅγιος Πορφύριος ἄρχισε νά προετοιμάζεται γιά τήν κοίμησή του. Τό ὀσιακό τέλος του τόν βρῆκε στά ἀγαπημένα του Καυσοκαλύβια. Ἐκεῖ μυστικά καί ἀθόρυβα, ὅπως ἔζησε

παρέδωσε τήν ψυχή του στό Νυμφίο Χριστό στίς 2 Δεκεμβρίου 1991 διανύοντας τό ὀγδοηκοστό-ἕκτο ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τά τελευταῖα λόγια, πού ἀκούστηκαν ἀπό τό στόμα του, ἦταν ἀπό τήν ἀρχιερατική προσευχή τοῦ Κυρίου γιά τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας πού τόσο ἀγαποῦσε καί πολύ συχνά ἐπαναλάμβανε: «ἵνα ὦσιν ἕν» («γιά νά εἶναι ἕνα»).

Στίς 27 Νοεμβρίου 2013 ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀνακήρυξε ὅσοι τό Γέροντα Πορφύριο τόν Καυσοκαλυβίτη καί ἐπίσημα ἅγιο.

Ἡ μνήμη του ἐορτάζεται στίς 2 Δεκεμβρίου.

Β. Ὁ Ἅγιος Παῖσιος

Γεννήθηκε στή Φάρασα τῆς Καππαδοκίας τό 1924. Τό κατά κόσμον ὄνομά του ἦταν Ἀρσένιος. Οἱ γονεῖς του ἦταν ὁ Πρόδρομος καί ἡ Εὐλογία Ἐζνεπίδη, ἄνθρωποι φτωχοί ἀλλά εὐσεβεῖς. Ἦταν τό ὄγδοο ἀπό τά δέκα παιδιά τῆς οἰκογένειας. Ἦρθε στήν Ἑλλάδα βρέφος μέ τήν ἀνταλλαγή τῶν πληθυσμῶν. Ἐμειναν γιά λίγο ἀρχικά στήν Κέρκυρα καί στή συνέχεια ἐγκαταστάθηκαν στήν Κόνιτσα.

Ἀπό τήν παιδική του ἡλικία ζοῦσε ἀσκητικά μέ πολλές νηστεῖες, ἀγρυπνίες καί προσευχές καθῶς ἐπίσης μέ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῶν βίων διαφόρων ἁγίων, τούς ὁποίους προσπαθοῦσε νά μιμηθεῖ μέ ὑπέρμετρο ζῆλο καί ἀκρίβεια θαυμαστή. Ἐπιδιδόταν στήν ἀδιάλειπτη προσευχή, καλλιεργώντας παράλληλα τήν ταπείνωση καί τήν ἀγάπη. Ἀφοῦ τελείωσε τό Δημοτικό Σχολεῖο ἔμαθε τήν τέχνη τοῦ ξυλουργοῦ.

Ἀπό μικρός καλλιεργοῦσε τόν πόθο τῆς μοναχικῆς ἀφιέρωσης στό Θεό καί γιά τό σκοπό αὐτό συνεχῶς προετοιμαζόταν. Σέ ἡλικία 15 χρονῶν μετά ἀπό ἀναζήτηση καί φιλότιμο ἀγῶνα τοῦ παρουσιάστηκε ὁ Χριστός μέσα σέ ἄφθονο φῶς λέγοντάς του «Ἐγώ εἶμαι ἡ ἀνάσταση καί ἡ ζωή. Ὅποιος πιστεύει σέ μένα καί ἂν πεθάνει θά ζήσει».

Ἐπηρέτησε στό στρατό σάν ἀσυρματιστής τρισήμισι χρόνια κατά τόν ἐμφύλιο πόλεμο. Διακρίθηκε στίς ἐπιχειρήσεις γιά τήν παλληκαριά, τήν αὐτοθυσία, τό ἦθος καί τά χαρίσματά του. Μετά τή στρατιωτική του θητεία παίρνει ὀριστικά τήν ἀπόφαση νά μονάσει στό Ἅγιο Ὄρος.

Ἐζῆσε ὅλες τίς μορφές τῆς μοναχικῆς ζωῆς: στό κοινόβιο Μοναστήρι τῆς Ἐσφιγμένου, στό ιδιόρρυθμο τῆς Φιλοθέου, στή σκήτη τῆς Μονῆς Ἰβήρων, στή ἐρημικά Κατουνάκια, στή Μονή Στομίου, στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ, στό κελί τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στήν Καψάλα (τοῦ Γέροντά του παπαῖ-Τύχωνα τοῦ Ρώσου) καί τέλος στήν Παναγούδα.

«Ἡ ὄλη του ἐμφάνιση ἀπέπνεε καλωσύνη καί συμπάθεια. Ἦταν ἀπό φύσεως ἀνοικτός καί εὐχάριστος, φιλόξενος καί

ἐλεήμων, γνήσιος Ανατολίτης. Εἶχε εὐαισθησία, λεπτότητα καί πηγαῖο χιούμορ. Ἦταν ἀπλός, αὐθόρμητος, ζεστός, εἶχε ἓνα δικό του τρόπο μιά πνευματική τέχνη γιά νά πλησιάζει, νά ἐπικοινωνεῖ καί νά ἀναπαύει τούς ἄλλους. Συνδύαζε σέ θαυμαστή ἀρμονία ἐπιείκεια πρὸς τούς ἄλλους καί αὐστηρότητα στόν ἑαυτό του, ἡσυχία καί κοινωνικότητα, ἀπλότητα πίστεως καί δεινότητα διανοητική, τήρηση τῶν Τυπικῶν καί πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας»¹.

Ὁ ἅγιος Παῖσιος ἦταν μέγας ἀσκητής. Ἐζησε στήν ἀφάνεια, λάτρεψε τό Χριστό καί ἀγάπησε τούς ἀνθρώπους. Καθοδήγησε, παρηγόρησε, θεράπευσε καί ἀνάπαυσε πλήθη ἀνθρώπων πού ἔτρεχαν κοντά του. Ἐνιωθε ἐλεημένος καί ὑποχρεωμένος στό Θεό. Δίκαια χαρακτηρίσθηκε «πνευματικός ἀρχοντας» καί «ἀσκη-τής τῆς ἀγάπης».

Δοκιμάσθηκε σκληρά ἀπό πολλές ἀρρώστειες: βρογχεκτασία, δισκοπάθεια, αἰμορραγία στά ἔντερα καί καρκίνο πού ἔκανε μετάσταση καί τόν ὀδήγησε μέσα ἀπό μαρτυρικούς πόνους, στό θάνατο. Ἐλεγε «ὅσο μέ ὠφέλησαν οἱ ἀρρώστειες δέ μέ ὠφέλησε ἡ ἀσκησις».

Ἐγγράψε τέσσερα βιβλία: «Ὁ ἅγιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης», «Ὁ Γέρον Χατζῆ-Γιώργης ὁ Ἀθωνίτης», «Ἄγιορειται Πατέρες καί Ἄγιορειτικά» καί «Ἐπιστολές». Τό μοναστήρι τῆς Σουρωτῆς ἔχει ἐκδόσει μέχρι τώρα ἕξι τόμους μέ ὀμιλίες πού ἔκανε στίς μοναχές. Σ' αὐτά τονίζει ιδιαίτερα τή σημασία τοῦ ἐν Χριστῷ ἀγώνα γιά τήν ἀπόκτηση τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μέ αὐταπάρηση, φιλότιμο, ταπείνωση, ἀρχοντιά καί θυσία.

Μέ τήν ἀγιασμένη του ζωή, τή μεγάλη του ταπείνωση καί τή θυσιαστική του ἀγάπη ἔγινε δοχεῖο τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Εὐαρέστησε τό Θεό, καί ὁ Θεός τόν ἀνέδειξε θαυματοργό.

Κοιμήθηκε στίς 12 Ἰουλίου 1994 στό μοναστήρι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στή Σουρωτή καί τάφηκε πίσω ἀπό τό ναό τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου, χωρίς νά εἰδοποιηθεῖ κανείς γιά τήν κηδεῖα του.

¹ Ἱερομονάχου Ἰσαάκ Βίος Γέροντος Παΐσιου τοῦ Ἄγιορείτου, Ἄγιον Ὅρος 2004 σελ. 399-400.

Ὁ τάφος του ἔγινε μεγάλο προσκύνημα ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων. Μὲ τίς πρεσβεῖες του στηρίζει, παρηγορεῖ καὶ φωτίζει ὅλη τὴν οἰκουμένη.

Ἡ ἐπίσημη ἀναγνώρισή του, ὡς ἁγίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔγινε στίς 13 Ἰανουαρίου 2015 μὲ Πατριαρχικὴ Συνοδική Πράξη ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

Ἡ μνήμη του ἐορτάζεται στίς 12 Ἰουλίου.

Ταξιδιωτικά-Προσκυνηματικά

Α. Χρονικό προσκυνηματικῆς ἐκδρομῆς στήν Κωνσταντινούπολη

Ἡ ἐνορία τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρέβεζας διοργάνωσε ἑπταήμερη, προσκυνηματική ἐκδρομή στήν Κωνσταντινούπολη ἀπό 4/9 - 10/9/2015. Συμμετείχαν τριάντα ἑννέα μέλη μέ ὑπεύθυνο διοργάνωσης τόν ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ, Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Ἰωήλ.

Κωνσταντινούπολη!... Εἶναι μιά ξεχωριστή πόλη μ' ἓνα ξεχωριστό μεγαλεῖο, ἀπό τίς μεγαλύτερες, σημαντικότερες καί πολυπληθέστερες πόλεις τοῦ κόσμου. Μιά πόλη 18.000.000 κατοίκων. Εἶναι τό σμαράγδι τοῦ Βοσπόρου, ἡ ἐφτάλοφη Πόλη, ἡ γέφυρα Ἀνατολῆς καί Δύσης. Ἡ μοναδική πόλη στόν κόσμο, πού βρίσκεται ἀνάμεσα σέ δύο ἡπείρους. Συνδέει τήν Εὐρώπη μέ τήν Ἀσία. Εἶναι κτισμένη στίς δύο πλευρές τοῦ Κερατίου Κόλπου, καί ὁ Βόσπορος συνδέει τόν Εὐξείνιο Πόντο μέ τή θάλασσα τῆς Προποντίδας (Μαρμαρᾶ). Εἶναι διεθνῶς γνωστή σήμερα ὡς Ἰσταμπούλ.

Γιά αἰῶνες ἦταν τό ἱστορικό κέντρο τῆς ἀνθρωπότητας, ἡ Βασιλεύουσα, τό κέντρο τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ Πόλη τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, τοῦ Ἡρακλείου, τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τοῦ Φωκᾶ, τοῦ Κων/νου Πορφυρογέννητου, τῆς Θεοδώρας, τῶν Ρωμανῶν, τῶν Παλαιολόγων, ἡ Πόλη-κέντρο τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, τῆς τέχνης, τοῦ φωτός, ἡ Πόλη τῶν θρύλων καί τῶν ὀνείρων. Τό 1453 τυλίχθηκε μέσα στίς φλόγες μιᾶς ζοφερῆς νύχτας πού φθάνει μέχρι τίς μέρες μας.

Ἡ Λειτουργία στήν Ἁγιά-Σοφιά μένει ἀτελείωτη. Ἕνας βασιλιάς μένει μαρμαρωμένος. Κάποια ψάρια μένουν μισοτηγανισμένα, σύμβολα προσμονῆς καί ἐκπλήρωσης αἰώνων γιά τήν ἀνακατάληψη τῆς Πόλης.

Στίς καρδιές τῶν Ρωμιῶν μένει ἄσβεστη ἡ σπίθα γιά λύτρωση. Μνήμες ἀνεξάλειπτες, ἱστορία καί παράδοση ἄληκτη, πού διψάει τήν Πόλη, τήν Ἁγιά-Σοφιά, τήν ἅγια Λευτεριά.

Ὁ στρατηγός Βύζας, τόν 7ο π.Χ. αἰῶνα, ἀπό τήν ἀρχαῖα πόλη τῆς Ἑλλάδας τά Μέγαρα, ἴδρυσε ἐκπληκτικές ἀποικίες στή Μικρά Ἀσία, τό 640 π.Χ. τή Χαλκηδόνα καί τό 657 π.Χ. τό Βυζάντιο, τό ἱστορικό στούς αἰῶνες μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο Βυζάντιο, πού μετὰ ἀπό ὑπερχιλιετή ζωή ἦρθε ἡ ὥρα καί παρήκμασε.

Τό 326, ὁ μεγαλοφυής πρῶτος χριστιανός αὐτοκράτορας, ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος μετέφερε τήν πρωτεύουσα τῆς αὐτοκρατορίας ἀπό τήν ἀρχαία Ρώμη στή Νέα Ρώμη, τήν Κωνσταντινούπολη καί τό 330 ἐτέλεσε πανηγυρικά τά ἐγκαίνιά της.

Ἐνα μεγάλο ἐρώτημα:

Γιατί πᾶμε στήν Κωνσταντινούπολη; Ποιός ὁ λόγος; Δέν πᾶμε γιά τά ἀσημικά της, οὔτε γιά τά φτηνά δερμάτινά της, οὔτε γιά τούς μπακλαβάδες της, οὔτε γιά τά σουτζούκια της, οὔτε γιά τά λουκούμια της, οὔτε πολύ περισσότερο, γιά τόν ἀνατολίτικο χορό τῆς κοιλιᾶς. Πρῶτιστα, πᾶμε σάν προσκυνητές, γιά νά προσκυνήσουμε τόπους ἁγιασμένους ἀπό μάρτυρες καί ἥρωες τῆς πίστεως καί τοῦ Γένους μας.

Προσκυνήσαμε στό ναό τῶν Βλαχερνῶν, ὅπου ἐψάλη γιά πρώτη φορά ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος τό 626 μ.Χ., στή Μονή Μπαλουκλή, στό ναό τῆς Παναγίας τῆς Μουχλιώτισσας, στό ναό τῆς Παναγίας τοῦ Βεφᾶ καί στή Μονή τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Κουδουνᾶ στήν Πρίγκιπο. Ἐπισκεφθήκαμε τό ναό τῆς Ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἀπό τά πιό σημαντικά ἀρχιτεκτονικά μνημεῖα ὅλων τῶν αἰώνων, τή Μονή τῆς Χώρας μέ τά περίφημα ψηφιδωτά πού σώζονται στούς ἔσω καί ἔξω νάρθηκες καί πού εἶναι σήμερα Μουσεῖα, τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο μέ τή Κλειστή Πύλη, χῶρο τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε', τή Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, μιά πνευματική κληρονομιά δεκαεπτὰ αἰώνων, τό πάνσεπτο Ἐκκλησιαστικό Κέντρο καί προπύργιο τῆς Ὁρθοδοξίας, τό Βυζαντινό Ὑδραγωγεῖο, πού ἐπεκτάθηκε ἐπί Ἰουστινιανοῦ καί ἐπεκράτησε νά λέγεται «Κιστέρνα τοῦ Ἰουστινιανοῦ», τόν Ἰππόδρομο, ἀπό ὅπου ξεκίνησε ἡ διάσημη «Στάση τοῦ Νίκα», καί περιλαμβάνει τό χάλκινο τρίποδο τῶν Δελφῶν, τόν Ὁβελίσκο τοῦ Θεοδοσίου

καί τή Στήλη τοῦ Κων/νου Πορφυρογέννητου, τή Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή, ὑπέροχο ἐπιβλητικό κτίριο, τό «Κόκκινο Κτίριο», πού ὀνομάσθηκε ἔτσι ἐπειδή εἶναι κτισμένο μέ κόκκινο τοῦβλο καί τό ἴδρυσε ὁ Πατριάρχης Γεννάδιος Σχολάριος τό 1454, μόνο ἐξωτερικά διότι παραμένει κλειστό, τή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης, τήν Αἰγυπτιακή ἀγορά καί τή Σκεπαστή Ἀγορά, ὅπου ψωνίσαμε ἀνατολίτικα προϊόντα καί τό παλάτι τῶν Σουλτάνων τό «Τόπ Καπί», πού εἶναι ἕνα Μουσεῖο μέ ἀνεκτίμητους θησαυρούς.

Παρακολουθήσαμε τόν ἑσπερινό τοῦ Σαββάτου στόν Πατριαρχικό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καί τήν Κυριακή τή Θεία Λειτουργία στόν ναό τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Πόλης πού γιόρταζε τό ἐν Χώναις θαῦμα τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Ἐπίσης ἀπολαύσαμε τήν ἀσιατική πλευρά τῆς Πόλης κάνοντας κρουαζιέρα στό Βόσπορο.

Θεωροῦμε ξεχωριστή εὐλογία τό προσκύνημα τῆς Κωνσταντινούπολης γιά τή ζωή μας.

Β. Χρονικό προσκυνηματικῆς ἐκδρομῆς στοὺς Ἁγίους Τόπους

Ἡ ἐνορία τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρέβεζας διοργάνωσε ἑπταήμερη, προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ στοὺς Ἁγίους Τόπους ἀπὸ 7/9 - 13/9/2014. Συμμετεῖχαν ἐξήντα μέλη μὲ ὑπεύθυνο διοργάνωσης τὸν ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ, Πανσοσ. Αρχιμ. π. Ἰωήλ.

Ἀξιωθήκαμε νὰ πραγματοποιήσουμε ἓνα ὄνειρο ζωῆς. Ἐνα εὐλαβικὸ προσκύνημα στὴν Ἁγία Γῆ. Νὰ ταξιδέψουμε στοὺς Ἁγίους Τόπους. Ἐνα ταξίδι πού ἀποτελεῖ μεγάλο πνευματικὸ σταθμὸ στὴ ζωὴ μας. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχει γυρίσει ὅλο τὸν κόσμο, ὅμως ἡ ἐπίσκεψη τῶν Ἁγίων Τόπων εἶναι «τό κάτι ἄλλο», κάτι τό ἀσύλληπτο. Ἐκεῖ κανεὶς ζεῖ τό θαῦμα πού εἶναι αὐτό πού βλέπει καὶ αὐτό πού συντελεῖται μέσα στὴν ψυχὴ του. Ανακαινίζεται, ζωογονεῖται πνευματικά, ἐγκαι-νιάζει μιὰ νέα πορεία στὴ ζωὴ του φωτισμένη καὶ λουσομένη μέσα στό ἀνέσπερο καὶ πανάγιο φῶς τοῦ Χριστοῦ. Σκοπὸς τῆς ἐκδρομῆς εἶναι νὰ ἐπιστρέψει κανεὶς μεταμορφωμένος καὶ ἐσωτερικὰ ἀναγεννημένος καὶ νὰ μὴν πάθει αὐτό πού ἔπαθε ὁ μαθητὴς τοῦ ἀββᾶ Πέτρου, ὁ Ἐλισσαῖος...

Ὁ Ἐλισσαῖος ἦταν γκρινιάρης, θυμώδης καὶ ὀξύχολος, παρόλο πού ἦταν στὴ Σκήτη τῶν ἀσκητῶν πατέρων ἐπὶ πέντε χρόνια καὶ παρά τίς νοουθεσίες τοῦ Γέροντά του νὰ ἔχει μεγαλύτερη ἐπιείκεια καὶ πραότητα. Ζήτησε εὐλογία νὰ πάει μὲ κάποιον ἄλλο ἀδελφὸ δῆθεν νὰ προσκυνήσει τοὺς Ἁγίους Τόπους, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα τὸν πολεμοῦσε ἢ πνευματικὴ τεμπελιά καὶ βαριεστημάρα, πού ὀνομάζεται στὴν πνευματικὴ ὀρολογία, «ἀκηδία». Ὁ Γέροντάς του τὸν συμβούλευε νὰ καθῆσει μὲ ὑπομονὴ στό κελί του καὶ νὰ ἀγωνίζεται λέγοντάς του ὅτι αὐτές οἱ προσκυνηματικὲς μετακινήσεις δέν εἶναι καὶ τόσο ὠφέλιμες, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι παντοῦ καὶ ιδιαίτερα ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἀγωνίζεται μὲ τρόπο πού τὸν εὐαρεστεῖ. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπέμενε τοῦ ἐπέτρεψε νὰ πάει δίνοντάς του τρία πράγματα: ἓνα κρεμμύδι, ἓνα σκόρδο καὶ

τρεις κόκκους πιπέρι άσπρο. Του τά τύλιξε σ' ένα πανί και του είπε νά τά πάρει μαζί του και νά τά γυρίσει πίσω.

Μετά από τρεις μήνες επέστρεψε από την Αγία Πόλη. Στην αρχή έδειχνε κατάνυξη, ευλάβεια, σιωπή και ύποταγή. Μετά όμως από λίγες μέρες άρχισε πάλι τά ίδια δηλαδή θύμωνα, γκρίνιαζε όργιζόταν και έκινείτο μέ όξυχολία. Ο Γέροντάς του, του ζήτησε εκείνα τά είδη που του έδωσε: τό κρεμμύδι, τό σκόρδο και τό πιπέρι. Και του είπε: Κρεμμύδι πήγε και κρεμμύδι επέστρεψε. Σκόρδο πήγε και σκόρδο επέστρεψε. Πιπέρι πήγε και πιπέρι επέστρεψε. Και έσύ τό ίδιο. Τί συμφορά! Τριών μηνών δοκιμασίες και κόποι πήγαν χαμένοι. Δέν άλλαξες καθόλου. Συνεχίζεις την κακή γνώμη και την πονηρή συνήθεια που είχες. Χρειάζεται τώρα νά αγωνιστείς περισσότερο έτσι ώστε μέ τή χάρη του Θεού νά νικήσεις κάποια κακία που έχεις μέσα σου και νά αποκτήσεις και κάποια άρετή...

Άγιοι τόποι! ό χώρος που διαδραματίσθηκαν τά ιστορικά και θρησκευτικά γεγονότα της Αγίας Γραφής. Ο τόπος που πραγματώθηκε τό σωτηριώδες σχέδιο του Θεού για τή λύτρωση του ανθρώπου μέ την ένανθρώπιση του Υιού και Λόγου Του και ιδρύθηκε ή πρώτη στον κόσμο Έκκλησία.

Άγιοι Τόποι! τά θεοβάδιστα μέρη της Παλαιστίνης που ό Θεάνθρωπος Κύριός μας Ίησούς Χριστός έζησε και έδρασε για τριαντατρία όλόκληρα χρόνια θαυματουργώντας και κηρύσσοντας τό Ευαγγέλιο της Βασιλείας του Θεού. Είναι τά άγιασμένα εκείνα μέρη όπου ό Χριστός γεννήθηκε (Βηθλεέμ), βαπτίσθηκε (Ιορδάνης ποταμός), πειράσθηκε από τό διάβολο (Σαραντάριο Όρος), μεταμορφώθηκε (Όρος Θαβώρ), προδόθηκε και συνελήφθη (Κήπος της Γεθημανή), σταυρώθηκε και αναστήθηκε (Γολγοθάς και Πανάγιος Τάφος), άνελήφθη (Όρος των Έλαιών) και τόσοι άλλοι τόποι της Ίουδαίας, της Σαμάρειας και προπαντός της Γαλιλαίας. Σ' αυτή τή χώρα μίλησε ό Θεός. Έδώ ό άνθρωπος έφθασε στις πιο φωτεινές κορυφές της πίστης.

Άγιοι Τόποι! είναι άγωνα βράχια, γυμνά ήλιοκαμένα βουνά, άνυδροι έρημοι, ή θάλασσα της Γαλιλαίας, χώροι

γεμᾶτοι ἀντιθέσεις, χρώματα καί δονήσεις, τόποι πού ἀγίασε μέ τήν ἐπίγεια παρουσία του ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, ἱερά Προσκυνήματα γιά ὅλους τούς Χριστιανούς σέ ὅλες τίς ἐποχές.

Ἡ ἀνάδειξη τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων ἄρχισε τόν 4ο αἰῶνα μέ τήν ἀναγνώριση τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς ἐπίσημης θρησκείας καί τήν ἴδρυση λαμπρῶν ναῶν ἀπό τόν αὐτοκράτορα ἅγιο Μέγα Κωνσταντῖνο καί τή μητέρα του ἁγία Ἑλένη. Βρίσκονται στούς αὐθεντικούς χώρους πού συνδέονται μέ τά γεγονότα τῆς Παλαιᾶς καί τῆς Καινῆς Διαθήκης καί διατηροῦν τά ἴδια ἀρχαῖα ὀνόματά τους. Εἶναι ἡ Ἁγία Γῆ πού ἔζησαν οἱ Πατριάρχες, οἱ Κριτές, οἱ Βασιλιάδες καί προφήτες τῆς Βίβλου. Εἶναι οἱ Ἅγιοι Τόποι πού γεννήθηκε, δίδαξε, σταυρώθηκε, ἐνταφιάσθηκε καί ἀναστήθηκε καταλύοντας τό θάνατο ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

Μέ τήν ἀνάδειξή τους ἀρχίζουν νά συρρέουν προσκυνητές ἀπ' ὅλον τόν κόσμο. Ἡ Ἱερουσαλήμ γίνεται πανχριστιανικό κέντρο, πού προσελκύει κάθε πιστό νά πραγματώσει, ἴσως τό μόνο τῆς ζωῆς του ταξίδι. Ταυτόχρονα, ὅσοι ποθοῦν τή μοναχική ζωή καταφεύγουν στήν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας ἢ μένουν στήν Ἁγία Πόλη Ἱερουσαλήμ, φρουροί καί διακονητές τῶν προσκυνημάτων, καί ἀποτελοῦν τήν Ἁγιοταφική Ἀδελφότητα. Εἶναι φύλακες τῶν τόπων τοῦ Θείου Δράματος, θεματοφύλακες τῶν ἀπαράγραπτων δικαιωμάτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Ἁγία Γῆ, ἀκρίτες τῆς Ὁρθόδοξης Πίστης, πού φυλάνε τίς θερμοπύλες τῆς καρδιάς μας.

Ἀξιοθήκαμε, μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, καί προσκυνήσαμε τόν πανἱερό ναό τῆς Ἀναστάσεως, τόν πιό ἔνδοξο τῆς ἀνθρωπότητας καί τόν ἱστορικότερο τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τήν πλάκα τῆς Ἀποκαθήλωσης, τό Ἅγιο Κουβούκλιο μέ τόν Πανάγιο Τάφο, τό φρικτό Γολγοθᾶ, ὅπου τελέσαμε ἀγρυπνία, τό σπήλαιο τῆς εὕρεσης τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καί ἄλλα ἀκόμα παρεκκλήσια. Περιηγηθήκαμε τήν ἀρχαία πόλη καί τήν Ὁδό τοῦ Μαρτυρίου. Ἐπισκεφθήκαμε, στό Πραιτώριο, τό δικαστήριο καί τή φυλακή τοῦ Χριστοῦ. Προσκυνήσαμε στή Μονή τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρα καί

ἀρχιδιακόνου Στεφάνου καί τόν τάφο τῆς Παναγίας στό ναό τῆς Κοιμήσεως στή Γεθσημανή. Ἐπισκεφθή-καμε, στό δυτικό λόφο τῆς Ἱερουσαλήμ, τήν Σιών, ὅπου εἶναι τό σπίτι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καί τό Ὑπερῶο ὅπου ἔγινε ὁ Μυστικός Δειπνος, τό Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, τή Βηθανία, πού εἶναι ὁ τάφος τοῦ Λαζάρου, τή Βηθλεέμ, τό ναό τῆς Γεννήσεως, ὅπου τελέσαμε Θεία Λειτουργία στό Σπήλαιο τῆς Γεννήσεως, τήν Ἱεριχώ, τή Μονή τοῦ προφήτη Ἐλισσαίου μέ τή συκομοριά τοῦ Ζακχαίου, τόν Ἰορδάνη ποταμό ὅπου ἔγινε συμβολικό βάπτισμα, τό Μοναστήρι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τήν Ἱερά Μονή τῶν Ποιμένων, τίς Ἱερές Μονές Συμεῶν τοῦ Θεοδόχου καί τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καί τή λίμνη Γεννησαρέτ, τά ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλης Καπερναούμ, τή Ναζαρέτ, ὅπου εἶναι ὁ ναός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τήν Ὁρεινή, ὅπου γεννήθηκε ὁ Τίμιος Πρόδρομος, τήν Κανᾶ, ὅπου εὐλόγησε ὁ Χριστός τό Γάμο καί τό Θαβώρ, ὅπου ἔγινε ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου. Πήγαμε στή ἔρημο τῆς Ἰουδαίας καί προσκυνήσαμε στή Λαύρα τοῦ ἁγίου Σάββα καί στή Μονή τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου, στό Σαραντάριο Ὅρος, ὅπου ἐπειράσθη ὁ Κύριος, στή Μονή τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου καί στή Μονή τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Χοτζεβᾶ.

Ἀπό παντοῦ ἀποκομίσουμε ἐντυπώσεις ἄριστες, ἐμπειρίες συγκλονιστικές, βιώματα ἀξέχαστα, εὐλογίες μοναδικές, ἀλησμόνητες, ἀνεπανάληπτες. Ξεχωριστό δῶρο Θεοῦ. Μεγάλο, πραγματικά, θαῦμα τῆς εὐσπλαγ-χνίας καί τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	
Περισσότερο φῶς!.....	
Ἐνας ληστής, ἅγιος.....	
Ἐμεῖς τί ψάρια θά πιάσουμε;.....	
Ἐνα μόνο ἀξίζει.....	
Φῶς Χριστοῦ.....	
Βαπτιστής καί Πρόδρομος.....	
Κυριακή τῶν Μυροφόρων.....	
Χριστούγεννα.....	
Τά κρίματα τοῦ Θεοῦ.....	
Δέν εἶμαι ἀξίος.....	
Ὁ ἐλεῶν πτωχόν δανεῖζει Θεῶ.....	
Ὁ ναός τοῦ Θεοῦ.....	
Ἡ ἀρχόντισσα τοῦ Θεοῦ.....	
Τούς τρεῖς μεγίστους Φωστήρες.....	
Ἡ δύναμη τῆς ἀγάπης.....	
Δαιμονισμός.....	
Λόγος σέ μοναστική ἀδελφότητα.....	
Εἶδηση.....	
Σύντομη βιογραφία τῶν ὁσίων Πατέρων	
Α. Ἀγίου Πορφυρίου.....	
Β. Ἀγίου Παΐσιου	
Ταξιδιωτικά-Προσκυνηματικά.....	
Α. Χρονικό Προσκυνηματικῆς Ἐκδρομῆς	
στήν Κωνσταντινούπολη.....	
Β. Χρονικό Προσκυνηματικῆς Ἐκδρομῆς	
στούς Ἁγίους Τόπους.....	
Περιεχόμενα.....	

{Στή σελίδα πριν τις διαφημίσεις τῶν βιβλίων, πού παρακαλῶ
νά εἶναι ἐγχρωμες, ἐπιθυμῶ νά ἀναγραφεῖ:}

Ἀρ. λογ/σμοῦ
Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρέβεζας
ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΕΒΕΖΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
448/29700077
IBAN: GR 18 0110 4480 0000 4482 9700 077
ΚΩΔ. SWIFT ΤΡΑΠΕΖΑΣ – BIC ΕΤΗΝΓΡΑΑ

Παρακαλοῦμε νά μᾶς ἐνημερῶνετε γιά τήν κατάθεση.
Ἀρ. κιν.: 6986079799 (π. Ἰωήλ)
6993746387 (κ. Κακιούζης)

Στίς «ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Ι. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ» πού παρακαλῶ νά εἶναι
ΕΓΧΡΩΜΕΣ}

Α' ΒΙΒΛΙΟ: ΤΟ ΖΩΝΤΑΝΟ ΝΕΡΟ «Υδωρ ζῶν»
Πρέβεζα 2013, € 5,00

Β' ΒΙΒΛΙΟ: Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ
Πρέβεζα 2014, € 5,00

Γ' ΒΙΒΛΙΟ: ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ «Ἄρτος Ζωῆς»
Πρέβεζα 2015, € 5,00

Δ' ΒΙΒΛΙΟ: ΦΩΣ, ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ...
Πρέβεζα 2016, € 5,00

[Τά ὑπόλοιπα τῶν διαφημίσεων τῶν βιβλίων παραμένουν τά
ἴδια ὅπως καί στό Φῶς, Ἀλήθεια καί Ζωή... **ΕΓΧΡΩΜΑ**].

**[ΔΙΑΦΗΜΗΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
για τό Δ' ΒΙΒΛΙΟ «ΦΩΣ, ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ...»]**

Ἄν οἱ σωματικές αισθήσεις μας εἶναι ἀναγκαῖες γιά τήν ἀπόκτηση ἐμπειρίας τοῦ περιβάλλοντος ὑλικοῦ κόσμου, πολύ πιό ἀναγκαῖο εἶναι ἐκεῖνο τό Φῶς, πού δέν μεταβάλλεται, δέν ἀλλοιώνεται καί δέν σβήνει ποτέ καί δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τόν ἴδιο τό Χριστό μας, πού φωτίζει καί ἀγιάζει κάθε ἄνθρωπο πού ἔρχεται στόν κόσμο καί πιστεύει σέ Αὐτόν.

Ὁδηγούμενος κάποτε ὁ Ἰησοῦς στό Πραιτώριο ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ρωτήθηκε ἀπό αὐτόν ἄν εἶναι βασιλεύς, ὅπως εἰρωνικά τόν ἀποκαλοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι. Καί ἀπάντησε: «Ἦλθα στόν κόσμο γιά νά μαρτυρήσω τήν ἀλήθεια». Καί ξαναρωτᾷ ὁ Πιλάτος: «Τί εἶναι ἀλήθεια»; Ἀδυνατοῦσε νά κατανοήσει ὁ Πιλάτος ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι τό ἴδιο τό Θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ.

Φῶς καί Ἀλήθεια ὁδηγοῦν στήν ὄντως ζωή τήν αἰώνια καί ἀτελεύτητη Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Τό πόνημα αὐτό περιέχει σειρά ἀρθρων καί ὁμιλιῶν, πού ἀνοίγουν τόν δρόμο πρὸς τό Φῶς καί τήν Ἀλήθεια δηλ. τόν ἴδιο τό Σεσαρκωμένο Λόγο. Τά ἔσοδα ἀπό τήν πώλησή του θά ἐνισχύσουν τήν προσπάθεια ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρεβέζης.